

«سؤالات درس 1»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) با توجه به آیه «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید.» به سؤالات پاسخ دهید:
الف) نیاز انسان به خدا شامل چه مراحل می شود؟
ب) چرا تنها خداوند می تواند نیاز انسان و هر موجود دیگری را برطرف کند؟
ج) بر اساس این آیه منظور از اینکه انسان فقیر نامیده شده چیست؟
2) در آیهی «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» پیام عبارت مشخص شده را بنویسید.
3) آیه شریفهی «انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید» بیانگر فقر موجودات به خداوند در چه مواردی است؟
4) با توجه به آیه «انتم الفقراء الى الله و الله هو الغنی الحمید» و آیه «یساله من فی السموات والارض» توضیح دهید چرا موجودات پیوسته از خدا درخواست می کنند؟
5) مشخص کنید هر یک از آیات زیر به کدام یک از مراحل نیازمندی مخلوقات به خدا اشاره دارد؟
الف) «یا ایها الناس انتم الفقراء الى الله والله هو الغنی الحمید»
ب) کل یوم هو فی شأن
ج) یسأله من فی السموات والارض
6) با توجه به حدیث «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله» آیا تفکر در صفات و ذات خدا جایز است؟ چرا؟
7) با توجه به حدیث «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله» آیا ما می توانیم ذات و چیستی خداوند را دریابیم؟
8) با دقت در این حدیث پیامبر: ((تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله)) چرا نمی توان به ذات خداوند پی برد و چیستی او را شناخت؟
9) با توجه به سخن پیامبر: «تفکروا فی کل شیء و لا تفکروا فی ذات الله» چرا از تفکر در ذات الهی نهی شده است؟
10) با توجه به حدیث «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» رابطه ی درک نیازمندی به خدا را با بندگی بیان کنید.
11) منظور پیامبر اکرم (ص) از حدیث «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» خدایا مرا چشم به هم زدنی به خودم وامگذار چیست؟
12) حدیث «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» به چه نکته ای در مورد انسان اشاره دارد؟
13) پیام حدیث «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» را در مورد نیازمندی انسان ها به خدا توضیح دهید؟
14) کلمات مشخص شده در حدیث زیر بیانگر نیازمندی موجودات به خدا در کدام مورد است؟
«ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه»
15) از فرمایش علی (ع) «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» چه پیامی برداشت می شود؟
16) با توجه به حدیث شریف «ما رأیت شیئا الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» مقصود امیرالمؤمنین علی (ع) از اینکه می فرماید قبل و بعد و همراه هر چیزی خدا را دیدم چه می باشد؟
17) با توجه به آیه «الله نور السموات و الارض» منظور از نور چیست و چرا گفته شده است که خدا نور آسمان ها و زمین است؟
18) منظور خداوند از این عبارت قرآنی «الله نور السموات والارض» چیست؟
19) پیام عبارت قرآنی ((الله نور السموات والارض...)) را بنویسید.
20) بر طبق آیه «الله نور السموات والارض» نتیجه نگاه همراه با دقت و تأمل در جهان هستی چیست؟

21) با تدبر در آیه شریفه «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» بگویند؛ چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟

22) با توجه به عبارت قرآنی «يسالنه من في السموات والارض كل يوم هو في شان» بنویسید:

الف) چرا موجودات پیوسته از خداوند درخواست دارند؟

ب) چرا خداوند هر لحظه دست‌اندرکار امری است؟

23) آیهی «يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ» به چه موضوعی اشاره دارد؟

24) پیام عبارت «كُلُّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ» چیست؟

25) با توجه به آیه شریفه: «يسالنه من في السموات و الارض كل يوم هو في شان» به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) به کدام‌یک از نیازمندی‌ها اشاره شده است؟ چرا؟

ب) به کدام‌یک از مراتب توحید دلالت دارد؟

26) واژه «الابصار» در آیه «لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار و هو اللطيف الخبير»، به چه معناست؟

27) پیام آیه شریفه (لا تدركه الابصار و هو يدرك الابصار و هو اللطيف الخبير) را بنویسید.

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

1) هر فردی بر اساس خدا را می‌یابد و حضورش را درک می‌کند. (فطرت خود)

2) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد..... است (پدیده)

3) یک موجود فقط در صورتی در وجود خود به دیگری نیازمند نیست که خودش.....موجود باشد. (ذاتاً)

4) تسلسل علل از نظر عقلی..... است. (محال)

5) پدیده‌ها، برای موجود شدن نیازمند به هستند که وجودش از باشد. (پدیدآورنده‌ای - خودش)

6) بر این اساس که وجود و هستی افراد و مصنوعات بشری وابسته به خداوند است لذا هر لحظه که خدا..... کند آن‌ها از بین می‌روند. (اراده)

7) نتیجه درک نیازمندی به خدای بی‌نیاز است. (افزایش عبودیت و بندگی)

8) هر چه معرفت انسان به..... و رابطه‌اش با..... بیشتر شود نیاز به خدا را بیشتر احساس می‌کند. (خود-خدا)

9) ذهن انسان توان و گنجایش فهم..... موضوعات محدود را دارد. (چیستی)

10) لازمه شناخت هر چیزی..... به آن است. (احاطه و دسترسی)

11) خداوند حقیقتی..... است و ذهن ما به حقیقت او احاطه یابد. (نامحدود - نمی‌تواند)

12) دیدن به‌وسیله قلب همان..... خداوند است. (ملاقات)

13) اینکه انسان بتواند با هر چیزی خداوند را ببیند برای جوانان و نوجوانان هدفی است. (قابل دسترس)

14) خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات..... خود را از او می‌گیرند. (وجود)

15) خداوند نور هستی است یعنی تمام موجودات خود را از او می‌گیرند و به سبب او..... شده‌اند. (وجود - پیدا)

16) خداوند نور هستی است در واقع بیانگر این است هر موجودی در حد خودش.....خداوند و نشانگر حکمت، قدرت و سایر صفات الهی است. (تجلی‌بخش)

- 17) انسان‌های..... نسبت به نیاز دائمی خود به خداوند بی‌توجه هستند. (ناآگاه)
- 18) جهان همواره و در هر آن به خداوند نیازمند است و این نیاز هیچ‌گاه..... و یا..... نمی‌شود. (قطع-کم)
- 19) اینکه خدا هر لحظه اراده کند می‌تواند جهان را متلاشی کند نشان‌دهندهٔ نیازمندی جهان به خدا در..... است. (بقا)
- 20) موجودات در مرحلهٔ پیدایش و..... به خدا نیازمندند (بقا).
- 21) قرآن کریم، خداوند را با صفتِ..... و مخلوقات را با صفتِ..... و نیازمند نام برده است. (غنی - فقیر).
- 22) موجودات در مرحله‌ی پیدایش و..... به خداوند نیازمندند. (بقا)
- 23) خدا حقیقتی..... دارد؛ از این‌رو در ظرف ذهن ما نمی‌گنجد. (نامحدود)
- 24) رابطه‌ی خداوند با جهان تا حدی تشبیه رابطه‌ی..... با..... است. (مولد برق - جریان برق)
- 25) بر طبق فطرت خویش درمی‌یابیم در جهانی زندگی می‌کنیم که آفریننده‌ای..... آن را هدایت و پشتیبانی می‌کند. (حکیم)
- 26) انسان‌های آگاه دائماً سایه..... خدا را احساس می‌کنند و انسان‌های ناآگاه نسبت به..... بی‌توجه هستند. (نیاز دائمی خود)
- 27) این که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند..... والاست که در نگاه اول..... به نظر می‌رسد اما هدفی..... است. (معرفتی - مشکل - قابل دسترس)
- 28) خداوند نور هستی است، یعنی تمام موجودات..... خود را از او می‌گیرند و به سبب او پیدا و آشکار می‌شوند. (وجود)
- 29) افزایش..... منجر به درک فقر و نیاز به خدا و در نتیجه عبودیت بیشتر می‌شود. (خودشناسی)
- 30) قرآن کریم راه‌های گوناگونی را برای درک وجود خداوند و شناخت..... او به ما نشان می‌دهد. (عمیق)
- 31) هرچه معرفت انسان به خود و رابطه‌اش با خدا بیشتر شود..... خود را نسبت به او بیشتر احساس می‌کند و در نتیجه..... خود را بیشتر ابراز می‌کند. (نیازمندی - بندگی)
- 32) از برترین اهداف زندگی، دیدن خدا به وسیله..... و..... با خداست (قلب - ملاقات)

سوالات «کوتاه پاسخ»

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

1) این فرمایش پیامبر (ص): «اللهم لا تکلنی الی نفسی طرفه عین ابدأ» بیانگر اهمیت چیست؟

2) مفهوم نور بودن خداوند چیست؟

3) ممکن بودن فهم چستی امور و موضوعاتی مثل گیاهان و حیوانات به علت کدام ویژگی آن‌ها است؟

4) آیه «يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ» بیانگر چیست؟

5) چه رابطه‌ای میان خودشناسی و بندگی خدا وجود دارد؟

6) حدیث «ما رأیت شیئاً الا و رأیت الله قبله و بعده و معه» چه پیامی دارد؟

7) یک تفاوت‌های بنیادین میان رابطه جهان با خدا را با رابطه بنا و مسجد را ذکر کنید؟

8) مخلوقات در چه مراحل به خداوند نیازمندند؟

9) در چه صورتی انسان نیاز خود را به خدا بیشتر احساس می‌کند؟

10) نتیجه شناخت خود و درک بیشتر فقر و نیاز به خداوند چیست؟

11) چرا رؤیت خداوند با چشم مادی، غیرممکن است؟

12) چرا تنها خداوند می‌تواند نیاز انسان و یا هر موجود دیگری را برطرف کند؟

13) در چه صورتی یک موجود، در وجود خود به دیگری نیازمند نیست؟

فرم د: سؤالات «صحيح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

- 1) جهان، تنهادر پیدایش نیازمند به خدا می باشد. (غ)
- 2) شناخت اولیه ما از خداوند بر اساس فطرت خویش می باشد. (ص)
- 3) قرآن کریم راه های گوناگونی برای درک وجود خدا و شناخت ذات خدا به ما نشان می دهد. (غ)
- 4) «ذات نایافته از هستی بخش چون تواند که بود هستی بخش» بیانگر نیازمندی جهان به خدا در پیدایش است. (ص)
- 5) هر چیز که پدیده نباشد همواره بوده و خواهد بود. (ص)
- 6) آیه «انتم الفقراء الى الله والله هو الغنى الحميد» خطاب به مسلمانان است (غ)
- 7) علت «انتم الفقراء الى الله» «والله هو الغنى الحميد» است. (ص)
- 8) هر موجودی نیاز به آفریننده دارد. (غ)
- 9) چون تسلسل علل از نظر عقلی ممکن است، پس خداوند نیاز به علت ندارد (غ)
- 10) رابطه جهان با خداوند مانند رابطه مسجد با معمار آن است. (غ)
- 11) چون وجود وهستی انسان وابسته به خداوند است لذا هر لحظه خدا اراده کند می تواند آن ها را از بین ببرد. (ص)
- 12) مفهوم بیت «ماعدم هاييم وهستی های ما تو وجود مطلقى فانى نما» با آیه «انتم الفقراء الى الله والله هو الغنى الحميد» مشترک است. (ص)
- 13) معرفت پیامبر و آگاهی به نیازمندی اش معلول درخواست عاجزانه از خداوند است که حتی یک لحظه او را به خود وامگذارد. (غ)
- 14) ای فرمایش پیامبر اکرم (ص): «اللهم لا تكلنى الى نفس طرفه عين ابداء» ناشی از درک نیازمندی اش به خداوند است. (ص)
- 15) آیه شریفه «الله نور السموات والارض» یعنی موجودات تجلی بخش ذات خداوند هستند. (ص)
- 16) درک نیازمندی به خداوند معرفتی عمیق است که در نگاه نخست آسان به نظر می رسد اما هدفی است بسیار مشکل. (غ)
- 17) ذهن ما محدود است لذا نمی توانیم امور نا محدود را تصور کنیم (ص)
- 18) چون ذهن ما محدود است لذا نمی توان به وجود خداوند به عنوان آفریدگار جهان پی برد. (غ)
- 19) شناخت وجود خداوند ممکن و شناخت اسماء و صفات الهی نیز تا حدی ممکن است. (ص)
- 20) شناخت وجود خداوند غیرممکن و شناخت اسماء و صفات الهی ممکن است. (غ)
- 21) انسان های آگاه نسبت به نیاز دائمی خود به خدا بی توجه اند. (غ)
- 22) خدا را با چشم مادی در دنیا نمی توان دید اما در آخرت می توان دید. (غ)
- 23) هر موجودی در حد خودش تجلی بخش خداوند است. (ص)
- 24) هر چیزی که وجودش از خودش نباشد، برای موجود بودن نیازمند به دیگری نیست. (غ)
- 25) یک تفاوت بنیادین میان رابطه خدا با جهان و بنا با مسجد این است که کار بنا فقط جابه جا کردن مواد و چینش آن هاست و بنا اجزای ساختمان را پدید آورده است. (ص)
- 26) لازمه ی شناخت و آگاهی از وجود هر چیزی احاطه و دسترسی به آنها است. (غ)
- 27) ما نمی توانیم پی به هستی و چیستی خداوند ببریم. (غ)
- 28) تسلسل علت ها و ادامه تا بی نهایت از نظر عقلی امکان پذیر است. (غ)

- 29) این که انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند هدفی قابل دسترس است. (ص)
- 30) دیدن به وسیله قلب و ملاقات با خدا امکان پذیر است. (ص)
- 31) ثمره ی درک نیازمندی به خدای بی نیاز افزایش خودشناسی است. (غ)
- 32) وجودی که ذاتا موجود است نیازی به پدید آورنده دارد. (غ)
- 33) شعر «ذات نایافته از هستی بخش / چون تواند که بود هستی بخش» بیانگر نیازمندی جهان به خدا در بقا است. (غ)

سوالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) انتم الفقراء الى الله 2) يسأله من فى السماوات والارض 3) وجود خداوند	الف) غیرقابل شناخت ب) قابل شناخت بودن ج) نیازمندی در بقا د) نیازمندی در پیدایش و بقا
«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) وجود برتر و متعالی 2) لازمه شناخت هر چیز 3) نیازمندی جهان به خدا 4) برترین هدف زندگی 5) وجودش از خودش نبوده و نیست	الف) انسان ب) پدیده ج) خدا د) دیدن خدا در دنیا و آخرت ه) دیدن خدا به وسیله قلب و) احاطه و دسترسی ز) در پیدایش و بقا

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) دعوت قرآن به معرفت عمیق درباره خداوند برای شناخت 2) حضور خدا را در زندگی درک می‌کنیم 3) رابطه جهان با خدا شبیه رابطه 4) خودشناسی پیامدش درک بیشتر فقر و نیاز نتیجه آن دو 5) از لوازم شناخت هر چیز	الف) فطرت ب) افزایش عبودیت ج) احاطه و دسترسی د) شناخت صفات و افعال خدا ه) محدوده شناخت و) بنا با مسجد ز) مولد برق با جریان برق

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) به وسیله قلب ب) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست. ج) اموری که ذهن، توان و گنجایش فهم چستی و ذات آن‌ها را دارد. د) «الله نور السموات والارض...» ه) ساعت و ساعت‌ساز و) به صحرا بنگرم صحرا تو بینم به دریا بنگرم دریا تو بینم. ز) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش.</p>	<p>1) ذات نیافته از هستی‌بخش چون تواند که بود هستی‌بخش خشک ابری که بود ز آب تهی ناید از وی صفت آب دهی 2) «ما رایت شیاً الا ورايتُ الله قبله و بعده ومعهُ» 3) رابطه خداوند با جهان هستی 4) موضوعاتی که در محدوده شناخت ما قرار می‌گیرند. 5) رؤیت خدا</p>

کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)	
«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) بالاترین عبادت ب) خودشناسی ج) آگاهی در نیازمندی به خدا د) خدا ه) نیازمندی به پدیدآورنده و) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش به خدا ز) لازمه شناخت یک‌چیز</p>	<p>1) بیت ذات نیافته از هستی‌بخش / کی تواند که شود هستی‌بخش 2) موجود برتر و متعالی که همه و موجودات در پیدایش نیازمند اویند. 3) احاطه و دسترسی 4) التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ 5) پدیده</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) وجود ب) فطرت پ) محدود بودن ت) انسانی که معرفت عمیق دارد در هر چیزی خدا را می‌بیند. ث) غنی بالذات ج) موجود چ) اندیشه ح) بالاترین عبادت خ) خودشناسی</p>	<p>1) بیت ذات نیافته از هستی‌بخش / کی تواند که شود هستی‌بخش 2) موجود برتر و متعالی که همه و موجودات در پیدایش نیازمند اویند 3) احاطه و دسترسی 4) التَّفَكُّرِ فِي اللَّهِ وَ فِي قُدْرَتِهِ 5) پدیده 6) دلی که معرفت نور و صفا دید به هر چیزی که دید اول خدا دید. 7) خداوند</p>

<p>(د) آگاهی در نیازمندی به خدا (ذ) خدا (ر) نیازمندی به پدیدآورنده (ز) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش به خدا (س) لازمه شناخت بک چیز (ص) معرفتی عمیق و والا (ض) یکی از برترین هدف‌های زندگی ط تجلی‌بخش خداوند (ظ) مولد برق با جریان برق (ع) فطرت خویش (غ) تسلسل علت‌ها (ف) سایه لطف و رحمت خدا</p>	<p>8) ذهن نمی‌تواند به حقیقت او احاطه پیدا کند. 9) توانایی خداوند در برطرف کردن نیاز انسان 10) هر یک از ما بر اساس آن چیز خدا را می‌یابیم و حضورش را درک می‌کنیم. 11) ما انسان‌ها بر اساس آن حضور خدا را درک می‌کنیم. 12) رابطه خداوند با جهان تا حدی شبیه آن است. 13) انسان‌های آگاه دائماً آن را احساس می‌کنند. 14) اینکه انسان بتواند با هر چیزی خدا را ببیند نشانگر آن است 15) دیدن خداوند به وسیله قلب و ملاقات با خدا</p>
---	---

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) افزایش خودشناسی 2) رابطه خداوند با جهان 3) دیدن خدا به وسیله قلب 4) با هر چیزی خدا را دیدن 5) دیدن خدا در آخرت با چشم مادی</p>	<p>الف) برترین هدف زندگی ب) رابطه بنا با ساختمان ج) درک بیشتر فقر د) مولد برق با جریان برق ه) نیازمندی جهان در پیدایش خود به خداوند و) غیرممکن ز) معرفتی عمیق و والا</p>

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) یسأله من فی السماوات و الارض 2) هر موجودی به آفریننده نیاز دارد. 3) الله نور السماوات و الارض 4) خشک ابری که بود ز آب تهی 5) افزایش عبودیت و بندگی</p>	<p>الف) تجلی‌بخشی خداوند ب) ثمره درک نیازمندی به خدا ج) نیازمندی جهان به خدا در بقا د) محال عقلی است. ه) نورهای معمولی هم سبب آشکار شدن می‌شوند. و) نیازمند به پدیدآورنده ز) سرچشمه هستی</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) هستی‌بخش</p> <p>ب) پدیده</p> <p>ج) دیدن به‌وسیله قلب و ملاقات خدا</p> <p>د) به نام خداوند جان و خرد کزین اندیشه برنگذرد</p> <p>ه) انتم الفقراء الی الله</p> <p>و) به هر جا بنگریم کوه و در و دشت نشان از قامت رعنا تو بینیم</p> <p>ز) رسیدن به مقام دنیوی</p>	<p>1) برترین هدف زندگی</p> <p>2) لا تدرکه الابصار و هو یدرک الابصار</p> <p>3) ما چو ناییم و نوا در ما ز توست</p> <p>ما چو کوهیم و صدا در ما ز توست خدا</p> <p>4) الله نور السموات و الارض</p> <p>5) هر موجودی که وجودش از خودش نباشد</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) همه موجودات به خداوند نیازمندند</p> <p>ب) نیازمندی جهان به خدا در پیدایش</p> <p>ج) تَفَكَّرُوا فِي كُلِّ شَيْءٍ</p> <p>د) او همواره دست اندرکاری است</p> <p>ه) نور همه چیز را آشکار می‌کند</p> <p>و) عجز و بندگی خود را بیشتر ابراز می‌کند</p> <p>ز) نمی‌تواند به وجود خداوند به‌عنوان آفریدگار جهان پی ببرد</p>	<p>1) ذات نایافته از هستی‌بخش / چون تواند که بود هستی - بخش</p> <p>2) يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ.</p> <p>3) كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ.</p> <p>4) در همه‌چیز تفکر کنید</p> <p>5) هرچه معرفت انسان افزایش یابد</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) بر اساس فطرت</p> <p>ب) نیازمند پدیدآورنده هستند</p> <p>ج) ساختار آن مادی و جسمانی است</p> <p>د) با دقت در جهان می‌توان خدا را مشاهده کرد</p> <p>ه) ذهن گنجایش آن را ندارد</p> <p>و) خودش ذاتاً موجود می‌باشد</p> <p>ز) فقط در مرتبه پیدایش به خالق نیازمند هستند</p>	<p>1) موضوعات نامحدود</p> <p>2) رؤیت خدا با چشم غیرممکن است</p> <p>3) هر موجودی در حد خودش تجلی‌بخش خداوند است</p> <p>4) شناخت اولیه خداوند</p> <p>5) پدیده‌هایی که وجودشان از خودشان نیست</p>

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) موضوعات مورد شناخت انسان کدامند؟ مشخصه‌های هر کدام را تبیین نمایید.
- 2) آیا چشم انسان توانایی دیدن همه اشیاء مادی را دارد؟ چرا
- 3) ثمره و نتیجه درک نیازمندی به خداوند را تشریح نمایید.
- 4) رابطه مصنوعات دست بشر و رابطه جهان با خداوند را مقایسه کنید. (در بقا)
- 5) چرا خداوند به آفریننده نیاز ندارد؟
- 6) اینکه قرآن می‌فرماید: خداوند نور آسمان‌ها و زمین است یعنی چه؟
- 7) استدلال کنید که جهان در پیدایش به خدا نیازمند است.
- 8) آیا می‌توان به ذات خداوند پی برد و چیستی او را مشخص کرد؟
- 9) نیازمندی جهان به خدا در مرحله بقا را توضیح دهید
- 10) آیا نیازمندی موجودات به خداوند فقط به مرحله پیدایش اختصاص دارد؟ با ذکر مثال شرح دهید.
- 11) آیا رابطه جهان با خدا مانند رابطه بنا با مسجد است؟ چرا؟
- 12) از چه نظر رابطه خداوند با جهان، تاحدی شبیه رابطه مولد با جریان برق است؟
- 13) درک نیازمندی به خدای بی‌نیاز چه ثمره‌ای برای انسان دارد؟
- 14) با ذکر دلیل ناتوانی انسان را در شناخت ذات و چیستی خداوند شرح دهید؟
- 15) نتیجه استدلال نیازمندی جهان به خدا در مرحله پیدایش را بنویسید؟
- 16) از چه مقدماتی به این نتیجه می‌رسیم که جهان در هستی خود نیازمند به خداست؟
- 17) لازمه‌ی فرض هرگونه چیستی برای ذات خدا چیست؟
- 18) تفاوت انسان‌های آگاه و ناآگاه نسبت به نیازمندی خود به خدا چیست؟
- 19) آیا هر موجودی به آفریننده نیازمند است؟ چرا؟ با مثال توضیح دهید.
- 20) این که می‌گوییم خدا نور هستی است، به چه معناست؟ توضیح دهید.
- 21) منظور از دیدن خداوند چیست؟
- 22) پدیده‌ها که وجودشان از خودشان نیست برای موجود شدن به چه چیز نیاز دارند؟ همراه با مثال بنویسید.
- 23) چرا رؤیت خداوند با چشم، غیرممکن است؟ توضیح داده و بنویسید چگونه می‌توان خدا را دید؟
- 24) کدام معرفت برتر و عمیق نسبت به خداست که برای نوجوان در دسترس و امکان‌پذیر است؟ چرا؟
- 25) با توجه به آیه شریفه «یسأله من فی السماوات و الارض کل یوم هو فی شأن» نیازمندی جهان به خدا در بقا را توضیح دهید.
- 26) چگونه می‌توان خداوند را شناخت؟
- 27) آیا دیدن خداوند امکان‌پذیر است؟
- 28) در چه صورتی یک موجود در وجود نیازمند دیگری نیست؟
- 29) توضیح دهید چرا نمی‌توان خدا را دید؟
- 30) آیا انسان می‌تواند با هر چیزی خدا را ببیند؟
- 31) استدلالی بنویسید که نتیجه بگیریم ما و همه پدیده‌ها در آفرینش به آفریننده‌ای نیازمند هستیم که خودش پدیده نباشد.
- 32) چرا قرآن خدا را به نور هستی تعبیر کرده است؟
- 33) تسلسل علت‌ها در مورد نیازمندی موجودات به آفریدگار به چه معناست؟ توضیح دهید.

«سؤالات درس 2»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1- با توجه به آیه «قل افاتخذتم من دونه اولیاء لا یملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا» چرا نباید غیر خدا را سرپرست گرفت؟
- 2- «قل اللهم مالک الملک توتی الملک من تشاء وتنزع الملک ممن تشاء» بیانگر کدام مراتب توحید است؟
- 3- چرا امام رضا (ع) می فرماید «من لم یشکر المنعم من المخلوقین لم یشکر الله عزوجل»
- 4- آیه «ان الله ربی و ربکم فاعبدوه هذا صراط مستقیم» اشاره به کدام یک از ابعاد توحید دارد؟
- 5- حضرت علی (ع) درباره بازتاب ایمان در زندگی فردی به مردم چه توصیه ای می کند؟
- 6- آیه زیر را ترجمه کنید و بنویسید مربوط به کدام یک از ابعاد توحید است؟
«یا ایها الذین آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء»
- 7- با توجه به آیه «فان اصابه خیر اطمان به و ان اصابته فتنه انقلب علی وجهه» انسان ها در برابر خیر و شر، چه روش هایی پیش می گیرند و چرا؟
- 8- آیات زیر بیان کننده کدام مراتب توحید است؟
1) «وَلِلّٰهِ مُلْكُ السَّمٰوٰتِ وَالْاَرْضِ (2) الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعٰلَمِیْنَ»
- 9- آیه «قُلْ اَغیرالله اُبغی رباً و هو ربّ کلّ شیء...» (انعام/164) به کدام یک از مراتب توحید اشاره دارد؟
- 10- پیام آیات «لم یدل و لم یولد» «و لم یکن له کفواً احداً» را بنویسید؟
- 11- آیه «قُل اللهم مالک الملک توتی الملک من تشاء و تنزع الملک ممن تشاء» (آل عمران/26) به کدام یک از مراتب توحید اشاره دارد؟
- 12- چه پیامی می توان از حدیث امام رضا (ع) «من لم یشکر المنعم من المخلوقین، لم یشکر الله عزّ و جلّ» به دست آورد.
- 13- آیه شریفه «ما لهم من دونه من ولیّ و لا یشرک فی حکمه احداً» بیانگر کدام یک از مراتب توحید است؟
- 14- هر یک از آیات شریفه زیر بیانگر کدام یک از مراتب توحید است؟
الف) «و لا یشرک فی حکمه احداً»:
ب) «قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ كُلِّ شَیْءٍ»:
- 15- با توجه به آیه «أم جعلوا هل شركاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق عليهم» بیان کنید: در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید در شک بیفتند؟
- 16- «قل من رب السموات والارض» اشاره به کدام یک از مراتب توحید دارد؟
- 17- آیه زیر را ترجمه کنید و مفهوم آن را بنویسید «قل افاتخذتم من دونه اولیاء لا یملکون لانفسهم نفعا ولا ضرا»
- 18- آیه شریفه «قل افاتخذتم من دونه اولیاء» مربوط به کدام مراتب شرک است؟
- 19- با توجه به آیه شریفه «قل الله خالق کل شیء و هو الواحد القهار» واحد قهار بودن خداوند به چه معناست؟
- 20- با توجه به آیه شریفه «لم یدل و لم یولد» بیان کنید که نوع رابطه خداوند با موجودات چگونه است؟
- 21- با توجه به آیه شریفه «قل افاتخذتم من دونه اولیاء لا یملکون لانفسهم نفعا و لاضراً» مبنای ولایت و سرپرستی چیست؟
- 22- در آیه شریفه صفت «قل الله خالق کل شیء و هو الواحد القهار» «قهار» بیانگر چه مفهومی در رابطه با خداوند است؟
- 23- آیه شریفه «ما لهم من دونه من ولی و لا یشرک فی حکمه احداً» را ترجمه نموده و بیان نمایید که واگذاری ولایت خدا به چه صورتی محقق می شود؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

1- مهم‌ترین اعتقاد دینی..... است (توحید و یکتاپرستی)

2- سرلوحه دعوت انبیاء..... است. (توحید)

3- با التزام به همه زندگی فرد تازه‌مسلمان در رابطه با خدا؛ خویشتن؛ خانواده؛ اجتماع و دیگر مخلوقات تغییر می‌کند (لااله‌الاالله)

4- تصور این که چند خدا با همکاری هم جهان را آفریده‌اند به معنای آن است که هر کدام از آن‌ها..... هستند. (محدود و ناقص)

5- عبارت لا اله الا الله بیانگر..... خداوند است. (یگانگی)

6- به حق تصرف در هر چیز..... می‌گویند. (ولایت و سرپرستی)

7- کلمه..... بعد از واژه الله بیشترین فراوانی را در میان اسماء الهی در قرآن کریم دارد. (رب)

8- نتیجه شرک در خالقیت شرک در..... است. (مالکیت)

9- اگر کسی گمان کند که می‌تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار در..... شده است. (شرک در ربوبیت)

10- خداوند بین پدیده‌های عالم رابطه..... حاکم کرده است. (علیت)

11- گرمای آتش و شفابخشی دارو در اثر حاکمیت رابطه..... در پدیده‌های عالم است. (علیت)

12- پزشک به واسطه اسباب..... و اولیای الهی به واسطه اسباب..... خواسته‌ها را اجابت می‌کنند. (مادی-غیرمادی)

13- جریان تکفیری یک جریان فکری خشک و غیرعقلانی و تفکر غلطی در مورد..... دارند. (توحید و شرک)

14- مهم‌ترین شرط اجابت دعا به درگاه خداوند..... است. (اخلاص)

15- نظام خلقت مبتنی بر..... است. (حق)

16- کسی که اختیار..... ندارد ولی و سرپرست نیست (سود و زیان خودش را)

17- در اسلام با گفتن عبارت..... تمام احکام و حقوق اسلامی فرد به رسمیت شناخته می‌شود. (لا اله الا الله)

18- کسی که معتقد است تنها خداوند جهان را اداره می‌کند به..... اعتقاد دارد. (توحید ربوبی)

19- هر کسی..... چیزی باشد، حق تصرف و اعمال تغییر در آن چیز را دارد که به ترتیب به آن..... و..... می‌گویند. (مالک - ولایت - ربوبیت)

20- درخواست از اولیای الهی برای اجابت خواسته‌ها منافاتی با..... ندارد. (توحید)

21- محور و روح زندگی دینی..... و محور و روح زندگی غیردینی..... است. (توحید و شرک)

22- ثمره توحید در ربوبیت توحید..... است (عملی)

23- کسی که فکر کند، انسان مستقل از خداوند می‌تواند آموزش را تدبیر کند، گرفتار شرک در..... شده است. (ربوبیت)

24- امروزه جریان..... توسل به پیامبر و معصومین را شرک می‌دانند. (تکفیری)

25- سرلوحه دعوت همه پیامبران بوده است. (توحید)

26- مهم‌ترین اعتقاد دینی..... است (توحید)

27- اعتقاد به چند مبدأ برای جهان شرک در..... است. (خالقیت)

28- توحید در..... بدان معنا نیست که موجودات، به خصوص انسان، قدرت تدبیر ندارند. (ربوبیت)

29- با توجه به آیه «قُلْ أَفَاتَّخَذْتُمْ مِنْ دُونِ أَوْلِيَاءِ لَا يَمْلِكُونَ لِأَنْفُسِهِمْ نَفْعًا وَلَا ضَرًّا» جمله زیر را کامل کنید:

کسی که اختیار..... خود را ندارد نمی‌تواند..... باشد. (سود و زیان - ولی یا سرپرست)

سوالات «کوتاه پاسخ»

به سوالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1- چرا انسان موحد از شفا یافتن توسط مصرف دارو از خداوند سپاسگزاری می‌کند؟
- 2- کسانی که منکر کرامات برای معصومین هستند چه تفاوتی بین وجود آنها و دیگران نمی‌بینند؟
- 3- آیا توانایی برآوردن حاجات توسط پیامبر مربوط به زمان حیات ایشان است؟ چرا؟
- 4- چه زمانی کشاورز کشت را به خود نسبت می‌دهد و چه زمانی به خداوند؟
- 5- منظور از این که خداوند پیامبر را ولی انسان‌ها معرفی می‌کند چیست؟
- 6- مرز میان شرک و توحید چیست؟
- 7- ویژگی سرپرست از دیدگاه قرآن چیست؟
- 8- تأثیر گفتن کلمه «لا اله الا الله» در زندگی چیست؟
- 9- یک نمونه از توسل در قرآن را ذکر کنید.
- 10- مهم‌ترین اعتقاد دینی و پایه و اساس آن چیست.
- 11- کسی که فکر کند، مستقل از خداوند می‌تواند امورش را تدبیر کند، گرفتار چه شرکی شده است؟
- 12- مراتب توحید را فقط نام ببرید
- 13- شرک در ربوبیت و تدبیر به چه معناست
- 14- مراتب شرک را فقط نام ببرید؟
- 15- به چه دلیل خداوند مالک همه چیز است؟
- 16- قبول ولایت پیامبر اکرم (ص) به چه معنا است؟
- 17- مهم‌ترین اعتقادی که مانند روح در پیکره‌ی معارف دینی حضور دارد چیست؟
- 18- چه نوع نگرشی بر تمام آیات قرآن سایه افکنده است؟
- 19- «واحد قهار» بودن خداوند به چه معناست؟
- 20- شرک به چه معناست؟ و انسان مشرک کیست؟
- 21- مهم‌ترین شرایط طلب شفا از خداوند و دعا به درگاه او چیست؟
- 22- امام رضا (ع) در مورد لزوم شکرگزاری از مخلوق چه فرمودند؟
- 23- بت‌ها و معبودهای انسان امروزی چیست؟ برای رسیدن به آنها از چه ابزارهایی بهره می‌گیرند؟
- 24- مسئولیت بزرگی که خداوند در شرایط پیچیده سیاسی، فرهنگی و اقتصادی عصر جدید بر دوش ما قرار داده است چیست؟
- 25- چرا تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد.
- 26- جامعه موحد چه ویژگی‌هایی دارد؟ ذکر دو مورد کافی است.
- 27- ویژگی انسان موحد که می‌داند جهان معنای خاص خود را دارد و هیچ حادثه‌ای در عالم بی‌حکمت نیست را بنویسید؟ ذکر دو مورد کافی است.
- 28- اگر کسی در کنار ربوبیت الهی گمان کند که می‌تواند مستقل از خداوند امور را تدبیر کند گرفتار چه نوع شرکی شده است؟
- 29- مهم‌ترین شرط طلب شفا از خداوند و دعا به درگاه او چیست؟

30- کدام جریان فکری است که امروزه بیشترین ضربه را بر اسلام وارد کرده است؟

31- بیان عبارت «لا اله الا الله» چه تأثیری برای یک تازه‌مسلمان داشت؟

32- التزام به جمله «لا اله الا الله» چه تأثیری بر زندگی فرد مسلمان داشت؟

33- جعفر بن ابی طالب در حضور نجاشی چه صفاتی را برای پیامبر (ص) بیان نمود.

34- مقصود از «واحد قهار» بودن خداوند چیست؟

35- هدایت موجودات بیانگر چه نوع توحیدی می‌باشد؟ چرا؟

36- طبق آیه قرآنی در چه صورت جا داشت که مردم در اعتقاد به توحید به شک بیفتند؟

37- رسول خدا (ص) در آغاز رسالت از مشرکان می‌خواست با گفتن جمله‌ی «لا اله الا الله» از چه چیزی دست‌بردارند؟

38- چرا تنها ولی و سرپرست جهان خداست؟

39- اینکه آتش موجب گرما و روشنی می‌شود بیانگر وجود چه رابطه‌ای میان پدیده‌های جهان است؟

40- قرآن کریم استغفار پیامبر (ص) را در مورد چه کسانی مؤثر نمی‌داند؟

41- جعفر ابن ابیطالب تغییر وضعیت مسلمانان را از عصر جاهلی به اسلام در مقابل نجاشی چگونه توصیف کرد؟ چهار تغییر را نام ببرید.

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

1- مهم‌ترین اعتقاد دینی که بدون آن اعتقاد اعتباری ندارد معاد است. غ

2- با اعتقاد به توحید هیچ اعتقاد دیگری اعتبار ندارد. غ

3- توحید مانند روحی در روح معارف و احکام دین حضور دارد و به آن حیات می‌بخشد. غ

3- پیامبر از مشرکان می‌خواست با عمل به لا اله الا الله دست از شرک و بت پرستی بردارند. غ

4- با التزام به لا اله الا الله فرد در زمره برادران و خواهران دینی قرار می‌گرفت. غ

5- جعفر ابن ابیطالب علت ایمان به پیامبر را شناخت خانواده‌اش و صداقت و امانت‌داری و عفت او بیان داشت. ص

6- با توجه به سخن جعفر ابن ابیطالب که علت ایمان خود را به پیامبر بیان داشت این نکته فهمیده می‌شود که اعتماد سبب ایمان است. ص

7- اگر معتقد باشیم که خدا در کار آفرینش شریک و همتایی ندارد، بیانگر توحید در ربوبیت است. غ

8- هر کس هر چیزی را پدید آورد مالک آن است بیانگر توحید در مالکیت است. غ

9- از آنجاکه خداوند تنها ولی و سرپرست جهان است پس تنها مالک جهان نیز هست. غ

10- واژه رب در قرآن بیشترین فراوانی را در میان اسماء الهی دارد. غ

11- واژه الله بیشترین فراوانی را در میان اسماء الهی در قرآن کریم دارد. ص

12- صاحب‌اختیاری که تدبیر مخلوقات به دست اوست بیانگر توحید در ولایت است. غ

13- خداوند جهان را به‌سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می‌کند بیانگر توحید در ربوبیت است. ص

14- کشاورز وقتی خود را با دیگران مقایسه می‌کند می‌بیند که زراعت و کشت او از آن خداوند است. غ

15- کشاورز وقتی خود را با دیگران مقایسه می‌کند می‌بیند که زراعت و کشت حاصل زحمت خودش است. ص

16- اعتقاد به این که علاوه بر خداوند و در مسیر و مجرای مالکیت او کسی هم مالک است شرک در مالکیت است. غ

17- در امور معنوی صدقه موجب مغفرت و آمرزش و دعا سبب دفع بلا است. غ

- 18- پزشک به واسطه اسباب مادی و اولیای الهی به واسطه اسباب غیرمادی خواسته‌ها را اجابت می‌کنند. غ
- 19- پزشک به واسطه اسباب مادی و اولیای الهی به واسطه اسباب غیرمادی و به اذن خداوند خواسته‌ها را اجابت می‌کنند. ص
- 20- به ترتیب پزشکان و اولیای الهی هر کدام به واسطه اسباب غیرمادی و مادی و به اذن خدا شفا و درخواست‌ها را اجابت می‌کنند. غ
- 21- تفکر تکفیری همان تفکر غلط در مورد توحید و شرک می‌باشد که جریانی خشک و غیرعقلانی است. ص
- 22- جریان تکفیری بزرگ‌ترین ضربه را به اسلام وارد کرد و سبب شد همه مردم جهان از اسلام متنفر شوند. غ
- 23- قرآن بیان می‌دارد که استغفار پیامبر در حق منافقان مؤثر است. غ
- 24- خداوند برای شفابخشی فقط راه درمان با دارو را قرار داده است. غ
- 25- یکی از نتایج پیمودن کمال و بندگی اولیای الهی این است که وسیله شفابخشی هستند. ص
- 26- سپاسگزاری از خداوند است نتیجه شفا یافتن انسان موحد از مصرف دارو است. ص
- 27- سوق دادن مخلوقات به سوی کمال نشان‌دهنده مالکیت خداست. غ
- 28- اولیای الهی در برآورده شدن حاجات انسان واسطه اسباب غیرمادی‌اند. ص
- 29- اگر به جای خدا، چند خدا وجود داشته باشد، هر کدام از آن‌ها کمالاتی را که دیگران دارند، ندارد و بدین ترتیب ناقص و محدود می‌شود و نیاز به خالق پیدا می‌کند. ص
- 30- توانایی شفای بیمار، به زمان حیات پیامبر اکرم (ص) اختصاص دارد. غ
- 31- اگر کسی دعا را وسیله جلب مغفرت الهی و صدقه را وسیله دفع بلا بداند مشرک است. غ
- 32- نظام خلقت مبتنی برحق است و هر انسانی که در مسیر بندگی پیش برود در پیشگاه خدا منزلتی می‌یابد. ص
- 33- توحید، کالبد زندگی دینی و شرک کالبد زندگی ضد دینی است. ص
- 34- «در نظر گرفتن رضایت خدا در انتخاب شغل» و «رسیدن به انسجام در روابط فرهنگی» به ترتیب مربوط به بعد اجتماعی توحید عملی و بعد فردی توحید عملی می‌باشد. غ
- 35- بندگی و اطاعت از خداوند علت اعتقاد به توحید در ربوبیت است. غ
- 36- اگر کسی شفای بیمار را مستقل از خدا از رسول خدا بخواهد دچار شرک شده است. ص
- 37- مهم‌ترین شرط درخواست شفا از خداوند اخلاص به هنگام دعا است. ص
- 38- منظور از «ولی خدا بودن» رساننده فرمان بودن هم می‌باشد. ص
- 39- آموختن نزد معلم مبتنی بر قانون الهی است. ص
- 40- مقصود از اذن خداوند، واگذاری ولایت می‌باشد. غ
- 41- هر کس مالک چیزی باشد حق تصرف و تغییر در آن را دارد. ص
- 42- خداوند رابطه علیت را در میان پدیده‌ها حاکم کرده است. ص
- 43- عقیده به توانایی پیامبر اکرم (ص) وقتی موجب شرک است که این توانایی را صرفاً از خدا بدانیم. غ
- 44- مهم‌ترین اعتقاد دینی «پرستش خدای یگانه» است. غ
- 45- کسی را می‌توانیم به‌عنوان خالق خود انتخاب کنیم که ولی و سرپرست باشد. غ

سؤالات «کشف ارتباط»

کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف-توحید در ولایت ب-توحید در ربوبیت ج-حقیقت توحید د-توحید در خالقیت	1-هو الواحد القهار 2-ولا یشرک فی حکمه احدا 3-من رب السموات والارض

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف-توحید در خالقیت ب-حقیقت توحید ج-توحید در ولایت د-توحید در ربوبیت	1-اعتقاد به خدای یگانه 2-تنها مبداءجهان 3-تنها هدایت کننده عالم خداوند است

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) توحید در خالقیت ب) توحید در ربوبیت ج) توحید در ولایت د) توحید در مالکیت ه) حقیقت توحید و) شرک در ربوبیت ز) شرک در خالقیت	1) «لم یلد و لم یولد» و لم یکن له کفواً أحد» 2) «قُلِ اللّٰهُ خَالِقُ کُلِّ شَیْءٍ» 3) «مَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ وَلِیٍّ وَ لَا یُشْرِكُ فِی حُکْمِهِ أَحَدًا» 4) «قُلِ اللّٰهُمَّ مَالِکَ الْمَلِکِ تُؤْتِی الْمَلِکَ مَنْ تَشَاءُ وَتَنْزِعُ الْمَلِکَ مِمَّنْ تَشَاءُ وَتُعْزِزُ مَنْ تَشَاءُ» 5) «إِنَّ اللّٰهَ رَبِّی وَ رَبُّکُمْ»

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) توحید در خالقیت ب) توحید ج) شرک د) توحید در مالکیت ه) رب و) شرک در ولایت ز) شرک در خالقیت	1) به معنای شریک قرار دادن برای خداست. 2) به معنای مالک و صاحب اختیاری است که تدبیر مخلوق به دست اوست. 3) کسی که معتقد باشد این جهان را چند خالق آفریده است. 4) اعتقاد به اینکه علاوه بر خداوند دیگرانی هم حق تصرف در جهان را دارند. 5) معتقد باشیم که خداوند تنها مبدا و خالق جهان است.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) عمل نمودن به قانون الهی ب) توحید در ربوبیت ج) شرک در خالقیت د) شرک در ولایت و) شرک بودن شفاعت طلبی از دیگران ز) توحید در ولایت	1) اعطای اثر و استعداد به موجودات 2) قائل شدن حق سرپرستی برای پیامبر در کنار خدا 3) قائل شدن کمالات مشابه کمالات خدا برای شرکاء در خلقت 4) شفاعت دادن به اذن خداوند

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) توحید در ولایت ب) شرک در ربوبیت ج) توحید در مالکیت د) دعا ه) توحید در ربوبیت و) شرک در ولایت	1) ما لهم من دونهی من ولی 2) در امور معنوی موجب مغفرت و آموزش می‌شود 3) اللهم مالک الملک 4) استقلال پیامبر در رساندن فرمان الهی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) توحید در خالقیت ب) توحید در ربوبیت ج) شرک در ربوبیت د) شرک در خالقیت ه) شرک در ولایت و) ولایت	1) برآوردن حاجات انسان توسط پیامبر 2) شریک نداشتن در کار آفرینش 3) تصور چند خدایی 4) حق تصرف و تغییر

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) تعبیر از واحد القهار ب) شرک در خالقیت ج) شرک در ربوبیت د) عقیده تکفیری‌ها ه) شرک در ولایت و) توحید ز) معاد	1) مهمترین اعتقاد دینی 2) اعتقاد به سرپرستی دیگران در کنار خدا 3) تدبیر افرادی غیر خدا و در کنار او 4) توسل به پیامبران و ائمه شرک محسوب می‌شود 5) جای خالی برای غیر نماندن

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) غیر قابل واگذاری د) تدبیر امور توسط دیگران ه) قابل واگذاری و) نفی حق تصرف و تغییر برای غیر خدا	1) شرک در ربوبیت 2) توحید در ولایت 3) ولایت

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
---------------	----------------

<p>الف) حق تصرف و تغییر در همه ی جهان از آن خداست ب) اگر کسی معلّم را وسیله ی آموزش دانش آموزان بداند. ج) این جهان را چند خالق با مشارکت هم آفریده اند ه) توحید و یکتاپرستی و) اگر کسی توانایی شفا دادن را از آن پیامبران بداند. ز) علاوه بر خداوند دیگران هم مالک قسمتی از جهان هستند</p>	<p>1) مسلمانان پس از رحلت رسول خدا (ص) این چنین از ایشان طلب آموزش می کردند. 2) سرلوحهٔ دعوت همهٔ پیامبران 3) توحید در ولایت 4) مصداق شرک در ربوبیت 5) شرک در خالقیت</p>
---	--

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) ام جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه 2) مالهم من دونه من وليّ 3) قل من رب السموات و الارض قل الله 4) قل الله خالق كل شيء 5) قل اللهم مالك الملك</p>	<p>الف) توحید در مالکیت ب) توحید در خالقیت ج) توحید در ربوبیت د) توحید در ولایت ه) شرک در مالکیت و) شرک در خالقیت ز) شرک در ربوبیت</p>

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) موجودات همه مخلوق او هستند. 2) مخلوقات، جز به اذن خداوند نمی توانند در جهان تصرف کنند. 3) خداوند است که جهان را اداره می کند و آن را به سوی مقصدی که برایش معین فرموده هدایت می نماید و به پیش می برد. 4) از آنجا که خداوند تنها خالق جهان است پس تنها مالک آن نیز هست.</p>	<p>الف) توحید در ربوبیت ب) توحید در ولایت ج) توحید در مالکیت د) توحید در خالقیت ه) توحید در صفات و) توحید نظری</p>

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- با یک استدلال توحید در خالقیت را اثبات کنید.
- تصور این که چند خدا هستند که خالق بخشی از جهان هستند به چه معنایی است؟
- کشاورز باید شکر گزار چه کسی باشد؟ چرا؟
- جریان تکفیری چگونه جریانی است و چه اعتقاداتی دارند؟
- کسانی که منکر کرامات معصومین هستند این انکار آن ها به چه دلیل است؟
- توحید در ربوبیت به چه معناست؟
- چه زمانی دچار شرک در ولایت شده ایم؟

- 8) آیا توسل به پیامبران شرک است؟ شرح دهید.
- 9) توحید در ولایت را به عنوان یکی از مراتب توحید توضیح دهید. منظور از ولایت پیامبر چیست؟
- 10) آیا اعتقاد به توحید در ربوبیت و تدبیر به معنای انکار قدرت پرورش و مدیریت موجودات و یا انسان ها است؟
- 11) چرا برخی از افراد در تبیین علمی پدیده های جهان، تدبیر خدا را نادیده می گیرند؟
- 12) بطلان اعتقاد به خدایان متعدّد را با یک دلیل عقلی شرح دهید:
- 13) آیا توسل به پیامبران و معصومین شرک به حساب می آید؟ استدلال خود را بنویسید:
- 14) آیا برای پذیرش توحید در ربوبیت باید هرگونه اثر را از اشیاء و یا انسان ها سلب کنیم؟ چرا؟
- 15) توحید در ولایت را به عنوان یکی از مراتب توحید توضیح دهید. منظور از ولایت پیامبر چیست؟
- 16) استدلال کنید چرا برای جهان آفرینش چند خدا و خالق نمی توان تصور کرد؟
- 17) توضیح دهید که آیا توحید در ربوبیت به معنای نفی تدبیر و قدرت انسان است؟
- 18) اگر کسی شفای بیمار را از اولیا خدا درخواست کند در چه صورتی گرفتار شرک شده است؟
- 19) آیا تدبیر مخلوقات تحت تدبیر خداست یا توحید در ربوبیت به معنای تدبیر انسان است؟
- 20) خصوصیات جامعه توحیدی را بیان کنید
- 21) نمونه هایی از شرک پیچیده و عملی در عصر حاضر را بنویسید.
- 22) چرا برای جهان نمی توان چند مبدأ و خالق تصور کرد؟
- 23) آیا جمله «لا اله الا الله» فقط یک شعار است؟ توضیح دهید؟
- 24) آیا توحید در ربوبیت به این معناست که انسان قدرت تدبیر ندارد؟ توضیح دهید.
- 25) تکفیری ها چه تفکری نسبت به توسل به معصومین (ع) دارند؟
- 26) آیا توحید در ربوبیت بدین معناست که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند؟ با ذکر مثال شرح دهید.
- 27) رسیدن معصومین (ع) به مرتبه کرامات چگونه حاصل می شود؟ به طور دقیق شرح دهید.
- 28) چرا کلمه لا اله الا الله مهمترین شعار توحید است؟
- 29) آیا ولایت پیامبران و پیشوایان به معنای شریک خدا بودن است؟ توضیح دهید.
- 30) آیا ولی بودن پیامبر (ص) به معنای واگذاری ولایت خدا به آنهاست؟
- 31) چرا خداوند تنها خالق جهان است؟
- 32) آیا توحید در ربوبیت به این معناست که موجودات به خصوص انسان قدرت تدبیر ندارند؟ با مثال توضیح دهید.
- 33) آیا اگر کسی از غیر خدا درخواست کمک کند گرفتار شرک شده است؟ توضیح دهید.

«سؤالات درس 3»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) آیهی «ارایت من اتخذ الهه هواه» اشاره به چه موضوعی دارد؟
- 2) با توجه به آیه «ومن الناس من يعبد الله على حرف» منظور از عبادت «على حرف» چیست؟
- 3) پیام حدیث امام علی (ع) که می‌فرماید تقوای شهرها و آبادی‌ها را داشته باشید را بنویسید و این حدیث بیانگر کدام ابعاد توحید است؟
- 4) با توجه به آیه «ان الله ربي وربكم فاعبدوه هذا صراط مستقیم» به موارد خواسته‌شده پاسخ دهید.
الف: هر یک از مراتب توحید را در آیه مشخص کنید.
ب: نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟
- 5) مشخص کنید آیه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء تلقون الیهم بالموده» به کدام یک از ابعاد توحید عبادی اشاره دارد؟ توضیح دهید.
- 6) آیه شریفه «أرأیت من اتخذ إلهه هواه أفأنت تكون علیه وکیلاً» بیانگر کدام نوع شرک است؟
- 7) با تدبیر در آیه شریفه «ومن الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به و إن أصابته فتنة فقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة ذلك هو الخسران المبین» به سؤالات زیر پاسخ دهید:
الف) پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟
ب) چرا برخی انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت در پیش می‌گیرند؟
ج) از آیه شریفه چه نکته مهمی برای زندگی دریافت می‌کنید؟
- 8) با توجه به آیه «ارایت من اتخذ إلهه هواه أفأنت تكون علیه وکیلاً» توضیح دهید؛ پیامد تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت چیست؟
- 9) طبق آیهی «ارایت من اتخذ الهه هواه أفأنت تكون علیه وکیلاً» خداوند چه کسانی را مورد مذمت خود قرار داده است؟
- 10) آیهی شریفه «يا ايها الذين آمنوا لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء» به کدام یک از نشانه‌های انسان موحد در بعد اجتماعی اشاره دارد؟
- 11) بر اساس آیه شریفه «ارایت من اتخذ إلهه هواه أفأنت تكون علیه وکیلاً» به سؤالات زیر پاسخ دهید:
الف) این آیه بیانگر چه موضوعی است؟
ب) علت عدم ضمانت و وکالت پیامبر در این آیه چه چیز مطرح شده است؟
- 12) آیه شریفه «ومن الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خير اطمأن به فإن أصابته فتنة فقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة ذلك هو الخسران المبین»:
الف) این آیه ویژگی چه کسانی را مطرح می‌کند؟
ب) خسران و زیان در دنیا و آخرت در نتیجه چیست؟
ج) این آیه به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- 13) بنا بر آیه شریفه: «يا ايها الذين آمنوا لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء تلقون الیهم بالموده وقد كفروا بما جئکم من الحق...»
الف) این آیه خطاب به چه جامعه‌ای است؟
ب) در این آیه خداوند مؤمنان را از چه چیزهایی نهی کرده است؟
ج) فلسفه نهی الهی که موجب التزام مؤمنان به پیروی از آن شده چیست؟
- 14) آیه شریفه «يا ايها الذين آمنوا لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» را ترجمه کنید.
- 15) آیه شریفه «يا ايها الذين آمنوا لاتتخذوا عدوی و عدوکم اولیاء...» به کدام ابعاد توحید عملی اشاره می‌شود؟
- 16) بر اساس آیه «ومن الناس من يعبد الله على حرف فإن أصابه خيراً اطمأن به و إن أصابته فتنة فقلب على وجهه خسر الدنيا والآخرة»

- 17) این گروه از انسان‌ها چه عواقبی در انتظار آنان است؟
- 18) پیام آیه «أرأيت من اتخذ الهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً» را بنویسید.
- 19) آیه «يا ايها الذين امنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء» به کدام یک از ابعاد توحید اشاره دارد؟
- 20) آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللّٰهَ عَلَىٰ حَرْفٍ» اشاره به کدام نوع پرستش دارد؟
- 21) در آیه «إِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ» پرستش خداوند نتیجه اعتقاد به کدام مرتبه توحید است؟
- 22) با توجه به آیه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم أولياء» جامعه موحد با چه کسانی دوستی نمی‌کند؟
- 23) با توجه به آیه «أرأيت من اتخذ إلهه هواه» کسی که دل به هوای نفس سپرده، گرفتار چه شرکی شده است؟
- 24) این حدیث امام علی (ع) که می‌فرماید: «تقوای الهی پیشه کنید هم در مورد بندگان خدا و...» بیانگر کدام اثر توحید عملی در بعد فردی است؟
- ترجمه آیه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده...» را کامل کنید و بنویسید اشاره به چه موضوعی دارد؟
- با آنان مهربانی کنید حال آنکه به دین حقی که برای شما آمده است کفر ورزیدند.
- 25) آیه «انا ربکم الاعلی» که اشاره به سخن فرعون دارد به چه نکته‌ای درباره شرک جهان امروز اشاره دارد؟
- 26) پیام آیه شریفه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده و قد كفروا بما جاؤكم من الحق» را بنویسید.
- 27) با توجه و تدبر در آیه «إِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فاعبدوه» بگویند نتیجه اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟
- 28) با توجه به آیه «إِنَّ اللّٰهَ رَبِّي وَ رَبُّكُمْ فاعبدوه، هذا صراطٌ مستقیم» راه درست زندگی کدام است؟
- 29) با توجه به آیه «أرأيت من اتخذ الهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً» توضیح دهید تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث چه چیزی می‌شود؟
- 30) آیه شریفه «أرأيت من اتخذ الهه هواه أفانت تكون عليه وكيلاً» بیان‌کننده چه شخصیتی می‌باشد؟ شرح دهید.
- 31) با توجه به آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللّٰهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ»
- 32) پرستشی که از روی ایمان باشد با پرستشی که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟
- 33) با توجه به آیه شریفه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللّٰهَ عَلَىٰ حَرْفٍ فَإِنْ أَصَابَهُ خَيْرٌ اطْمَأَنَّ بِهِ وَ أَصَابَتْهُ فِتْنَةٌ انْقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِ»
- 34) بیان کنید چرا برخی از انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت در پیش می‌گیرند؟
- 35) آیه شریفه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده و قد كفروا بما جاءكم من الحق»
- 36) به کدام بُعد توحید عملی اشاره دارد؟ دو مورد از ویژگی‌های آن را بنویسید؟
- 37) با توجه به آیه «أفرءيت من اتخذ إلهه هواه...» اطاعت از هوای نفس چه شرکی می‌باشد؟ و چه پیامدهایی دارد؟
- 38) بر اساس آیه «وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يَعْْبُدُ اللّٰهَ عَلَىٰ حَرْفٍ...» چرا برخی از انسان‌ها در برابر هر خیر و شری که به آن‌ها می‌رسد دو روش متفاوت پیش می‌گیرند؟
- 39) مطابق آیه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده...» چرا خداوند به اهل ایمان سفارش می‌کند نباید با دشمن من و دشمن خودتان دوستی و مهربانی کنید؟
- 40) آیات «أفرءيت من اتخذ إلهه هواه...» و «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده...» به ترتیب اشاره به کدام شرک و کدام بُعد دارد؟
- 41) پیام آیه شریفه «تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَ قَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ» (ممتحنه 1) را بنویسید.
- 42) با تدبر در آیه «يا ايها الذين آمنوا لا تتخذوا عدوى و عدوكم اولياء تلقون اليهم بالموده و قد كفروا بما جاءكم من الحق» به سؤالات پاسخ دهید:

الف) نشانه انسان موحد در بعد اجتماعی توحید با توجه به آیه چیست؟

ب) با تدبر در آیه ویژگی جامعه توحیدی چیست؟

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) انتخاب هر سبکی از زندگی مسیر زندگی ما را تغییر می‌دهد و سرنوشت و ما را رقم می‌زند. (دنیا و آخرت)
- 2) انتخاب مهم انسان باید بر اساس و به‌دوراز باشد و دلیلی محکم و عقل پسند از آن حمایت کند. (فکر - احساسات)
- 3) هر سبک زندگی ریشه در دارد که از ویژه‌ای سرچشمه می‌گیرد. (اندیشه‌های خاص - جهان‌بینی)
- 4) افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین و او است. (هدف‌ها - رفتارها)
- 5) میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی بستگی به دارد. (ایمان)
- 6) انسان موحد می‌کوشد تمایلات درونی و و خود را در جهت خواست و رضایت الهی قرار دهد. (تصمیم‌ها - فعالیت‌ها)
- 7) انسان موحد سختی‌ها و مشکلات را زمینه آینده‌اش قرار می‌دهد. (موفقیت)
- 8) انسان موحد باور دارد دشواری‌های زندگی بستری برای اوست. (رشد شکوفایی)
- 9) شخصیت انسان موحد و است و برخوردار از آرامش روحی است. (ثابت و پایدار)
- 10) چون بدن انسان موحد است پس انسان موحد حق ندارد به آن آسیب برساند. (امانت الهی)
- 11) شخصیت انسان مشرک است. (ناپایدار)
- 12) وقتی یک نظام اجتماعی توحیدی است که حاکم و زمامدار آن بر اساس به حکومت رسیده باشد. (قوانین الهی)
- 13) اگر ارکان اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد یک جامعه به‌سوی اجرای فرمان‌های خدای یکتا پیش رود به‌صورت جامعه‌ای درمی‌آید. (عدالت‌گستر)
- 14) جامعه توحیدی جامعه‌ای است که از و دوری می‌کند و به سمت وحدت و هماهنگی حرکت می‌نماید. (تفرقه و تضاد)
- 15) هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشند زمینه برای انسان‌ها و حرکت به‌سوی خداوند وزندگی آسان‌تر است. (رشد-موحدانه)
- 16) اگر قرار باشد افراد فقط خواسته‌ها و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور قرار دهند شرک عملی بعد اجتماعی صورت گرفته است. (فعالیت‌های اجتماعی)
- 17) انتخاب زندگی توحیدی ریشه در دارد. (جهان‌بینی توحیدی)
- 18) جامعه‌ای که ارکان آن نیز به‌سوی اجرای فرمان الهی پیش می‌رود به‌صورت درمی‌آید. (اجتماع توحیدی)
- 19) کسانی که دست به تخریب محیط‌زیست می‌زنند خود را جهان می‌پندارند. (مالک و ولی)
- 20) انسان موحد می‌داند دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خدا نیست بلکه اوست. (بستری برای رشد و شکوفایی)
- 21) انسان دارای شخصیتی یگانه و یکپارچه است. (موحد)
- 22) یکپارچه شدن نظام اجتماعی در جهت اطاعت همه‌جانبه از خداوند به بُعد توحید اشاره دارد. (اجتماعی)
- 23) کلمه مهم‌ترین شعار اسلام و جامع همه ابعاد توحید است. (لااله الاالله)
- 24) توحید، محور و روح زندگی و شرک، محور و روح زندگی است. (دینی - غیردینی)
- 25) افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین و اوست. (اهداف - رفتار)
- 26) هرکسی در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید رسیده است. (عملی)
- 27) قدم اول در اصلاح جامعه گرفتار شرک کنونی شناخت و نوین است. (وضع جدید - بت‌پرستی)

- 28) قرآن کریم ثابت توحید و شرک و بت پرستی را به ما نشان داده و آن بر زندگی فردی و اجتماعی خود را بر عهده خودمان گذاشته است. (معیارهای - تطبیق)
- 29) از نظر انسان موحد دشواری های زندگی نشانه نیست بلکه بستری برای و اوست. (بی مهری - رشد و شکوفایی)
- 30) برای انسان موحد هیچ حادثه ای در عالم نیست از این رو موحد واقعی همواره انسانی است و دشواری های زندگی بستری برای رشد اوست. (بی حکمت - امیدوار)
- 31) میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه ی وجود دارد. هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای باشد زمینه برای شکوفایی انسان ها آسان تر می شود. (متقابل - اجرای قوانین)
- 32) ثمره توحید در ربوبیت توحید در است و کسی که در مسیر توحید گام برمی دارد به توحید رسیده است. (عبادت - عملی)
- 33) مهم ترین رکن یک جامعه است که باید در جهت اطاعت همه جانبه خداوند باشد. (حکومت)
- 34) میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه وجود دارد. (متقابل)
- 35) زندگی توحیدی شیوه ای از زندگی است که ریشه در دارد. (جهان بینی توحیدی)
- 36) جامعه موحد حکومت را نمی پذیرد. (طاغوت)
- 37) جامعه ی موحد، با مبارزه و بنا به فرمان خدا از حمایت می کند. (ظالمان - محرومان)
- 38) تسلیم بودن در برابر و فرمان پذیری از باعث می شود شخص درونی نا آرام و شخصیتی ناپایدار داشته باشد
- 39) اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود قرار دهد دچار شرک شده است. (عملی)
- 40) اگر افراد فقط منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند و جامعه را فرامی گیرد. (تفرقه - تضاد)
- 41) بیت «سر ازادت ما و آستان حضرت دوست که هر چه بر سر ما می رود ازادت اوست» بیانگر توحید می باشد. (عملی)
- 42) کسی که در انتخاب همسر، شغل و دوست تلاش می کند از دایره ی فرمان های الهی خارج نشود، به مراتبی از توحید در بُعد رسیده است. (عملی عبادت) - فردی)
- 43) جامعه ای که در مسیر حرکت می کند اقتصاد و فرهنگ و سایر ابعاد و ارکان آن نیز به سوی اجرای فرمان های خدای یگانه پیش می رود و به صورت جامعه ای گستر درمی آید. (توحید - عدالت)
- 44) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت سبب می شود شخص، درونی و شخصیتی داشته باشد. (نا آرام - ناپایدار)
- 45) هر فردی متناسب با مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس خواهد کرد. (اعتقادات - رفتار)
- 46) زندگی توحیدی نیز شیوه ای از زندگی است که ریشه در دارد. (جهان بینی توحیدی)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) مهم ترین عامل در تعیین هدفها و رفتارها چیست؟
- 2) میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی به چه چیزی بستگی دارد؟
- 3) علت گرفتاری انسان به شرک عملی اطاعت و کسب رضایت چه کسانی است؟
- 4) چه زمانی شرک عملی بعد اجتماعی اتفاق می افتد؟

- 5) مصداق‌های شرک و بت‌پرستی جدید کدام‌اند؟
- 6) انتخاب مهم انسان باید بر چه اساسی باشد؟
- 7) منظور از توحید عملی چیست؟
- 8) انسان موحد چه کسی است؟
- 9) انسان چگونه گرفتار شرک عملی می‌شود؟
- 10) معیارهای ثابت توحید و شرک را نام ببرید
- 11) از ویژگی‌های جامعه موحد چند مورد را ذکر کنید؟
- 12) جامعه موحد در برابر حکومت غیر الهی و دشمنان خدا و مسلمانان و ظالمان چه موضعی دارد؟
- 13) ریشه بت‌پرستی و شرک جدید در دنیای امروزی چیست؟
- 14) نتیجه‌ی اعتقاد به توحید در ربوبیت چیست؟
- 15) چرا در حاکمیت طاغوت امکان رشد و تعالی انسان‌ها از بین می‌رود؟
- 16) در چه صورتی دشواری‌های زندگی بستری برای رشد و شکوفایی انسان می‌شود؟
- 17) وصول به مراتبی از توحید عملی مستلزم چه امری است؟
- 18) وحدت و هماهنگی جامعه با تمسک به چه امری میسر می‌شود؟
- 19) نگاه یک انسان موحد و یکتاپرست به جهان چگونه است؟
- 20) در چه صورت یک جامعه توحیدی به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید؟
- 21) کسی که پیرو خواسته‌ها و امیال نفس خود باشد گرفتار کدام شرک شده است؟
- 22) ایمان به خداوند، به‌عنوان خالق و پروردگار جهان، چه سبکی از زندگی را به دنبال می‌آورد؟
- 23) اگر نهادهای اجتماعی در خدمت اجرای قوانین الهی باشد چه پیامدی حاصل می‌شود؟
- 24) بنا به فرموده امام علی (ع) در حدیث «تقوای الهی را پیشه کنید در مورد بندگان خدا و هم در مورد شهرها و آبادی‌ها» مربوط به کدام توحید است و کدام مسئولیت را یادآور می‌شود؟
- 25) شعر سر ارادت ما و آستان حضرت دوست؛ که هر چه بر سر ما می‌رود ارادت اوست، به چه موضوعی اشاره دارد؟
- 26) بازتاب توحید در زندگی چیست؟
- 27) در گفتار فرعون که خود را پروردگار بزرگ مردم «أَنَا رَبُّكُمْ الْأَعْلَى» معرفی می‌کرد چه نوع شرکی موج می‌زند؟
- 28) این‌که بسیاری از افراد، خود را مالک، ولی و ربّ جهان می‌پندارند چه پیامدهایی دارد؟ سه مورد نام ببرید.

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

- 1) انتخاب مهم باید بر اساس فکر و به‌دوراز احساسات باشد و دلیلی محکم و عقل‌پسند از آن حمایت کند. (ص)
- 2) میزان تأثیرگذاری توحید در زندگی بستگی به میزان تلاش افراد دارد. (غ)
- 3) موحد واقعی معمولاً امیدوار است. (غ)
- 4) انسان موحد عقیده دارد که دشواری‌های زندگی نشانه بی‌مهری خداوند نیست. (غ)
- 5) بعد اجتماعی توحید یعنی اکثر نهادها و ارکان یک جامعه در جهت خداوند و اطاعت همه‌جانبه از اوست. (غ)

- 6) جامعه موحد بنا به مسئولیت خود از محرومان و مستضعفان حمایت می‌کند. (غ)
- 7) علت «لا تتخذوا عدوی وعدوکم اولیاء» عبارت «وقد کفروا بما جاء کم من الحق» می‌باشد. (ص)
- 8) با توجه به آیه «فان اصابه خیر اطمان به وان اصابته فتنه انقلب علی وجهه» عبادت موردنظر آیه، مقطعی است. (ص)
- 9) هر قدر نهادهای اجتماعی در خدمت وضع قوانین الهی باشند زمینه برای رشد انسان‌ها و حرکت به سوی خداوند وزندگی موحدانه آسان‌تر می‌گردد. (غ)
- 10) اگر قرار باشد همه فقط خواسته و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند به شرک عملی بعد فردی گرفتار شده‌اند. (غ)
- 11) اگر قرار باشد همه فقط خواسته و تمایلات دنیوی خود را دنبال کنند و تنها منافع خود را محور فعالیت‌های اجتماعی قرار دهند به شرک عملی بعد اجتماعی گرفتار شده‌اند. (ص)
- 12) تخریب محیط‌زیست ناشی از پندار انسان‌ها در رابطه با مالکیت و ولایت و ربوبیت است. (ص)
- قرآن کریم معیارهای ثابت شرک و توحید را به ما نشان داده و تطبیق آن را در زندگی فردی و اجتماعی بر عهده جامعه نهاده است. (غ)
- 13) خارج کردن دین از برنامه‌های زندگی از مصادیق شرک و بت‌پرستی است. (ص)
- 14) هر کس بر اساس اهداف خود در زندگی رفتار خواهد کرد. (غ)
- 15) اولین قدم برای اصلاح جامعه امروز شناخت سبک زندگی است. (غ)
- 16) توحید روح زندگی دینی و شرک روح زندگی غیردینی است. (ص)
- 17) اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود خود قرار دهد، گرفتار شرک عملی شده است. (ص)
- 18) دشواری‌های زندگی انسان نشانه بی‌مهری خداوند نیست اما مانع رشد و شکوفایی است. (غ)
- 19) جامعه موحد با کسانی که با خداوند و مسلمانان دشمنی می‌ورزند دوستی نمی‌کند. (ص)
- 20) میان بعد فردی توحید عملی و بعد اجتماعی آن رابطه دوسویه و متقابل وجود دارد. (ص)
- 21) از بین رفتن بت‌های قدیمی به معنای پایان شرک‌ورزی است. (غ)
- 22) اگر کسی دل به هوای نفس سپرده و او را معبود قرار دهد، دچار شرک در ربوبیت شده است. (غ)
- 23) در میان بیشتر جوامع امروزی انواع دیگری از شرک که بسیار پیچیده‌تر از شرک و بت‌پرستی است وجود دارد. (ص)
- 24) ریشه‌ی بت‌پرستی و شرک جدید تنها در تمایلات دنیوی و نفسانی انسان است. (غ)
- 25) تخریب محیط‌زیست و آلوده شدن طبیعت از پیامدهای شرک در بعد فردی و اجتماعی است. (ص)
- 26) نهی از دوستی با دشمنان خدا و مسلمانان به دلیل تفرقه و تضاد در آن‌ها می‌باشد. (غ)
- 27) اتخاذ هوای نفس و بت درون به‌عنوان معبود از مصادیق شرک در ربوبیت است. (غ)
- 28) توحید، کالبد زندگی دینی و شرک کالبد زندگی ضد دینی است. (غ)
- 29) ریشه شرک و بت‌پرستی جدید آن است که برخی از انسان‌ها در عین قبول داشتن خداوند، دین و دستورات دینی را در متن زندگی خود وارد نمی‌کنند. (ص)
- 30) افکار و اعتقادات هر فرد مهم‌ترین عامل در تعیین هدف‌ها و رفتارهای اوست. (ص)
- 31) بندگی و اطاعت از خداوند علت اعتقاد به توحید در ربوبیت است. (غ)
- 32) میزان تأثیرگذاری ایمان در زندگی برای هر فرد باایمانی یکسان است. (غ)
- 33) تنها کسب رضایت قدرت‌های مادی و طاغوت (بت بیرون) مصادیق شرک عملی است. (غ)

- 34) مهم‌ترین رکن یک جامعه، حکومت آن است. (ص)
- 35) در سایه حکومت الهی، جامعه از تفرقه و تضاد به دور می‌ماند. (ص)
- 36) چنانچه رکن سیاسی یک نظام اجتماعی در مسیر توحید باشد جامعه عدالت‌گستر خواهد بود. (ص)
- 37) کسی که خدا را معبود خود قرار دهد و در مسیر خواست خدا گام بردارد به توحید نظری رسیده است. (غ)
- 38) توحید عملی بازتاب توحید در بعد فردی و اجتماعی است. (غ)
- 39) کسی که دیگران را در خدمت خود می‌گیرد دچار شرک عملی شده است. (غ)
- 40) امروزه در جهان کمتر کسی گرفتار شرک عملی می‌شود و جامعه بشری در مسیر پیشرفت است. (غ)
- 41) انسان‌ها در برابر همه شهرها و سرزمین‌ها مسئول نیستند. (غ)
- 42) هر کس می‌تواند با توجه به رفتار خود تأثیر عملی توحید بر زندگی‌اش را دریابد. (ص)
- 43) توحید سرلوحه دعوت همه پیامبران بوده است. (ص)
- 44) قدم اول در راه اصلاح جامعه امروزی جهانی، دعوت مردم به یکتاپرستی و توحید است. (غ)
- 45) هر کسی در زندگی خود از خدا اطاعت کند به تمام مراتبی از توحید رسیده است. (ص)
- 46) امروزه شرک بسیار پیچیده‌تر از قدیم است چون بسیاری از انسان‌ها، جهان خلقت را ملک خود تلقی می‌کنند. (ص)
- 47) زندگی توحیدی ریشه در جهان‌بینی توحیدی دارد. (ص)
- 48) انسانی که خداوند را به‌عنوان خالق جهان پذیرفته است به توحید عملی رسیده است. (غ)
- 49) حاکم و زمامدار یک نظام اجتماعی توحیدی بر اساس قوانین الهی به حکومت رسیده است. (ص)
- 50) اینکه قلب انسان‌ها جایی برای خلوت انس با خدا و درک معنویت نیایش با پروردگار ندارد نشانه‌ی شرک در دنیای امروز است. (ص)
- 51) روح زندگی دینی توحید و روح زندگی غیردینی شرک است. (ص)
- 52) شرک در قالب بت و مانند آن در میان جوامع امروزی وجود ندارد. (ص)
- 53) میان بُعد فردی و اجتماعی توحید عملی رابطه تقابل وجود دارد. (غ)
- 54) ریشه شرک جدید آن است که برخی از افراد، خداوند را قبول نداشته و تمایلات دنیوی را اصل قرار داده‌اند. (غ)
- 55) جامعه‌ای که در مسیر توحید اجتماعی حرکت می‌کند، اقتصاد و فرهنگ آن نیز به‌سوی اجرای فرمان‌های خدای یگانه پیش می‌رود و به‌صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید. (ص)
- 56) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی معلول ناآرامی و ناپایداری شخص مشرک است. (غ)
- 57) قرآن کریم، شناخت معیارهای ثابت توحید و شرک را به عهده خودمان قرار داده است. (ص)
- 58) میان بعد فردی و اجتماعی توحید رابطه متقابل وجود دارد. (ص)
- 59) هر کس در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند به مراتبی از توحید عملی رسیده است. (ص)
- 60) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان‌پذیری از طاغوت باعث می‌شود شخص درونی ناآرام و شخصیتی پایدار داشته باشد. (غ)
- 61) هر سبکی در زندگی ریشه در اندیشه‌های خاصی دارد و از جهان‌بینی یکسانی سرچشمه می‌گیرد (غ)
- 62) هر فردی متناسب با توانایی خود مسیر زندگی خود را انتخاب و بر همان اساس رفتار خواهد کرد (غ)
- 63) اگر کسی دل به هوای نفس سپرد و او را معبود خود قرار دهد، گرفتار شرک عملی شده است. (ص)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) روح زندگی ضد دینی 2) هدف خلقت 3) امیدوار بودن و احساس مسئولیت 4) مهم‌ترین عامل تعیین هدفها 5) ارایت من اتخذ الهه هواه	الف) شرک ب) تقرب ج) توحید عملی بعد فردی د- توحید عملی بعد اجتماعی و) شرک در ربوبیت ه) افکار و اعتقادات ز) شرک عملی بعد فردی

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) شخصیتی ناآرام و ناپایدار 2) فردی که در زندگی خود از فرمان‌های خدا اطاعت کند. 3) دل سپردن به هوای نفس و او را معبود خود قرار دادن 4) مهم‌ترین رکن یک جامعه 5) ایجاد جامعه عدالت‌گستر	الف) انسان موحد ب) شرک عملی ج) بعد فردی توحید عملی د) بعد اجتماعی توحید عملی و) بعد فردی شرک عملی ه) حکومت ز) شرک در ربوبیت

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) بی‌قراری و تزلزل شخصیت 2) نفس انسان 3) افکار و اعتقادات 4) توحید 5) بر استان جانان گر سر توان نهادن گلبانگ سربلندی بر آسمان توان زد	الف) عامل تعیین هدفها ب) روح زندگی دینی ج) انسان مشرک د) بت درون ه) بت بیرون و) توحید عملی ز) جامعه مشرک

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1- در مقابل مشکلات صبور است 2) از هوای نفس پیروی می‌کند 3) روح زندگی دینی است 4) از خصوصیات شرک جدید است 5) در زندگی فرمان خدا را اطاعت می‌کند	الف) توحید ب) شرک اجتماعی ج) سرگرم شدن به امور دنیوی د) توحید در ربوبیت ه) بعد فردی توحید و) شرک عملی ز) بعد اجتماعی توحید

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) جامعه توحیدی ب) شرک اجتماعی ج) شرک عملی د) حاکمیت نظام طاغوت هـ) بعد فردی توحید عملی و) شناخت وضع موجود ز) شرک در جهان امروز	1) از بین رفتن امکان رشد و تعالی 2) اطاعت نظام اجتماعی از خداوند 3) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی 4) دشواری‌ها، بستری برای رشد 5) خارج نمودن دین از برنامه زندگی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) بعد فردی توحید عملی ب) شرک عملی در بعد اجتماعی ج) شرک عملی در بعد فردی د) وارد نکردن دین در متن زندگی هـ) قرار ندادن تمایلات دنیوی به‌عنوان اصل و) معیار شرک و بت پرستی ز) تمایلات دنیوی و نفسانی	1) ثبات و پایداری شخصیت 2) تضاد و تفرقه 3) ریشه بت پرستی و شرک جدید 4) خارج کردن دین از برنامه‌های زندگی 5) ارایت من اتخذ الهه هواه

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) بعد فردی و بعد اجتماعی ب) جهان معنای خاص خود را دارد ج) توحید ج) حکومت هـ) صراط مستقیم و) اوامر را به فرمان خدا ترجیح می‌دهد ز) تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی	1) راه درست زندگی 2) توحید عملی 3) یک انسان موحد 4) روح زندگی دینی 5) مهم‌ترین رکن یک جامعه

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) بعد اجتماعی توحید ب) سبک زندگی ج) شرک د) انسان موحد هـ) تمسک به توحید و یکتا پرستی و) جامعه موحد ز) بعد فردی توحید	1) این انتخاب مهم باید بر اساس فکر و به‌دوراز احساسات باشد. ب 2) برخوردار از آرامش روحی د 3) قرار گرفتن همه نهادها و ارکان جامعه در جهت خداوند الف 4) روح زندگی ضد دینی ج 5) به دست آوردن وحدت و هماهنگی در جامعه توحیدی هـ

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) شناخت وضع موجود ب) حکومت ج) انسان مشرک د) رابطه متضاد ه) انسان موحد و) رابطه متقابل ز) ولایت طاغوت	1-سلطه حاکمانی که هر یک منافع خود را دنبال می‌کنند از مصادیق آن محسوب می‌شود. 2-برای این انسان جهان معنای خاص خود را دارد. 3-مهم‌ترین رکن یک جامعه است. 4-میان بعد فردی و اجتماعی توحید وجود دارد. 5-قدم اول در راه اصلاح جامعه امروزی است.

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) چه زمانی انسان گرفتار در شرک عملی می‌گردد و چه پیامدهایی دارد؟
- 2) مهم‌ترین رکن یک جامعه چیست؟ و چه زمانی یک نظام اجتماعی توحیدی است؟
- 3) چه زمانی یک جامعه به صورت جامعه‌ای عدالت‌گستر درمی‌آید؟
- 4) ثمرات و نتایج یک جامعه توحیدی را تبیین نمایید.
- 5) چه زمانی یک جامعه گرفتار شرک عملی شده و پیامدهای این گرفتاری چیست؟
- 6) یک جامعه توحیدی و یک جامعه مشرک را مقایسه کنید.
- 7) چگونگی دوسویه بودن توحید فردی و توحید اجتماعی را تشریح کنید.
- 8) مصادیق گرفتاری به شرک پیچیده در عصر کنونی چیست؟
- 9) ریشه شرک و بت‌پرستی جدید چیست و معیار شناخت شرک و بت‌پرستی را بنویسید.
- 10) جامعه توحیدی چه جامعه‌ای است؟
- 11) چه ارتباطی میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی است؟
- 12) پرستش که از روی ایمان باشد با پرستش که از روی تردید باشد چه تفاوتی دارد؟
- 13) تأثیرات فردی توحید عملی چیست و چه ثمراتی دارد مختصراً شرح دهید.
- 14) علت گرفتاری به شرک جدید در جهان امروز چیست یک دلیل بیاورید؟
- 15) چه خصوصاتی در فرد مشرک، موجب سلب آرامش او می‌شود؟
- 16) چرا بسیاری از انسان‌های امروز، در عین پذیرش توحید، از یاد خدا غافل‌اند؟
- 17) منظور از «بعد اجتماعی توحید عملی» چیست؟ و چگونه تحقق می‌یابد؟
- 18) اگر در جامعه‌ای افراد تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی قرار دهند، آن جامعه با چه مشکلاتی روبرو خواهد شد؟
- 19) رابطه میان بعد فردی و اجتماعی توحید عملی را بنویسید.
- 20) معیارهای ثابت شرک و بت‌پرستی از نظر قرآن چیست؟
- 21) ریشه شرک و بت‌پرستی جدید چیست؟
- 22) چه عواملی در جهان امروزه سبب غفلت از خدا شده به گونه‌ای که خدا در قلب انسان‌ها جای ندارد؟
- 23) حکومت در جامعه توحیدی مربوط به چه کسانی است؟

- (24) نتیجه تسلیم بودن در برابر امیال نفسانی و فرمان پذیری از طاغوت چیست؟
- (25) جهان در دیدگاه یک انسان موحد چگونه است؟
- (26) ویژگی‌های جامعه موحد را بنویسید؟
- (27) شرک در گذشته را با شرک در جهان امروز مقایسه کنید.
- (28) وظیفه ما در مقابل شرک و بت پرستی نوین چیست؟
- (29) آیا بازتاب توحید بر زندگی انسان‌ها یکسان است؟ چرا؟
- (30) میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید چه رابطه‌ای وجود دارد؟ توضیح دهید.
- (31) منظور از توحید اجتماعی چیست؟ توضیح دهید.
- (32) شش مورد از ویژگی‌های انسان موحد را بیان کنید.
- (33) انسان‌های امروزی گرفتار چه مواردی از شرک هستند؟ توضیح دهید.
- (34) چرا تسلیم بودن در مقابل امیال نفسانی و اطاعت از طاغوت، شخصیت افراد را ناپایدار می‌کند؟
- (35) چرا انسان موحد به آینده امیدوار و در برابر مشکلات صبور است؟
- (36) دلیل تخریب محیط زیست را به عنوان یکی از پیامدهای شرک دنیای امروز توضیح دهید.
- (37) از میان سبک‌های مختلف زندگی که امروزه تبلیغ می‌شود ما باید چه سبکی را برای خود برگزینیم؟ شناخت ریشه‌ها در سبک زندگی چه کمکی به ما می‌کند؟
- (38) انسان با انجام چه کارهایی در مسیر توحید گام برداشته و به توحید عملی رسیده است؟
- (39) یک مورد از ویژگی‌های موحد واقعی و یک مورد از ویژگی‌های جامعه موحد را بنویسید؟
- (40) مقصود از اینکه میان بعد فردی و بعد اجتماعی توحید رابطه متقابل و دوسویه وجود دارد چیست؟
- (41) اثرات توحیدی شدن جامعه کدام‌اند؟
- (42) ویژگی‌های نظام اجتماعی توحیدی چیست؟
- (43) اگر در جامعه‌ای افراد تنها منافع خود را محور فعالیت اجتماعی خود قرار دهند آن جامعه با چه مشکلاتی روبرو خواهد شد؟
- (44) ابزارهای جدید امروزی که معبود قرار می‌گیرند را فقط نام ببرید.

«سؤالات درس 4»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) آیهی «قل انما اعظکم بواحدہ ان تقوموا لله مثنی و فرادی» به چه نکته‌ای اشاره دارد؟
- 2) با توجه به آیه «قل انما اعظکم بواحدہ...» تنها پند خداوند چیست؟
- 3) بر اساس آیه «قُلْ اِنَّمَا اَعْظُکُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَّ فُرَادٰی ...» مقصود از قیام جمعی و قیام فردی چیست؟ برای هر کدام یک نمونه ذکر کنید.
- 4) طبق آیه «الم اعهد الیکم یا بنی آدم» خداوند چه پیمانی از انسان گرفته است؟ چرا؟
- 5) حدیث «نیه المومن خیر من عمله» بیانگر چیست؟
- 6) با توجه به حدیث امام علی (ع) رهبر لشکر خداوند رحمان و راهبر لشکر شیطان کدام‌اند؟
- 7) با توجه به آیه «الم اعهد الیکم یا بنی آدم ان لا تعبدوا الشیطان انه لکم عدو مبین و ان اعدونی هذا صراط مستقیم» چه رابطه‌ای میان عبارت فقط مرا بپرستید و عبارت شیطان را پرستش نکنید وجود دارد.
- 8) بر اساس آیات شریفه «و ان اعدونی هذا صراط مستقیم» و «قُلْ اِنَّمَا اَعْظُکُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَّ فُرَادٰی ...» آیا میان عبارت «فقط مرا بپرستید» و «فقط برای خدا قیام کنید» رابطه‌ای می‌بینید؟ توضیح دهید.
- 9) «مؤمنان با توجه به مراتب اخلاصشان، بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند» از این سخن پیامبر (ص) در خصوص اخلاص چه نکته مهمی قابل استنباط است
- 10) با تدبیر در معنی آیه (بگو همانا نماز و عبادت‌هایم وزندگی و مرگم فقط برای خداست که پروردگار جهانیان است. الف) هدف اصلی انسان در زندگی چیست؟
ب) با تدبیر در معنی آیه مهم‌ترین پیام آیه برای زندگی انسان چیست؟
ج) کدام توحید از آیه قابل استنباط است؟
- 11) «انما الاعمال بالنیات» تأکید بر چه موضوعی دارد؟
- 12) در فرمایش حضرت علی (ع) «فاعل الخیر، خیر منه و فاعل الشر، شر منه» تفکر کنید و به سؤالات زیر پاسخ دهید:
الف) مربوط به کدام نوع اخلاص است؟
ب) رابطه اخلاص در اندیشه با اخلاص در قلب چیست؟
ج) با استناد به حدیث فوق حسن فعلی و حسن فاعلی را توضیح دهید؟
- 13) مقصود از قیام فردی و جمعی در آیه * قُلْ اِنَّمَا اَعْظُکُمْ بِوَاحِدَةٍ اَنْ تَقُومُوا لِلّٰهِ مَثْنٰی وَّ فُرَادٰی * چیست؟
- 14) با توجه به آیات «ان تقوموا لله» و «ان تقوموا لله» چه رابطه‌ای میان «فقط مرا بپرستید» و «فقط برای خدا قیام کنید» وجود دارد؟ توضیح دهید.
- 15) با توجه به حدیث پیامبر (ص) که فرمودند «انما الاعمال بالنیات»:
الف) نشان‌دهنده کدام مرحله اخلاص است؟
ب) تقدم کدام‌یک از دو حسن را در عمل بیان می‌کند؟
- 16) با تفکر در سخن امیرالمؤمنین (ع) «فاعل الخیر، خیر منه و فاعل الشر، شر منه»
الف) رابطه اخلاص در اندیشه و قلب چیست؟
ب) کدام مرتبه اخلاص بالاتر است؟

- 17) پیام آیه «ألم أعهد يا بني آدم أن لا تعبدوا الشيطان أنه لكم عدو مبين» چیست؟
- 16) با توجه به آیه «قل انما اعظكم بواحدة ان تقوموا لله مثنى و فرادى» به موارد زیر پاسخ دهید:
- الف) «فقط برای خدا بپا خیزید» بیانگر چه مرحله‌ای از توحید عملی است؟
- ب) مقصود از قیام جمعی و فردی چیست؟
- ج) «ان تقوموا لله» به پا خاستن برای خدا بیانگر حسن فعلی است یا فاعلی؟
- 18) آیه شریفه «و ان اعبدونی هذا صراطٌ مستقیمٌ» دربردارنده چه مفهومی در ارتباط با توحید عملی می‌باشد؟
- 19) با توجه به حدیث شریف «تیه المؤمن خیر من عمله»، چرا نیت مؤمن نسبت به عملش برتری دارد؟
- 20) چرا امام علی (ع) فرمودند: «تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است»؟
- 21) چرا پیامبر اکرم (ص) فرموده است: «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ»؟
- 22) تعبیر امیر مؤمنان «نهایت آرزوی عارفان و دوست دل‌های صادقان» اشاره به کدام ثمره‌ی اخلاص دارد؟
- 23) حدیث «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید» بیانگر کدام راه تقویت اخلاص است؟
- 24) با تدبر در آیه «الم اعهد اليكم يا بني آدم ان لا تعبدوا الشيطان انه لكم عدو مبين و ان اعبدوني هذا صراط مستقيم»
- الف) منظور از صراط مستقیم چیست؟
- ب) و وعده خداوند به فرزندان آدم که بندگی خدا را می‌کنند چیست؟
- 25) طبق حدیث امیرالمؤمنین (ع) که فرمودند: «عقل سپهسالار لشکر خداوند رحمان است و هوا و هوس راهبر لشکر شیطان» جایگاه انسان را تابع چه چیزی معرفی می‌کند؟
- 26) منظور از موعظه خداوند به مردم چیست، پیام آیه «قل انما اعظكم بواحدة ان تقوموا لله مثنى و فرادى» را استخراج کنید؟
- 27) با توجه به آیه «الم اعهد اليكم يا بني آدم ان لا تعبدوا الشيطان انه لكم عدو مبين و ان اعبدوني هذا صراط مستقيم»، علت پرهیز از بندگی شیطان چیست؟
- 28) بر اساس آیه «قال رب السجن احب الي مما يدعونني اليه و الا تصرف عني كيدهن اصب البيهن» حضرت یوسف چگونه از دام شیطان رهایی یافتند؟
- 29) بر اساس فرمایش امام علی (ع)، نهایت آرزوی عارفان و دوست دل‌های صادقان چیست؟
- 30) بر اساس فرمایش امام علی (ع) علت وجوب روزه سنجش چه چیز بود؟
- 31) حدیث شریف رسول خدا (ص) «إِنَّمَا الْأَعْمَالُ بِالنِّيَّاتِ» همانا اعمال انسان وابسته به نیت‌های اوست» به چه نوع اخلاص اشاره دارد؟
- 32) آیه شریفه «قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفِرَادَى» را ترجمه کنید.
- 33) با توجه به آیه شریفه «قُلْ إِنَّمَا أَعْظَمُكُمْ بِوَاحِدَةٍ أَنْ تَقُومُوا لِلَّهِ مَثْنَى وَفِرَادَى» منظور از قیام جمعی و فردی چیست؟
- 34) حدیث شریف امام علی (ع) «خداوند بدان جهت روزه را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید» به کدام‌یک از راه‌های تقویت اخلاص اشاره دارد؟
- 35) پیام عبارت قرآنی «أَنْ لَا تَعْبُدُوا الشَّيْطَانَ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ» را بنویسید؟
- 36) عبارت قرآنی «وَأَنْ أَعْبُدُونِي هَذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ» دربردارنده چه پیامی است؟
- 37) با توجه به آیه «قل انما اعظكم بواحدة ان تقوموا لله مثنى و فرادى ثم تفكروا» به سؤالات زیر پاسخ دهید:
- الف) مقصود از قیام جمعی و فردی چیست؟
- ب) آیا میان «فقط مرا بپرستید» و «فقط برای خدا قیام کنید» رابطه‌هایی هست؟

38) با تدبر در آیه «الم اعهد اليكم يا بنى آدم ان لا تعبدوا الشيطان انه لكم عدو مبين وان اعبدونى هذا صراط مستقيم» به سؤالات پاسخ دهید:

الف) خداوند در ازای بندگی به فرزندان آدم چه وعده‌ای داده است؟
ب) پیام آیه را بنویسید.

39) منظور حدیث «نیه المؤمن خیر من عمله» چیست؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) آیه «قُلْ اِنَّ صَلَاتِي وَنُسُكِي وَمَحْيَايَ وَمَمَاتِي لِلَّهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ» به ترتیب به توحید و توحید در اشاره دارد. (عملی - ربوبیت)
- 2) با توجه به حدیث عبارات را کامل کنید.
«نیه المومن خیر من عمله»
الف) تأکید بر اخلاص در دارد. (قلب)
ب) بر اساس این حدیث حسن..... بر حسن..... تقدم دارد. (فاعلی - فعلی)
- 3) هدف خلقت انسان..... است که جز با..... به دست نمی‌آید. (تقرب-سعی و تلاش خود انسان)
- 4) پیامبر (ص) بیان می‌دارد: راه‌یابی..... به..... انسان از راه رفتن مورچه‌ای سیاه در شب تاریک بر سنگ سیاه پنهان‌تر است. (شرک-دل)
- 5) اخلاص در کاربرد دینی این است که شخص..... و..... خود را جایگاه خدا کند و عملش را فقط برای رضای خداوند همان‌گونه که او دستور داده است انجام دهد. (اندیشه و دل)
- 6) دوست داشتن؛ سخاوت؛ شجاعت و اخلاص اعمالی..... هستند که درجات و مراتبی دارند. (قلبی)
- 7) برای این که به یک‌سخن؛ درست عمل کنیم پذیرش..... آن کفایت نمی‌کند (عقلی)
- 8) «شعر آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار» بیانگر..... از راه‌های تقویت اخلاص است. (افزایش معرفت نسبت به خداوند)
- 9) جوانانی که جذب جریان‌های انحرافی می‌شوند فقط تعصب..... داشتند اما از..... بی‌بهره بودند. (دینی-معرفت صحیح دینی)
- 10) کسی که روحیه دارد به‌آسانی وارد مسیر بندگی می‌شود. (حق پذیری)
- 11) دل را دو ندا به‌سوی خود فرامی‌خواند ندای از و ندایی است. (عقل و هوس)
- 12) افراد حق‌پذیر تابع هستند و وقتی عقل آن‌ها حقیقتی را یافت به دنبال آن می‌روند. (دلیل)
- 13) پیامبر اکرم می‌فرماید «هر کس چهل روز کارهای خود را خالصانه بر ای خدا انجام دهد چشمه‌های و..... از دل و زبانش جاری خواهد شد. (حکمت و معرفت)
- 14) شیطان اقرار کرده که توانایی فریب..... را ندارد. (مؤمنان با اخلاص)
- 15) انسان حق‌ناپذیر با گفتن «دل‌م نمی‌خواهد» راه را بر خود می‌بندد. (رسیدن به حقیقت)
- 16) در اسلام شرط قبولی تمام اعمال..... است. (اخلاص)
- 17) برای خالص شدن عمل برای خداوند، باید نخست اخلاص در..... تحقق یابد. (اندیشه)

- 18) عملی که مطابق فرمان خدا انجام گیرد، دارای است. (حسن فعلی)
- 19) عملی که با نیت الهی انجام گیرد، دارای است. (حسن فاعلی)
- 20) از ثمرات این است که انسان می تواند در شرایط سخت و پیچیده حق را از باطل تشخیص دهد. (حکمت)
- 21) اخلاص در بندگی معنای دیگری از توحید است. (عملی)
- 22) ما باید از حریم اندیشه و دل پاسبانی کنیم تا آفت به آن راه نیابد و عمل ما برای خداوند انجام شود. (شرک - خالص)
- 23) برای اینکه عملی برای خداوند خالص شود لازم است نخست اخلاص در تحقق یابد
- 24) انسان مؤمن می کوشد نیت های درونی و قلبی خود را کند تا عمل شود.
- 25) کسی که روحیه حق پذیر دارد در مقابل حق است و به آسانی وارد مسیر بندگی می گردد.
- 26) حضرت علی (ع) فرمودند تمام اخلاص در جمع شده است.
- 27) پیامبر اکرم (ص) فرمودند مؤمنان با توجه به مراتب بر یکدیگر برتری پیدا می کنند.
- 28) حسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و است.
- 29) اخلاص در اندیشه مربوط به و است و اخلاص در قلب مربوط به و مرحله است.
- 30) در عمل خالصانه حسن به معنای این است که انجام دهنده کار دارای معرفت درست و نیت الهی باشد
- 31) تقرب به خدا جز با خود انسان به دست نمی آید.
- 32) برای این که عمل برای خداوند خالص شود، لازم است نخست تحقق یابد.
- 33) حُسن فاعلی بدین معناست که انجام دهنده کار، دارای و نیت الهی باشد.
- 34) افراد حق پذیر تابع هستند.
- 35) از دیدگاه امام علی (ع): سپهسالار لشکر خدای رحمان است.
- 36) ریشه درخت اخلاص و بندگی توسط سوزانده می شود.
- 37) در هر عملی باید دو حُسن و موجود باشد.
- 38) همواره دو ندا، ندایی از و ندایی از دل را به سوی خود دعوت می کنند.
- 39) انسان باید از حریم و پاسبانی کند تا عمل خالص برای خداوند گردد.
- 40) شیطان، خود اقرار کرده است که توانایی فریب دادن مؤمنان را ندارد.
- 41) اگر فردی برای لاغر شدن و سلامت جسم روزه بگیرد روزه اش است.
- 42) اخلاص در کاربرد دینی یعنی شخص خود را جایگاه خدا کند و را فقط برای رضای خداوند انجام دهد.
- 43) هر کس چهل روز کارهای خود را برای خدا انجام دهد چشمه های حکمت و از جاری خواهد شد.
- 44) در اسلام شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می دارد.
- 45) عمل بر اساس و بسیار ارزشمندتر و مقدس تر از عملی است که با معرفت اندکی صورت می گیرد.
- 46) راه یابی به دل انسان از رفتن مورچه ای در شب تاریک بر سنگ سیاه پنهان تر است. (شرک)
- 47) اخلاص مانند دوست داشتن، سخاوت، شجاعت و هر عمل قلبی دیگر دارد. (مراتبی)

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) مقاومت در برابر دام‌های شیطان نیازمند چیست؟
- 2) حکمت به چه معنایی است و از ثمرات چیست؟
- 3) کدام یک از واجبات تأثیر در تقویت اخلاص دارد؟ در این زمینه حدیثی از معصوم بنویسید.
- 4) ثمرات راز و نیاز با خداوند و کمک خواستن از او چیست؟
- 5) کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص باعث کم شدن غفلت از خداوند می‌شود؟
- 6) کسانی که به آسانی وارد مسیر بندگی می‌شوند کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص را دارا هستند؟
- 7) مفهوم بیت «مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان هر دو عالم پر ز نور و دیده نابینا چه سود» چیست؟
- 8) اخلاص به چه معنایی است؟
- 9) پیامبر راه‌یابی شرک به دل انسان را چگونه تشبیه فرمودند و بیانگر چیست؟
- 10) تفاوت حسن فعلی و حسن فاعلی در چیست؟
- 11) اخلاص در بندگی به معنای چیست؟
- 12) نمازی که بدون نیت خالص خوانده شود فاقد کدام حسن است؟
- 13) راه‌های رسیدن به اخلاص و تقویت آن را نام ببرید
- 14) اینکه «ساعاتی را صرف تفکر در آیات و نشانه‌های الهی کنیم» به کدام راه تقویت اخلاص اشاره دارد؟
- 15) دلیل این که عده‌ای آیات الهی را درک نمی‌کنند و دل به مهر خداوند نمی‌دهند، چیست؟
- 16) انجام واجبات در تقویت اخلاص چه نقشی دارد؟
- 17) میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید.
- 18) عملی که بر اساس ریا است کدام جنبه از حسن عمل را ندارد؟
- 19) کدام عامل در لشکریان امیرالمؤمنین (ع) سبب شد که ده‌ها سال حکومت اسلامی به دست بنی‌امیه بیفتد؟
- 20) از دیدگاه امام صادق (ع) «عمل خالص» را تعریف کنید؟
- 21) پیامبر اکرم (ص) برتری مؤمنان را بر یکدیگر به چه امری می‌دانستند؟
- 22) در اسلام شرط قبولی تمام اعمال انسان به چه امری بستگی دارد؟
- 23) تحقق مفهوم توحید در ربوبیت برای انسان موحد نشانه کدام مرحله اخلاص است؟
- 24) در چه صورتی غفلت انسان از خدا کم می‌گردد؟ و محبت خدا در قلب انسان تقویت می‌گردد؟
- 25) چرا امیرالمؤمنین (ع) فرمودند تمام اخلاص در دوری از گناهان جمع شده است؟
- 26) از نگاه امیرالمؤمنین (ع) جایگاه انسان بر چه اساسی معین می‌گردد؟
- 27) چرا پیامبر (ص) فرمودند «هر کس کارهای خود را چهل روز خالصانه برای خدا انجام دهد چشمه‌های حکمت و معرفت از دل و زبانش جاری خواهد شد»؟
- 28) بر اساس سخن امام علی (ع) چه چیزی ریشه اخلاص را می‌سوزاند؟
- 29) شیطان اقرار کرده است که قدرت فریب چه کسانی را ندارد؟
- 30) اخلاص در کاربرد دینی به چه معناست؟

- 31) بیت زیر اشاره به کدام یک از راه‌های تقویت اخلاص دارد و بیانگر چه مفهومی است؟
 مهر رخسار تو می‌تابد ز ذرات جهان / هر دو عالم پُر ز نور و دیده نابینا چه سود
- 32) انسان حکیم در طی مراتب اخلاص، با دستیابی به میوهٔ حکمت به چه چیزی می‌رسد؟
- 33) چه عواملی درخت اخلاص را آبیاری می‌کند و رشد می‌دهد؟
- 34) دلیل تشکیل جریان افراطی و انحرافی بین مسلمانان چه بود؟ و چه گروه‌هایی عامل این تشکیل بودند؟
- 35) چرا انسان باید از حریم اندیشه و دل پاسبانی کند؟
- 36) چرا برای اینکه به یک سخن درست عمل کنیم پذیرش عقلی آن کفایت نمی‌کند؟
- 37) کدام دسته از انسان‌ها به جای پیروی از عقل از هوا و هوس پیروی می‌کنند؟
- 38) شیطان اقرار کرده توانایی فریب دادن چه کسانی را ندارد؟
- 39) یک نمونه از کارهایی که حسن فعلی دارد، اما فاقد حسن فاعلی است را بنویسید
- 40) یک نمونه از کارهایی که حسن فاعلی دارد، اما فاقد حسن فعلی است را بنویسید.
- 41) میوه‌های درخت اخلاص کدامند؟
- 42) یکی از اوصافی که خداوند برای حضرت یوسف ذکر کرده است را نام ببرید؟
- 43) اخلاص به چه معناست؟
- 44) اخلاص در بندگی به معنای چیست؟

سؤالات «صحيح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

- 1) انسان غالباً بر سر دو راهی بندگی خداوند و بندگی هوای نفس و شیطان قرار دارد. غ
- 2) کسی که راه توحید را برمی‌گزیند به دنبال آن به ترتیب دل و اندیشه و عمل خود را برای رضای خداوند قرار می‌دهد. غ
- 3) اخلاص به معنی خالص و پاک کردن یک چیز از غیر آن است. ص
- 4) با توجه به سخن پیامبر(ص) مومنان با توجه به عقایدشان بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند. غ
- 5) اگر فردی همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبر و اداره کننده همه امور جهان است چنین فردی اخلاص در اندیشه دارد. ص
- 6) اگر فردی همه امور خود و عالم را به دست خدا ببیند و بداند که خداوند مدبر و اداره کننده همه امور جهان است چنین فردی اخلاص در قلب دارد. غ
- 7) برای این که به یک سخن درست عمل کنیم پذیرفتن آن کافی است. غ
- 8) انسان مومن می‌کوشد عمل را همان گونه که خداوند دستور داده است انجام دهد بیانگر حسن فاعلی است. غ
- 9) حسن فعلی یعنی عمل را از جهت کمیت؛ کیفیت؛ زمان؛ مکان؛ شیوه همان طوری انجام دهد که خداوند می‌خواهد. ص
- 10) اگر عملی دارای حسن فعلی باشد اما حسن فاعلی نداشته باشد آن عمل ریا نامیده می‌شود. ص
- 11) تفکر در آیات و نشانه‌های الهی باعث افزایش معرفت ما به خداوند و کمک به افزایش اخلاص می‌کند. ص
- 12) شعر "آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار" بیانگر تقویت روحیه حق‌پذیری است. غ
- 13) هدف از نهضت بیداری اسلامی آزادی از حکومت‌های مستبد و تابع غرب بود. ص

- 14) با توجه به سخن امام علی (ع) از بین اعمال واجب نماز تاثیر خاصی در اخلاص دارد و خداوند با آن اخلاص مردم را می آزمايد. غ
- 15) علت تشخیص حق از باطل و گرفتار باطل نشدن رسیدن به درجاتی از بصیرت و روشن بینی است. ص
- 16) برای اینکه عمل برای خداوند خالص شود ، لازم است نخست اخلاص در قلب تحقق یابد . غ
- 17) برای این که به یک سخن درست عمل کنیم پذیرش عقلی آن کافی نیست .ص
- 18) نیایش و راز و نیاز با خداوند غفلت را کم می کند و محبت خدا را تقویت می کند .ص
- 19) در میان اعمال واجب نماز تأثیر خاصی در تقویت اخلاص دارد . غ
- 20) شیطان اقرار کرده که توانایی فریب دادن مومنان را ندارد . غ
- 21) ایمان به خدا و اخلاص رابطه متقابل برقرار است .ص
- 22) اخلاص بدین معناست که شخص اندیشه و دل خود را جایگاه خدا کند. ص
- 23) در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خداوند عرضه می دارد. ص
- 24) کسی که گرفتار غفلت شد و چشم اندیشه را به روی جهان بست در نقطه مقابل حق پذیری است. غ
- 25) احتمال انحراف از توحید ، برای کسی که راه توحید را برگزیده ی و اندیشه و دل و عمل خود را برای رضای دوست قرار می دهد ، نیست. غ
- 27) توجه به عقل و دور شدن از هوی یکی از راههای که درخت اخلاص را آبیاری می کند. ص
- 28) عملی که براساس ایمان و به نیت کار خیر انجام گردد بسیار ارزشمندتر از اعمالی که براساس آگاهی و معرفت است. ص
- 29) انسان حکیم به درجاتی از بصیرت می رسد که می تواند در شرایط سخت حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.ص
- 30) انسان با اخلاص علاوه بر آن که شیطان هیچ تسلطی بر او ندارد ، حتی در او نفوذ هم ندارد. ص
- 31) عقل سپهسالار لشکر رحمان است.
- 32) حکمت به معنای علم استوار و محکم است که مانع لغزش ها و تباهی ها می شود. ص
- 33) پیروان هوی و هوس با گفتن « دلم نمی خواهد » راه رسیدن حقیقت را بر خود می بندند. ص
- 34) مقاومت در برابر دام های شیطانی و دسته های منحرف اجتماعی نیازمند پذیرش خالصانه فرامین الهی است. ص
- 35) در اسلام اخلاص شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به در گاه خداوند عرضه می دارد.ص
- 36) اخلاص دو گونه است : اخلاص در اندیشه و اخلاص در نیت. غ
- 37) برای اینکه عمل برای خداوند خالص شود لازم است نخست اخلاص در قلب تحقق یابد. غ
- 38) حسن فاعلی بدین معناست که کار به درستی و به همان صورت که خداوند فرمان داده است انجام شود غ
- 39) هر قدر که معرفت ما به خداوند بیشتر شود به افزایش درجه اخلاص کمک خواهد کرد غ
- 40) عمل خالص آن عملی است که دوست داری همه به خاطر آن کار تورا ستایش کنند.(غ)
- 41) اخلاص بدین معناست که شخص اندیشه و دل خود را جایگاه خدا کند.(ص)
- 42) اگر نماز را برای ریا و خوش آمد گویی دیگران به جا آوریم فاقد حسن فعلی است.(غ)
- 43) انسان مومن می کوشد نیت های درونی و عقلی خود را خدایی کند تا آن عمل خالصانه و خدایی گردد.(ص)
- 44) هر چه معرفت بیشتر باشد درجه اخلاص بیشتر است.(ص)

سوالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) بهره‌مندی از کمک‌های الهی (2) رسیدن به درجاتی از بصیرت و روشن‌بینی و تشخیص حق از باطل نتیجه‌ی (3) انجام عمل به نیت الهی (4) شرط نخست برای این‌که عمل برای خداوند خالص شود (5) سپهسالار لشکر خدای رحمان	(الف) راز و نیاز با خدا (ب) حق‌پذیری (ج) حسن فعلی (د) حکمت (ه) حسن فاعلی (و) اخلاص در اندیشه (ز) عقل

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) اعتقاد به تدبیر خداوند (2) رشد درخت اخلاص (3) دستیابی به حکمت (4) تقویت محبت خدا در قلب (5) محبوب حقیقی به تعبیر امام علی	(الف) اخلاص در اندیشه (ب) اخلاص در قلب (ج) میوه درخت اخلاص (د) راز و نیاز با خدا (ه) دوست دل‌های صادقان (و) دوری از گناهان و انجام واجبات (ز) صحت عمل

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) اخلاص در بندگی (2) شرط قبولی اعمال (3) حق‌پذیری (4) انجام عمل بر اساس معرفت درست و نیت الهی (5) تشخیص حق از باطل در مراحل سخت	(الف) اخلاص (ب) راه تقویت اخلاص (ج) توحید عملی (د) درستی عمل (ه) دریافت پاداش‌های وصف‌ناشدنی (و) دستیابی به معرفت و حکمت (ز) حسن فاعلی

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) شرط قبولی تمام اعمال در اسلام (2) نیت عمل خالص و برای رضای خدا (3) از ثمرات اخلاص (4) هدف خلقت انسان (5) انجام عمل طبق فرمان الهی	(الف) حسن فعلی (ب) اخلاص (ج) نماز (د) عدم نفوذ شیطان (ه) حسن فاعلی (و) تقرب به خدا

	(ز) نیت
--	---------

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) راز و نیاز با خدا (2) اخلاص در اندیشه (3) دوری از گناهان و تلاش برای انجام واجبات (4) راه رهایی از لغزش‌ها (5) انجام عبادت مطابق دستور خدا	الف) آبیاری درخت اخلاص ب) شرط اول تحقق عمل خالص ج) حسن فعلی د) حسن فاعلی و) کم شدن غفلت ه) خالصانه چهل روز کارهای خود را برای خدا انجام دهد ز) دستیابی به حکمت

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) علت واجب کردن روزه (2) عامل از بین بردن تدریجی اخلاص (3) عامل برتری مؤمنان بر یکدیگر (4) از راه‌های تقویت اخلاص (5) از میوه‌های درخت اخلاص	الف) مراتب اخلاص ب) شیطان ج) آزمایش اخلاص مردم د) گناه ه) راز و نیاز با خدا و کمک خواستن از او و) دستیابی به درجاتی از حکمت ز) درستی و صحت عمل

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) خواندن نماز طبق زمانی که خداوند خواسته است (2) جاری شدن چشمه‌های حکمت و معرفت (3) نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند (4) برو این دام بر مرغی دگر نه (5) خالص و پاک کردن	الف) حسن فاعلی ب) حسن فعلی ج) راه تقویت اخلاص د) ثمره و میوه‌های درخت اخلاص ه) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌ی شیطان و) پاداش و صف‌ناشدنی ز) اخلاص

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
(1) کم شدن غفلت از خدا (2) علم محکم و استوار و بدون خطا (3) ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خدا (4) انجام عمل از لحاظ کمی و کیفی از نظر الهی (5) برو این دام بر مرغی دگر نه که عنقا را بلند است آشیانه	الف) تقویت اخلاص ب) اخلاص در عمل ج) اخلاص د) حکمت ه) راز و نیاز با خداوند و) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) عمل آنان بر اساس معرفت و آگاهی نیست. ب) ترک گناه و توجه به واجبات و اطاعت از خداوند ج) تا اخلاص مردم را بیازماید. د) روشن بینی و بصیرت ه) استمداد از خداوند و) افزایش معرفت نسبت به خدا ز) دستیابی به درجاتی از حکمت</p>	<p>1) امام علی (ع) می‌فرماید: خداوند به این جهت روزه را واجب کرد. 2) از راه‌های تقویت اخلاص که پیوند محکمی میان معرفت به خداوند و ایمان به او وجود دارد. 3) درخت اخلاص به وسیله آن آبیاری می‌شود و رشد می‌کند. 4) دلیل اینکه انسان‌های نادان به تصور این که کار خیر می‌کنند مرتکب گناهان بزرگ می‌شوند. 5) از میوه‌های درخت اخلاص، انسان می‌تواند در مراحل سخت و پیچیده، حق را از باطل تشخیص دهد و گرفتار باطل نشود.</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) دستیابی به درجاتی از حکمت و معرفت ب) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات ج) تقویت روحیه حق‌پذیری د) دریافت پاداش‌های وصف‌ناشدنی ه) افزایش معرفت نسبت به خداوند و) راز و نیاز با خداوند و کمک از او ز) نفوذناپذیری در مقابل وسوسه‌های شیطان</p>	<p>1) دیدار محبوب حقیقی و تقرب به خداوند 2) آبیاری درخت اخلاص با برخی اعمال مانند روزه 3) تبعیت از دلیل و رفتن به دنبال حقیقت 4) قدرت تشخیص حق از باطل در شرایط سخت و پیچیده 5) ارتباط دقیق میان ایمان به خدا و اخلاص</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) حکمت ب) افزایش معرفت نسبت به خداوند ج) دیدار محبوب حقیقی د) روحیه حق‌پذیری ه) دستیابی به درجاتی از حکمت و) نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان ز) درستی و صحت عمل</p>	<p>1) از جمله پاداش‌های وصف‌ناشدنی ج 2) از میوه‌های درخت اخلاص ه 3) کسی که این ویژگی را دارد در مقابل حق تسلیم است د 4) به معنای علم محکم و استوار و دور از خطا الف 5) از راه‌های تقویت اخلاص ب</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) حکمت ب) توحید در خالقیت ج) تقرب به خدا د) توحید در ربوبیت ه) نماز و) اخلاص</p>	<p>1- هدف خلقت انسان است. 2- در اسلام شرط قبولی تمامی اعمالی است که فرد به درگاه خدا عرضه می‌دارد. 3- معنای اخلاص در اندیشه همان مفهوم مراتب توحید بخصوص یکی از آنهاست. 4- خداوند آن را واجب کرد تا اخلاص مردم را بیازماید.</p>

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) مفهوم اخلاص در قلب را بنویسید.
- 2) انجام عمل همراه با معرفت و بدون معرفت را باهم مقایسه نمایید.
- 3) جریان افراطی و انحرافی که وارد جریان بیداری اسلامی شد چه کسانی را جذب کرد و اقدامات آن‌ها چه پیامدهایی داشت؟
- 4) یکی از راه‌های تقویت اخلاص تقویت روحیه حق‌پذیری است آن را توضیح دهید
- 5) حکمت به چه معنایی است و آثار دستیابی به آن در زندگی چیست؟
- 6) سخن پیامبر درباره‌ی راه‌یابی شرک به دل انسان را بیان کنید.
- 7) انسان چگونه می‌تواند اندیشه خود را برای خدا خالص نماید؟
- 8) چگونه اخلاص در اندیشه می‌تواند در رفتار و کردار تأثیرگذار شود؟
- 9) مقاومت در برابر دام‌های گوناگون امروزی نیازمند چیست و گرفتاری در دام‌های گوناگون شیطان چه عواقبی به دنبال دارد؟
- 10) راز و نیاز با خداوند چگونه موجب تقویت اخلاص می‌گردد؟
- 11) ویژگی‌های افراد حق‌پذیر را با کسانی که راه حق را به‌سوی خود بسته‌اند مقایسه کنید.
- 12) قرآن کریم برای افزایش معرفت به خدا چه راهی را توصیه می‌کند؟ توضیح دهید.
- 13) از میوه‌های درخت اخلاص دریافت پاداش‌های وصف‌ناشدنی را توضیح دهید
- 14) دوری از گناه و تلاش برای انجام واجبات یکی از راه‌های تقویت اخلاص است آن را توضیح دهید؟
- 15) منظور از درستی و صحت عمل چیست با مثالی شرح دهید.
- 16) اخلاص در اندیشه را توضیح دهید و با کدام نوع توحید ارتباط دارد؟
- 17) منظور از حسن فعلی و حسن فاعلی چیست؟
- 18) از میوه‌های درخت اخلاص «دستیابی به درجاتی از حکمت» را توضیح دهید.
- 19) در کاربرد دینی اخلاص به چه معناست؟ طبق سخن پیامبر برتری مؤمنان به چه امری بستگی دارد؟
- 20) منظور از اخلاص در قلب چیست؟ و چرا این اخلاص ضروری است؟
- 21) چرا افراد حق‌پذیر به‌آسانی وارد مسیر بندگی می‌گردند؟
- 22) تفاوت عمل خالصانه با عمل ریاکارانه چیست با ذکر مثال توضیح دهید
- 23) چه رابطه‌ای بین افزایش معرفت به خداوند و اخلاص وجود دارد؟
- 24) در مورد ثمرات غیرقابل‌تصور بندگی خالصانه توضیح دهید.
- 25) در چه صورتی انسان مؤمن از درستی و صحت عمل برخوردار می‌گردد؟ با ذکر مثال توضیح دهید.
- 26) یکی از راه‌های تقویت اخلاص «افزایش معرفت نسبت به خداوند» می‌باشد، شرح دهید.
- 27) عمل بدون معرفت لشکر امام علی (ع) در جنگ صفین چه نتیجه‌ای دربرداشت؟
- 28) آیا برای درست عمل نمودن به یک سخن، پذیرش عقلی آن کفایت می‌کند؟ شرح دهید.
- 29) میوه‌های درخت اخلاص را نام ببرید؟
- 30) منظور از اخلاص در بندگی چیست؟ با ذکر نمونه‌هایی توضیح دهید.

31) تقویت روحیه حـق پذیری چگونه موجب تقویت اخلاص می‌گردد؟

32) پیامد نیایش و عرض نیاز به پیشگاه خداوند را بنویسید؟

33) اگر کسی به نیت نماز جماعت مسجد از منزل بیرون آید و به هر دلیلی نتواند به مسجد برسد آیا نزد خدا پاداش دارد؟ به چه دلیل؟ در این کار کدام یک از اقسام حسن وجود دارد؟

34) راه‌های تقویت اخلاص را نام ببرید؟

35) این شعر سعدی: (آفرینش همه تنبیه خداوند دل است دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار) اشاره به کدام یک راه‌های تقویت اخلاص دارد؟ آن را توضیح دهید.

36) چرا انسان باید تلاش کند آنچه را که از توحید در اندیشه و عقل پذیرفته است به یک اعتقاد قلبی و درونی تبدیل کند؟

37) اخلاص در کاربرد دینی به چه معناست؟ بنا به فرموده رسول خدا (ص) مؤمنان چگونه بر یکدیگر برتری پیدا می‌کنند؟

38) راه‌های تقویت اخلاص (برای تقویت اخلاص در وجود خود راه‌هایی وجود دارد آن‌ها) را نام ببرید.

39) دوری از گناه و تلاش برای انجام فعل واجب، چگونه سبب تقویت اخلاص می‌شود.

40) از میوه‌های درخت اخلاص «نفوذناپذیری در برابر وسوسه‌های شیطان» را توضیح دهید؟

«سؤالات درس 5»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) آیه «انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا» به کدام یک از دلایل وجود اختیار اشاره دارد؟
- 2) با توجه به آیه «لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَلَا اللَّیْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ کُلٌّ فِی فَلْکِ یَسْبَحُونَ» آیا خروج موجودات از دایره قانونمندی خود امکان پذیر است؟
- 3) آیه «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله بظلام للعبید» گرفتاری در آتش دوزخ را فرجام چه اموری می داند؟
- 4) با تدبر در آیه شریفه «إِنَّ اللَّهَ یُمْسِکُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَ لَئِنْ زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِنْ بَعْدِ» به سؤالات زیر پاسخ دهید.
الف) پیام آیه فوق را بنویسید:
ب) بازتاب و نتیجه اعتقاد مفاد این آیه را بنویسید:
- 5) با توجه به آیه شریفه «لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّیْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ کُلٌّ فِی فَلْکِ یَسْبَحُونَ» پاسخ دهید.
الف) پیام آیه را بنویسید.
ب) اشاره به کدام قوانین حاکم بر جهان دارد؟
- 6) پیام آیه «أَنَا هَدَیْنَاهُ السَّبِیْلَ إِمَّا شَاکِرًا وَ إِمَّا کَفُورًا» بنویسید.
- 7) این جمله از امیرالمؤمنین (ع) «از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم» دربردارنده چه پیامی است؟
- 8) با توجه به آیه «اللَّهُ الَّذِی سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِی الْفُلُکَ فِیْهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ» به سؤالات پاسخ دهید.
الف) مقصود از رام و مسخر بودن آسمان ها و دریاها چیست؟
ب) چرا کشتی ها می توانند در دریا حرکت کنند؟
- 9) پیام آیه «قَدْ جَاءَکُمْ بَصَائِرٌ مِنْ رَبِّکُمْ فَمَنْ ابْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَنْ عَمَىٰ فَعَلِیْهَا...» صحیح است؟
- 10) داستان تغییر مکان حضرت علی (ع) از زیر دیوار کج به زیر دیوار راست و اینکه فرمود «از قضای الهی به الهی پناه می برم» بیانگر چیست؟
- 11) آیه «وَ الشَّمْسُ تَجْرِی لِمُسْتَقَرٍّ لَهَا» بیانگر چیست؟
- 12) آیه «وَ کُلٌّ فِی فَلْکِ یَسْبَحُونَ» بیانگر چیست؟
- 13) منظور امیرالمؤمنین از این جمله که «از قضای الهی به قدر الهی پناه می برم» چیست؟
- 14) با تفکر در آیه شریفه «لَا الشَّمْسُ یَنْبَغِی لَهَا أَنْ تُدْرِكَ الْقَمَرَ وَ لَا اللَّیْلُ سَابِقُ النَّهَارِ وَ کُلٌّ فِی فَلْکِ یَسْبَحُونَ» دو مورد از تقدیرات الهی که در آیه آمده است را بیان کنید.
- 15) عبارت قرآنی «اللَّهُ الَّذِی سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِی الْفُلُکَ فِیْهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ» را ترجمه کنید.
- 16) با تدبر در آیه شریفه «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید» بیان کنید که عقوبت انسان در قیامت به خاطر چیست؟
- 17) بنا بر آیه «اللَّهُ الَّذِی سَخَّرَ لَکُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِی الْفُلُکَ فِیْهِ بِأَمْرِهِ وَ لَتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَ لَعَلَّکُمْ تَشْکُرُونَ» محدوده اختیار انسان را بیان کنید.
- 18) بنا بر آیه «انا هدیناه السبیل اما شاکرا و اما کفورا» سبب هدایت و گمراهی بشر چه امری دانسته شده است؟
- 19) عبارت قرآنی «ذلک بما قدمت ایدیکم و ان الله لیس بظلام للعبید...» چگونه می تواند نشانی از وجود اختیار در انسان باشد؟
- 20) با توجه به آیه «إِنَّا کُلَّ شَیْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» در برنامه ریزی شما برای قبولی در کنکور چه تقدیراتی به کاررفته است؟
- 21) با تدبر در آیه شریفه «إِنَّا کُلَّ شَیْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ» بگویید چه تقدیراتی در موارد زیر به کاررفته است؟
الف: جوانه زدن یک گیاه تا تبدیل شدن آن به یک گل

ب: برنامه‌ریزی یک دانش‌آموز سال دوازدهم برای قبولی در رشته‌ی موردنظر

22) آیه‌ی شریفه‌ی «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَن أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَن عَمِيَ فَعَلَيْهَا...» به کدام‌یک از شواهد اختیار در وجود انسان اشاره می‌کند؟

23) این قسمت از آیه‌ی شریفه: «... و كل في فلك يسبحون»، اشاره به قدر یا قضای الهی دارد؟

24) با استفاده از آیه‌ی شریفه: «الله الذي سخر لكم البحر لتجری الفلك فيه بامرہ و لتبتغوا من فضله و لعلمک تشکرون»، حدود اختیار انسان تا چه اندازه می‌باشد؟

25) با استفاده از آیه‌ی شریفه: «الله الذي سخر لكم البحر لتجری الفلك فيه بامرہ و لتبتغوا من فضله و لعلمک تشکرون» تقدیرات و قانونمندی‌های جهان با اختیار انسان چه نسبتی پیدا می‌کنند؟

26) «انا كل شيء خلقناه بقدر»، با توجه به آیه‌ی شریفه، مقصود از «تقدیر» برای هر موجودی چیست؟

27) با تدبر در آیه‌ی شریفه‌ی «الله الذي سخر لكم البحر لتجری الفلك فيه بامرہ و لتبتغوا من فضله لعلمک تشکرون» بگوئید چرا انسان می‌تواند با اختیار خود به جستجو در دریا بپردازد؟

28) با تدبر در آیه توضیح دهید که چگونه وجود اختیار در انسان را اثبات می‌شود «قَدْ جَاءَكُمْ بَصَائِرٌ مِّن رَّبِّكُمْ فَمَن أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِ وَ مَن عَمِيَ فَعَلَيْهَا وَ مَا أَنَا عَلَيْكُمْ بِحَفِيظٍ»

29) با تدبر در آیه «إِنَّ اللَّهَ يُمْسِكُ السَّمَاوَاتِ وَ الْأَرْضَ أَنْ تَزُولَا وَ لَئِن زَالَتَا إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّن بَعْدِهِ إِنَّهُ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا» به سؤالات زیر پاسخ دهید:

الف) با استناد به آیه علت عدم آشفستگی و بی‌نظمی در جهان چیست؟

ب) نتیجه و پیامد اعتقاد به خدای حکیم در زندگی انسان چیست؟

30) منظور از این جمله که «اختیار یک تقدیر الهی است» چیست؟

سؤالات «کامل‌کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) پایبندی به عهدها و پیمان‌ها بیانگر به‌عنوان شاهد اختیار انسان است (مسئولیت‌پذیری)
- 2) اعتقاد به خدای حکیم این اطمینان را به انسان می‌دهد که رخدادهای جهان تحت یک برنامه ساماندهی شده و انجام می‌گیرد. (غایتمند)
- 3) زندگی در یک جهان قانونمند، زندگی در جهانی است که و بر آن حاکم است. (قدر - قضا)
- 4) در علل هر عامل به‌طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است. (عرضی)
- 5) انسان خداشناس. می‌داند که فقط با زندگی در یک جهان هدفمند که پشتوانه آن و خداست. وی امکان حرکت و فعالیت دارد. (علم - قدرت)
- 6) بدون پذیرش هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و هیچ زمینه‌ای برای کار اختیاری پدید نمی‌آید. (قدر - قضا)
- 7) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از خدا است. (اراده)
- 8) طراحی نقشه جهان خلقت مربوط به الهی است که از خداوند سرچشمه می‌گیرد. (تقدیر - علم و حکمت)
- 9) دمای جوش مایعات، «شکل اعضای بدن انسان» و «خلقت انسان» به ترتیب بیانگر و هستند. (تقدیر - تقدیر - قضا)
- 10) کشتی جهان ناخدایی دارد که به‌موجب ناخدا هیچ‌گاه، غرق نخواهد شد. (علم - قدرت)
- 11) اراده انسان در اراده خداوند است و با آن منافاتی ندارد. (طول)
- 12) اختیار یک حقیقت است که هر کس آن را در خود می‌یابد. (وجدانی و مشهود)
- 13) احساس رضایت یا پشیمانی خود یک دلیل محکم بر در انسان است. (وجود اختیار)

- 14) آسمان‌ها و دریاها در صورتی رام و مسخر انسان می‌شوند که آدمی ویژگی‌ها و آن‌ها را بشناسد. (قانونمندی)
- 15) اعتقاد به خدای این اطمینان را به آدمی می‌دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد که اشتباه نمی‌کند. (حکیم)
- 16) تقدیرات و قانونمندی‌ها هم لازمه کار اختیاری انسان و هم و محدودکننده آن است. (جهت دهنده)
- 17) رسیدن به قله‌های کمال و برنامه‌ریزی صحیح در زندگی در سایه میسر است. (اختیار)
- 18) مقصود از رام و مسخر بودن آسمان‌ها و دریاها آن‌ها است. (قانونمندی)
- 19) لازمه کار اختیاری انسان جهان هستی است. (تقدیرات یا قانونمندی)
- 20) مخلوقات جهان، از آن جهت که خدای متعال با علم خود، اندازه، حدود، ویژگی، موقعیت مکانی و زمانی آن‌ها را تعیین می‌کند، مقدر به الهی، و از آن جهت که با فرمان و حکم و اراده الهی ایجاد می‌شوند به الهی وابسته‌اند.
- 21) (تقدیر - قضای)
- 22) اگر کسی معتقد به حاکمیت خدایی باشد هرچند خودش از علت بسیاری از حوادث جهان است، اما مطمئن است هر حادثه‌ای معین و مشخص دارد. (حکیم - عاجز - هدف)
- 23) خداوند این‌گونه تعیین کرده که انسان کارهایش را با «..... انجام دهد» و کسی نمی‌تواند از، که ویژگی اوست، فرار کند. (اختیار - اختیار - ذاتی)
- 24) اراده انسان که از نفس یا روح او سرچشمه می‌گیرد در اراده خداست. (طول)
- 25) اختیار به معنای بر انجام یک کار یا آن است. (توانایی - ترک)
- 26) تقدیرات و قانونمندی‌ها هم لازمه کار و هم جهت دهنده و است. (اختیاری - محدودکننده)
- 27) از شواهد وجود اختیار در انسان، می‌توان و را نام برد. (تفکر و تصمیم - مسئولیت‌پذیری - احساس رضایت یا پشیمانی)
- 28) عهد و پیمان‌های انسان بر او استوار است و آن از شواهد وجود در انسان است. (مسئولیت‌پذیری - اختیار)
- 29) تقدیر الهی شامل همه و کلیه روابط میان موجودات است. (ویژگی‌ها، کیفیت‌ها)
- 30) اراده و اختیار انسان در انجام کارها در اراده خداست نه در آن. (طول - عرض)
- 31) اختیار محدودی که ما داریم، مبنای و تعیین‌کننده ماست. (تصمیم‌گیری‌ها - سرنوشت)
- 32) مخلوقات جهان، از آن جهت که با فرمان و اراده الهی ایجاد می‌شوند به الهی وابسته‌اند. (قضای)
- 33) اعتقاد به قضا و قدر مانع انسان نیست. (اختیار)
- 34) نقشه جهان با همه موجودات و ریزه‌کاری‌ها و ویژگی‌ها از آن خدا و از خداست. و پیاده کردن آن نیز به خداست. (علم - اراده)
- 35) اینکه انسان می‌تواند کارهایش را با اختیار انجام دهد ویژگی ذاتی اوست که خود نمونه‌ای از است. (تقدیر الهی)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) اختیار به چه معناست؟
- 2) معنی لغوی تقدیر را بنویسید.
- 3) موجودات جهان از چه جهت مقدر به تقدیر الهی هستند؟
- 4) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم / خود دلیل اختیار است ای صنم» بیانگر کدام یک از شواهد اختیار است
- 5) انسان به پشتوانه کدام یک از شواهد اختیار، آثار و عواقب ناشی از زیان به دیگران را پذیرفته و جبران می‌کند؟
- 6) محدوده انتخاب انسان تا چه حد است؟
- 7) تقدیر الهی در جهان شامل چیست؟ مثال بزنید.

- (8) معنای لغوی و اصطلاحی قضا و قدر چیست؟
- (9) اختیار چگونه حقیقتی است؟
- (10) آبی که برای رفع تشنگی می‌نوشیم به سبب اعتماد به قدر و قضای الهی است، یعنی چه؟
- (11) وقتی از تقدیر جهان به وسیله خدا سخن می‌گوییم منظورمان چیست؟
- (12) معنا و مفهوم قضا و قدر را ذکر کنید؟
- (13) منشأ قانونمندی جهان چیست؟
- (14) «تقدیر» و «قدر» به ترتیب به چه معنا هستند؟
- (15) تأثیر شفاعت برای دارو و اراده‌ی خدا در سوختن چوب بیانگر چه نوع علتی است؟
- (16) منشأ و سرچشمه‌ی قضای الهی چیست؟
- (17) منظور از قضای الهی چیست؟
- (18) علت عرضی یعنی چه؟
- (19) شعر «گر نبودی اختیار، این شرم چیست* این دریغ و خجلت و آزرم چیست؟» به کدام یک از شواهد اختیار اشاره دارد؟
- (20) مقصود از رام و مسخر بودن آسمان‌ها و دریاها چیست؟
- (21) اختیار را تعریف کنید.
- (22) عبارات «حکم کردن» و «تعیین اندازه و حدود» به قضا یا به قدر الهی اشاره دارد؟
- (23) بیت «قطره‌ای که از جویباری می‌رود* از پی انجام کاری می‌رود» در صدد بیان چه مطلبی است؟
- (24) پشتوانه جهان قانونمند چه می‌باشد؟
- (25) عامل و زمینه‌ساز تحرک و عمل انسان چیست؟
- (26) بر اساس کدام مرتبه توحید، خداوند قوانین مشخصی در جهان حاکم کرده است؟
- (27) بیت «این که فردا این کنم یا آن کنم* خود دلیل اختیار است ای صنم» بیانگر کدام یک از دلایل و شواهد بر وجود اختیار است؟
- (28) ویژگی‌ها و روابط میان موجودات بیانگر کدام یک از موارد تقدیر یا قضای الهی است؟
- (29) رابطه‌ی اختیار انسان با اراده‌ی خداوند از چه نوع عللی است؟
- (30) زمینه‌ساز شکوفایی اختیار در انسان چیست؟
- (31) عهد و پیمان‌های انسان‌ها بر چه اساسی استوارند؟
- (32) حکم کردن و اندازه گرفتن معنا و مفهوم چه واژه‌ای است؟
- (33) رابطه‌ی اراده انسان و اراده خداوند از چه نوع عللی است؟
- (34) منشأ و سرچشمه تقدیر و قضای الهی چیست؟
- (35) مفهوم «حقیقتی وجدانی بودن اختیار» را بیان نمایید.
- (36) مراحل «تفکر و تصمیم»، به عنوان یکی از شواهدی که دلالت بر اختیار دارد را به ترتیب بیان نمایید.
- (37) «قدر» و «قضای الهی»، هر کدام بیانگر کدام صفات الهی می‌باشند؟
- (38) آسمان و دریا در چه شرایطی رام و مسخر انسان می‌شود؟
- (39) ویژگی‌ها، کیفیت‌ها و کلیه روابط میان موجودات بیانگر چیست؟
- (40) علت‌هایی که در پیدایش یک پدیده دخالت می‌کنند بر چند دسته‌اند؟ نام ببرید؟

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

- 1) انسان خداشناس می‌داند که با زندگی در یک جهان قانونمند، که پشتوانه آن علم و قدرت خداست، امکان حرکت و فعالیت ندارد. (غ)
- 2) اعتقاد به قضا و قدر، نه تنها مانع تحرک و عمل انسان نیست، بلکه عامل و زمینه‌ساز آن است. (ص)
- 3) بسیاری از امور اختیاری نیست و ما در وقوع آن‌ها نقشی نداریم. (ص)
- 4) وقتی از تقدیر جهان به وسیله خداوند سخن می‌گوییم، منظورمان فقط تعیین طول، عرض، حجم، مکان و زمان یک موجود است. (غ)
- 5) کسی نمی‌تواند از اختیار، که ویژگی ذاتی اوست، فرار کند؛ حتی اگر بخواهد فرار کند، باز هم این یک کار غیر اختیاری بوده، چون همین کار را با خواست و اراده خود انجام داده است. (غ)
- 6) امتحان الهی فقط برای مؤمنان و جهت اثبات ایمان آن‌هاست. (غ)
- 7) موفقیت در هر مرحله‌ای از امتحان الهی سبب ورود به مرحله‌ای بالاتر می‌شود. (ص)
- 8) سنت الهی امداد یک سنت خاص است. (غ)
- 9) سنت سبقت رحمت بر غضب فقط برای کسانی است که بخواهند توبه نمایند. (غ)
- 10) استدراج یعنی به تدریج به سمت عذاب الهی حرکت نمودن. (ص)
- 11) خدای متعال با قوه عقل بشر را راهنمایی کرده و او را مختار گذاشته است. (ص)
- 12) اعتقاد به خدای حکیم، این اطمینان را به آدمی نمی‌دهد که جهان خلقت حافظ و نگهبانی دارد و کار او اشتباه نیست. (غ)
- 13) اختیار، حقیقتی وجدانی و مشهود است. (ص)
- 14) احساس رضایت یا پشیمانی، از دلایل اثبات وجود اختیار در انسان است. (غ)
- 15) فطرت، دلیل بر وجود اختیار در انسان است؟ (غ)
- 16) تقدیر از علم و حکمت الهی و قضا از اراده الهی سرچشمه می‌گیرد (ص)
- 17) همه عوامل به وجود آورنده معلول، مستقیم در پیدایش آن مؤثرند. (غ)
- 18) وجود اختیار و اراده در انسان ناشی از اراده الهی و خواست اوست. (ص)
- 19) اعتقاد به خدای حکیم باعث می‌شود که انسان به راحتی برنامه‌ریزی و زندگی کند. (ص)
- 20) تقدیر در بعضی موارد چیزی ورای قانونمندی جهان طبیعت و قوانین آن است. (غ)
- 21) فروریختن دیوار کج، یک قضای الهی است. (ص)
- 22) در علل طولی هر عامل به‌طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگر متفاوت است. (غ)
- 23) بدون پذیرش قدر و قضای الهی هیچ نظمی برقرار نمی‌شود و زمینه‌ای برای کار اختیاری به وجود نمی‌آید. (ص)
- 24) یکی از تقدیرات الهی برای انسان این است که او دارای اختیار باشد. (ص)
- 25) می‌توان از قضای الهی به قدر الهی پناه برد. (ص)
- 26) انسان در چارچوب قوانین حاکم بر هستی حق انتخاب دارد. (ص)
- 27) مختار بودن انسان با اراده و قضاها الهی تعارض دارد. (غ)
- 28) مخلوقات جهان از آن جهت که خدا با علم خود اندازه آن‌ها را تعیین می‌کند مقدر به تقدیر الهی هستند. (ص)
- 29) اگر کسی مسئولیت خود را انجام ندهد بنابر وجود اختیار، خود را مستحق مجازات می‌داند. (ص)
- 30) همین اختیار محدودی که داریم، مبنای تصمیم‌گیری‌های ما و تعیین‌کننده عاقبت و سرنوشت ماست. (ص)
- 31) بسیاری از امور اختیاری نیست و ما در وقوع آن‌ها نقشی نداریم؛ مانند توالی فصل‌ها. (ص)
- 32) ویژگی‌ها و حدود هر موجودی مربوط به تقدیر الهی است. (ص)

- 34) حکم و فرمان خداوند برای خلقت هر مخلوقی بر اساس قضا الهی است. (ص)
- 35) مشیت خدا و قوانین حاکم بر هستی زمینه‌ساز شکوفایی اختیار انسان است. (ص)
- 36) اختیار از ویژگی‌های ذاتی انسان است و آن در عرض اراده خداست. (غ)
- 37) تقدیرات و قانونمندی‌های جهان جهت دهنده و محدودکننده اختیار انسان است. (ص)
- 38) اختیار یک حقیقت وجدانی و مشهود است که در مقام بحث می‌توان آن را انکار نمود. (غ)
- 39) به اجرا درآوردن نقشه موجودات جهان خلقت و خَلقِ موجودات مربوط به «قضای الهی» است. (ص)
- 40) در علل طولی هر عامل نقش خاصی را بر عهده دارد که با نقش دیگری متفاوت است. (غ)
- 41) اجرای همه ویژگی‌ها و قانون‌های جهان از علم خداست. (غ)
- 42) ویژگی‌ها و حدود هر موجودی مربوط به قضای الهی است. (غ)
- 43) تقدیر الهی شامل همه ویژگی‌ها و کیفیت‌ها و روابط میان موجودات می‌شود. (ص)
- 44) خدا با قوه اختیار انسان را راهنمایی کرده است. (غ)
- 45) خداوند با دانش خود اندازه، حدود، ویژگی موجودات را تعیین می‌کند. (ص)

سوالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) این که فردا این کنم یا آن کنم* این دلیل اختیار است ای صنم	الف) قانونمندی جهان ب) تفکر و تصمیم
2) اعتقاد به خدای حکیم	ج) زمینه‌ساز شکوفایی اختیار
3) تأثیر یک عامل در عامل دیگر به صورت غیرمستقل	د) شاهد اختیار
4) حاکمیت قضا و قدر الهی	ه) علل طولی
5) احساس رضایت یا پشیمانی	و) علل عرضی ز) احساس مسئولیت

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) قضا	الف) وجدانی و مشهود
2) اختیار انسان	ب) علل طولی
3) تقدیر	ج) مسئولیت‌پذیری
5) هر عامل به طور مستقیم نقش خاصی را بر عهده دارد	د) علل عرضی ه) تعیین اندازه، ویژگی.

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) وجود یافتن مخلوقات با حکم خدا	الف) پذیرش مسئولیت
2) تعیین ویژگی‌ها و کیفیت اشیاء و روابط آنها با یکدیگر	ب) قضا
3) این که فردا این کنم یا آن کنم...	ج) تفکر و تصمیم
4) نشانه‌ی وجود اختیار	د) قدر ذ) علم حکمت الهی

الف (سؤالات)	ب (پاسخها)
1- مسئولیت پذیری 2- قضا 3- مشارکت و همکاری در پیدایش یک پدیده 4- حقیقت وجدانی 5- قانونمندی جهان خلقت	الف: طولی ب: علل عرضی ج: قوه اختیار د: به انجام رساندن ه: شاهد اختیار و: تقدیر الهی

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) ما به دریا حکم طوفان می دهیم. 2) تردید در انتخاب میان چند راه و چند کار 3) مشخص بودن تعداد الکترون های هر عنصر 4) هیچ گویی سنگ را فردا بیا 5) نداشتن اشتباه در حفظ و نگهبانی جهان خلقت	الف) علل عرضی ب) حکمت الهی ج) تفکر و تصمیم د) قضای الهی ه) احساس رضایت و پشیمانی و) تقدیر الهی ز) مسئولیت پذیری

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1- توانایی بر انجام یک کار یا ترک آن 2- ویژگی ها، کیفیت ها، کلیه روابط میان موجودات 3- پیدایش پدیده توسط چند عامل به صورت مجموعه و با همکاری و مشارکت یکدیگر 4- به معنای پایان دادن، حکم کردن و حتمیت بخشیدن 5- یکی از نشانه های وجود اختیار در انسان	الف) علل عرضی ب) قضا ج) مسئولیت پذیری د) اختیار ه) علل طولی و) تقدیر الهی ز) قانونمندی

«الف» (سؤالات)	«ب» (پاسخها)
1) لازمه کار اختیاری انسان و هم جهت دهنده و محدودکننده آن. 2) از شواهد وجود اختیار 3) دلیل خداوند از عطا کردن اختیار به انسان 4) پیاده کردن نقشه جهان 5) یک حقیقت وجدانی و مشهود است و هر انسانی آن را در خود می یابد.	الف) قضای الهی ب) اختیار. ج) تقدیرات و قانونمندی ها د) تقدیر الهی ه) رسیدن به قلّه های کمال و) مسئولیت پذیری ز) لغو کننده هر قانونی است.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) طول و عرض و زمان و مکان ب) اندازه و اندازه گرفتن ج) قضا و قدر د) قضای الهی ه) علم و حکمت الهی ز) طولی	1) معنای لغوی تقدیر 2) نام دیگر قانونمندی جهان هستی 3) سرچشمه تقدیر 4) رابطه اراده انسان با اراده خدا

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) تقدیر الهی ب) اعتقاد به قضا و قدر الهی ج) تفکر و تصمیم د) اعتقاد به حکیمانه بودن نظام خلقت و) علل طولی ز) علل عرضی	1) - زمینه‌ساز اختیار 2) قطره‌ای کز جویباری می‌رود از پی انجام کاری می‌رود 3) تأثیر یک عامل در عوامل دیگر در پیدایش یک پدیده 4) اینکه فردا این کنم یا آن کنم: خود دلیل اختیار است ای صنم 5) خواسته خداوند در برنامه‌ریزی زندگی و رسیدن به قله‌های کمال

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) شاهد اختیار ب) تقدیر الهی ج) قدرت اختیار د) قضای الهی ه) حکمت الهی	1) مسئولیت‌پذیری 2) قانونمندی جهان 3) اجرای نقشه جهان 4) توانایی بر انجام یا ترک کار

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) قدر ب) مسئولیت‌پذیری ج) اعتقاد به خدای حکیم د) احساس رضایت یا پشیمانی ه) تقدیر و) تفکر و تصمیم ز) قضا	1) این که فردا این کنم یا آن کنم/ خود دلیل اختیار است ای صنم 2) اطمینان آدمی که جهان خلقت حافظ و نگهبان دارد 3) گر نبودی اختیار این شرم چیست/ این دریغ و خجلت و آزر چیست 4) اندازه گرفتن 5) حتمیت بخشیدن

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) آیا قوانین حاکم بر هستی و مشیت خداوند مانع اختیار انسان است؟ توضیح دهید.
- 2) نادیده گرفتن تقدیرها در جهان چه معنایی دارد؟ آثارش کدام است؟
- 3) رابطه اختیار انسان و اراده خدا چیست
- 4) سنت امداد عام الهی را تعریف کنید.
- 5) املاء یا امهال در مورد کافران به چه صورتی تأثیر می‌گذارد؟
- 6) سنت ابتلاء یا امتحان را توضیح دهید؟
- 7) امداد خاص یا توفیق الهی در زندگی انسان‌های مؤمن چگونه تأثیر دارد؟
- 8) سبقت رحمت بر غضب به چه معناست و چگونه در زندگی بشر تأثیر دارد؟
- 9) آیا همه امور زندگی ما اختیاری است توضیح دهید؟
- 10) از شواهد وجود اختیار در انسان احساس رضایت یا پشیمانی را شرح دهید؟
- 11) آیا مشیت خداوند و قوانین حاکم بر هستی، مانع اختیار انسان است یا برعکس. زمینه‌ساز شکوفایی و بستری برای بهره‌مندی از اختیار است؟
- 12) اختیار و اراده انسان «تقدیر الهی» یا «قضای الهی» است توضیح دهید؟
- 13) اختیار انسان در طول اراده خداوند است یا در عرض آن توضیح دهید؟
- 14) با اینکه قضای الهی و اختیار، هر دو، چه در موفقیت‌ها و چه در شکست‌های انسان نقش دارند،
- 15) در موضوع پیدایش یک پدیده، منظور از «علل طولی» چیست؟
- 16) موجودات و پدیده‌های نظام هستی از چه جهت مقدر به تقدیر الهی هستند؟
- 17) آگاهی از اختیار و توجه به آن در زندگی انسان چه نتایج و ثمراتی دارد؟
- 18) رابطه اراده خدا و اختیار انسان را شرح دهید؟
- 19) توضیح دهید «تفکر و تأمل» چگونه می‌تواند دلیلی بر وجود اختیار در انسان باشد؟
- 20) زمینه‌ساز شکوفایی اختیار برای انسان چیست؟
- 21) علل طولی را تعریف کنید و یک مثال بزنید
- 22) چگونه «تفکر و تصمیم» می‌توانند شاهی بر وجود اختیار باشند؟ توضیح دهید.
- 23) آیا قضا و قدر الهی با اختیار انسان ناسازگار است؟ توضیح دهید.
- 24) اینکه می‌گوییم «قضا و قدر الهی بر جهان حاکم است» یعنی چه؟ توضیح دهید
- 25) نتایج اعتقاد به خدایی حکیم که با حکمت خود جهان را خلق کرده و اداره می‌کند را بنویسید
- 26) رابطه اختیار انسان با اراده‌ی خداوند را توضیح دهید
- 27) چگونه می‌توان هم به قضا و قدر الهی اعتقاد داشت و هم انسان را موجودی مختار دانست.
- 28) فواید و ثمرات زندگی در یک جهان قانونمند چیست؟
- 29) اعتقاد به خدای حکیم و نظام حکیمانه او چه تأثیری در زندگی دارد؟
- 30) روایتی از امام علی (ع) درباره نگرش صحیح به قانون قضا و قدر الهی را بیان کنید؟
- 31) اختیار انسان یک تقدیر الهی است را تشریح کنید؟
- 32) احساس رضایت و ندامت در کارها نشانه چیست؟ توضیح دهید.
- 33) منظور از این که اختیار انسان یک تقدیر الهی است چیست؟ توضیح دهید.
- 34) حاکم بودن قضا و قدر الهی بر جهان به چه معناست؟
- 35) قدرت تفکر و تصمیم چگونه می‌تواند شاهی بر اختیاری بودن انسان باشد؟

- 36) بیت «هیچ گویی سنگ را فردا بیا*ور نیایی من دهم بد را سزا» به کدامیک از شواهد اختیار دلالت دارد؟ دلیل آن را توضیح دهید.
- 37) باور به حاکمیت خداوند بر وقایع و رخدادهای جهان، چگونه می‌تواند زمینه‌ساز شکوفایی اختیار انسان باشد؟ به‌اختصار شرح دهید.
- 38) آیا پذیرش علم خداوند نسبت به سرنوشت ما با تلاش و ارادهٔ ما در زندگی منافات دارد؟
- 39) توضیح دهید «احساس رضایت یا پشیمانی» چگونه می‌تواند دلیلی بر وجود اختیار در انسان باشد.
- 40) علل عرضی را با ذکر یک مثال توضیح دهید.
- 41) علل طولی را با ذکر یک مثال توضیح دهید.
- 42) منظور امیرالمؤمنین از این جمله که: «از قضای الهی به قدر الهی پناه می‌برم» چیست؟
- 43) محدوده اختیار انسان را توضیح دهید و بگویید انسان در چه چیزهایی دارای اختیار و در چه چیزهایی فاقد اختیار است؟

«سؤالات درس 6»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) حدیث شریف امام صادق (ع): **أَنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلِهِ كَقَفَّةِ الْمِيزَانِ كُلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بَلَاءِهِ** دربردارنده چه پیامی است؟
- 2) آیه شریفه «سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ» دربردارنده کدام سنت است؟
- 3) از ترجمه آیه شریفه «پروردگار شما، رحمت را بر خود واجب کرده است کدام سنت را می توان دریافت کرد؟
- 4) از ترجمه آیه شریفه «کسانی که زندگی دنیا و تجملات آن را بخواهند، حاصل کارشان را در همین دنیا به آن ها می دهیم و کم و کاستی نخواهند داشت؛ اما اینان در آخرت جز آتش دوزخ ندارند و هرچه در دنیا کرده اند بر باد رفته و آنچه را که انجام می دهند، باطل است.» چه پیامی می توان استنباط کرد؟
- 5) حدیث شریف امام صادق (ع) «مَنْ يَمُوتُ بِالذُّنُوبِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَمُوتُ بِالْأَجَالِ وَ مَنْ يَعْيشُ بِالْإِحْسَانِ أَكْثَرَ مِمَّنْ يَعْيشُ بِالْأَعْمَارِ» دربردارنده کدام سنت الهی است؟
- 6) با تدبر در آیه «کل نفس ذائقة الموت و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه و الینا ترجعون» توضیح دهید به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- 7) با تدبر در آیه «احسب الناس ان یتروکوا ان یقولوا امنا و هم لا یفتنون» به سؤالات زیر پاسخ دهید.
الف) آیه اشاره به کدام سنت الهی دارد؟
ب) با استناد به آیه خداوند با چه چیزهای ما را امتحان می کند؟
ج) هر کس ادعای ایمان کند قرار می گیرد؟
- 8) آیه شریفه «کلا نمد هولاء و هولاء من ربک و ما کان عطاء ربک محظورا» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- 9) آیه شریفه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین» به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- 10) با تدبر در آیه «و لو ان اهل القرى امنوا و اتقوا لفتحنا علیهم برکات من السماء و الارض ولكن کذبوا فاخذناهم بما کانوا یکسبون» تحلیل کنید که حکمت برخی پیشنهادهای سخت و ناگوار در زندگی چیست؟
- 11) آیه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا و ان الله لمع المحسنین» را ترجمه کنید.
- 12) آیه «من جاء بالحسنه فلا عشر امثالها و من جاء بالسیئه فلا یجزی الا مثلها» بیانگر کدام سنت الهی است؟
- 13) پیام آیه «کلا نمد هولاء و هولاء من عطاء ربک و ما کان عطاء ربک محظورا» را بنویسید؟
- 14) هر یک از عبارات قرآنی ذیل به کدام سنت الهی اشاره دارد.
الف) «و الذین کذبوا بآیاتنا سنستدرجهم من حیث لا یعلمون»
ب) «و نبلوکم بالشر و الخیر فتنه»
ج) «انما نملی لهم لیزدادوا اثما»
- 15) حضرت امام صادق (ع) در حدیث «انما المؤمن بمنزله کفه المیزان کلما زید فی ایمانه زید فی بلائه» چه عاملی باعث افزایش امتحان می دانند؟
- 16) کدام قسمت آیه شریفه «من جاء بالحسنه فله عشر امثالها و من جاء بالسیئه فلا یجزی الا مثلها و هم لا یظلمون» اشاره به چند برابری پاداش نیک دارد؟ این امر بیانگر چه مطلبی در مورد خداوند است؟
- 17) آیه شریفه «احسب الناس ان یتروکوا ان یقولوا امنا و هم لا یفتنون» به سنت امتحان عام اشاره دارد یا امتحان خاص؟
- 18) با توجه به آیه «و الذین جاهدوا فینا لنهدینهم سبلنا» به سؤالات زیر پاسخ دهید؟
الف) آیه به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
ب) ترجمه آیه را بنویسید.
ج) از عبارت «جاهدوا فینا» چه پیامی برداشت می شود؟

- 19) با توجه به آیه «كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ وَ نَبَلُوكُمْ بِالشَّرِّ وَ الْخَيْرِ فِتْنَةً وَ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ»، جاهای خالی را کامل کنید. هر انسانی در زندگی خود همواره به وسیله امور یا با امور در معرض و آزمایش است.
- 20) مطابق آیه «كُلًّا نُمِدُّ هَوْلًا وَ هَوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ وَ مَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا»، رحمت و اسعه الهی شامل چه کسانی می شود و این آیه شریفه به کدام سنت الهی اشاره دارد؟
- 21) بر اساس آیه «وَ لَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَى آمَنُوا وَ اتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِنَ السَّمَاءِ وَ الْأَرْضِ ...» ثمره‌ی ایمان مردم و گرایش آنان به تقوا چیست؟
- 22) آیه شریفه: «و الذين جاهدوا فينا لنهدينهم سبلنا و ان الله لمع المحسنين» شرط رسیدن به توفیق الهی را چه می داند؟
- 23) با توجه به آیه شریفه: «...؛ و ما كان عطاءً ربك محظوراً»، عطاء و رحمت پروردگار شامل چه کسانی می شود و بیانگر کدام سنت است؟
- 24) با توجه به آیه شریفه: «و لا يحسبن الذين كفروا انما نملى لهم خيرٌ لانفسهم»، آیا مهلت خدا به کافران به نفع آن هاست؟ چرا؟
- 25) با استفاده از آیه شریفه: «سنستدرجهم من حيث لا يعلمون»، قرار گرفتن در دایره سنت املاء و استدراج نتیجه چیست؟
- 26) آیه «كُلًّا نُمِدُّ هَوْلًا وَ هَوْلًا مِنْ عَطَاءِ رَبِّكَ مَحْظُورًا» به کدام یک از سنت های الهی اشاره دارد؟
- (الف ابتلاء ب) املاء ج) استدراج د) امداد الهی
- 27) با توجه به حدیث امام صادق (ع) که می فرماید: «إِنَّمَا الْمُؤْمِنُ بِمَنْزِلَةِ كَقَهِّ الْمِيزَانِ كَلَّمَا زِيدَ فِي إِيْمَانِهِ زِيدَ فِي بِلَائِهِ» چه رابطه ای میان ایمان و مراتب امتحان وجود دارد؟
- 28) آیه «وَ لَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّمَا نُمَلَّى لَهُمْ خَيْرٌ لِّأَنفُسِهِمْ إِنَّمَا نُمَلَّى لَهُمْ لِيَزِدُوا إِثْمًا وَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ» به کدامین سنت الهی اشاره دارد؟
- 29) آیه «وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» به چه موضوعی اشاره دارد؟
- 30) با توجه به آیه شریفه «أَحْسِبَ النَّاسُ أَنْ يَتْرَكُوا أَنْ يَقُولُوا آمَنَّا وَ هُمْ لَا يُفْتَنُونَ» به سؤالات زیر پاسخ دهید:
- (الف) سنت ابتلا شامل چه کسانی است؟
(ب) رابطه ایمان و آزمایش الهی چیست؟
- 31) با توجه به آیه شریفه «مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ أَمْثَالِهَا وَ مَنْ جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَلَا يُجْزَى إِلَّا مِثْلَهَا» بگویید:
- (الف) خداوند پاداش و کیفر افراد را چگونه می دهد؟
(ب) این پاداش و کیفر نشانه چیست؟
- 32) با توجه به آیه ی «وَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ» در چه صورتی زیادی نعمت نشانه سنت استدراج است؟
- 33) با توجه به آیه ی شریفه ی «وَ الَّذِينَ جَاهَدُوا فِيْنَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ» به سؤالات پاسخ دهید
- (الف) ترجمه آیه را بنویسید؟
(ب) جلوه های توفیق الهی در آیه شریفه را بنویسید؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) قرار گرفتن در دایره سنت املاء و سنت استدراج نتیجه است. (عمل خود انسان ها)
- 2) عام ترین و فراگیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است سنت می باشد. (امتحان یا ابتلا)
- 3) ثبت فوری کار نیک و ثبت با تأخیر گناه انسان ها از موارد سنت خداوند است. (سبقت رحمت بر غضب)
- 4) طبق رهنمودهای قرآن کریم و پیشوایان دین؛ آینده زندگی هر فرد در موارد بسیاری تحت تأثیر او است. (رفتارهای گذشته)

- 5) در سنت گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان بر امکانات آنان می‌افزاید. (استدراج)
- 6) سنتی که عامل ظهور و بروز استعدادهای انسان است. سنت نامیده می‌شود؟ (امتحان یا ابتلا)
- 7) خداوند کسانی را که در راه او قدم بردارند به‌طور خاص می‌کند؟ (هدایت)
- 8) شناخت موجب نگرش صحیح ما نسبت به همه حوادث زندگی می‌شود؟ (قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها)
- 9) نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت یکی از جلوه‌های سنت است؟ (توفیق)
- 10) بر اساس تقدیر الهی جهان خلقت قانونمند است و قرآن کریم از این قوانین با عنوان یاد کرده است؟ (سنت‌های الهی)
- 11) امداد خاص خدای متعال به کسانی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند نام دارد که در فرهنگ قرآن به معنای است. (توفیق - آسان نمودن)
- 12) اگر انسان ایمان به خداوند و بندگی او را اعلام کند، مشمول سنت می‌شود. (ابتلا)
- 13) در کسب توفیق الهی، عامل هم نقش تعیین‌کننده دارد. (درونی)
- 14) قرار گرفتن در دایره سنت و استدراج نتیجه خود انسان‌هاست. پس باید بکوشیم که در دایره این سنت‌ها قرار تا به هلاکت ابدی گرفتار نشویم. (املاء - عمل - نگیریم)
- 15) شناخت قوانین از طریق علمی مانند فیزیک، شیمی و زیست‌شناسی سبب آشنایی ما با نشانه‌های الهی و نیز بهره گرفتن از می‌شود. (جهان خلقت - طبیعت)
- 16) روی آوردن دنیا به برخی انسان‌های گناهکار نشانه به آنان نیست. (لطف خداوند)
- 19) در کسب توفیق الهی، هم نقش تعیین‌کننده دارد (عامل درونی).
- 20) در امداد الهی، خداوند امکانات و لوازم رسیدن به هردو گروه را یکسان فراهم کرده است (خواست‌ها و هدف‌های).
- 21) در سنت املاء، مهلت‌ها و امکانات با خود افراد به‌صورت بالای الهی جلوه‌گر می‌شود (اختیار و اراده).
- 22) قرار گرفتن در دایره سنت نتیجه عمل خود انسان‌هاست (املاء و استدراج).
- 23) انسانی که به دام گناه می‌افتد و چنان در گناه پیش می‌رود که از کار خود خرسند می‌گردد و با حق لجاجت می‌ورزد، خداوند برای او شرایطی فراهم می‌کند که در گناه غوطه‌ور شود. این سنت الهی نام دارد. (امهال)
- 24) گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان، بر امکانات آنان می‌افزاید و آنان با استفاده از همین بیشتر در فساد فرو می‌روند و به‌تدریج به‌سوی هلاکت نزدیک می‌شوند که به این سنت الهی می‌گویند. (استدراج)
- 25) آینده زندگی هر فرد و اتفاقاتی که برای او رخ می‌دهد، در موارد بسیاری تحت تأثیر است. (اعمال خود انسان)
- 26) سنت مربوط به رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (ابتلا)
- 27) بنا بر تعالیم دینی، و سبب نزول برکات الهی می‌گردد. (تقوا - ایمان واقعی)
- 28) امداد خاص خدای متعال به مؤمنین نام دارد که در فرهنگ قرآن به معنای است. (توفیق - آسان نمودن)
- 29) عام‌ترین و فراگیرترین قانون خداوند، سنت است و آن در لغت به معنی است. (ابتلا - امتحان)
- 30) انسانی که به دام گناه می‌افتد و چنان در گناه پیش می‌رود که از کار خود خرسند می‌گردد و با حق لجاجت می‌ورزد، خداوند به او فرصت بیشتر می‌دهد و خود را در گناه غوطه‌ور می‌کند. این سنت الهی نام دارد. (املاء)
- 31) گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان، بر امکانات آنان می‌افزاید و آنان با استفاده از همین بیشتر در فساد فرو می‌روند و به‌تدریج به‌سوی هلاکت نزدیک می‌شوند که به این سنت الهی می‌گویند. (استدراج)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) با اجرای کدام سنت الهی صفات درونی انسان بروز و ظهور می‌کند و انسان به رشد و کمال می‌رسد؟
- 2) اینکه خداوند شرایط و اسباب را چنان فراهم می‌کند که فرد آسان‌تر به مقصد برسد بیانگر کدام سنت الهی است؟
- 3) کدام سنت الهی است که با دعوت انبیاء اجرا می‌شود؟
- 4) توفیق در لغت به چه معناست؟
- 5) چرا خداوند بشر را مورد امتحان و آزمایش قرار می‌دهد؟
- 6) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها چه پیامدهایی دارد؟
- 7) سنت ابتلا شامل چه کسانی می‌شود؟
- 8) خداوند با چه چیزی ما را امتحان می‌کند؟
- 9) آیا امتحانات الهی به لحظات سرنوشت‌ساز و استثنایی زندگی اختصاص دارد؟
- 10) اینکه خداوند، انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می‌کند، جزء کدام سنت الهی است؟
- 11) برچه اساسی اعتقاد داریم که جهان قانونمند است و پدیده‌های آن در دایره قوانین خاصی مسیر تکاملی خود را می‌پیماید؟
- 12) کدام سنت الهی برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعدادها و نشان دادن تمایلات درونی افراد است؟
- 13) سه مورد از راه‌هایی که خداوند برای بازگشت گناهکاران به سمت او قرار داده است را بیان کنید؟
- 14) چه امری باعث نزول برکات الهی می‌گردد؟
- 15) فراگیرترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است چه می‌باشد؟
- 16) دستور خداوند به فرشتگان برای ثبت سریع اعمال خوب به چه سنتی اشاره دارد؟
- 17) بنا بر فرمایش معصومین در دنیا چه کسی بیشتر از دیگران مورد امتحان قرار گرفته است؟
- 18) امتحان‌های مکرر در زندگی چه علتی می‌تواند داشته باشد؟
- 19) تفاوت امتحان بشری با امتحان الهی را بنویسید.
- 20) امام صادق (ع) درباره رابطه مراتب ایمان و مراتب امتحان چه می‌فرمایند؟
- 21) سنت عام الهی شامل حال چه کسانی می‌شود؟
- 22) نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او را نام ببرید؟
- 23) کدام سنت الهی از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان است.
- 24) انسان برای اینکه صفات درونی خود را نشان دهد و درستی یا نادرستی آنچه را ادعا کرده مشخص سازد، همواره در معرض کدام سنت الهی خواهد بود و این سنت شامل چه کسانی می‌باشد؟
- 25) این مطلب مربوط به کدام سنت الهی است؟ «روی آوردن دنیا و لذت‌های دنیوی به برخی انسان‌های گناهکار نشانه لطف خداوند به آنان نیست.»
- 26) بر اساس تعالیم دینی و آموزه‌های آن، انجام چه اعمالی سبب نزول برکات الهی می‌شود؟
- 27) کدام سنت از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه (تنها حاکم بر زندگی گناهکاران) است؟
- 28) بر اساس کدام سنت الهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان، بر امکانات آنان می‌افزاید و به تدریج به هلاکت ابدی نزدیک‌تر می‌شوند؟
- 29) آیا قانونمندی جهان اختصاص به پدیده‌های طبیعی دارد؟
- 30) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها چه تأثیری بر زندگی دارد؟
- 31) در مقابل امتحان الهی، عمل درست و نادرست ما چه تأثیری بر اهمیت و شخصیت ما دارد؟
- 32) دو مورد از اعمال را نام ببرید که انجام آن سبب بهبود زندگی انسان می‌شود؟

- (33) رحمت واسعه الهی به چه کسانی تعلق می‌گیرد؟
- (34) قرار گرفتن در دایره سنت املاء و سنت استدراج نتیجه چیست؟
- (35) در خطبه حضرت زینب (س) در شام، ایشان یزید را بچه سنت الهی تذکر دادند؟
- (36) مطابق با قانون الهی، آینده انسان بر چه اساسی رقم می‌خورد؟
- (37) اینکه خداوند پاداش کار نیک را چند برابر و کیفر کار بد را به اندازه خودش می‌دهد نشانه چیست؟
- (38) شرط قرآن کریم برای دستیابی به توفیق الهی چیست؟
- (39) امداد خاص خداوند نسبت به کسانی رضایت او را می‌جویند چه نام دارد؟
- (40) کدام سنت الهی زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن را فراهم می‌کند؟
- (41) سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه چه نام دارند؟
- (42) عامل قرار گرفتن انسان در دایره سنت املاء و استدراج چیست؟
- (43) در مقابل دعوت انبیاء مردم چند دسته می‌شوند؟ نام ببرید.
- (44) دو مورد از جلوه‌های توفیق الهی را نام ببرید.
- (45) در کسب توفیق الهی چه عاملی نقش تعیین‌کننده دارد؟
- (46) مطابق تعالیم دینی، چه کارهایی موجب افزایش عمر انسان می‌شود؟
- (47) دو مورد از نمونه‌های سبقت رحمت خدا را بر غضب او نام ببرید.
- (48) یک مورد از جلوه‌های توفیق الهی را بنویسید.
- (49) کدام سنت الهی بیان‌گر حرکت تدریجی انسان به سوی عذاب الهی است؟
- (50) شناخت چه قوانینی موجب نگرش صحیح ما نسبت به تلخی‌ها و شیرینی‌ها می‌شود؟
- (51) بر اساس تعالیم دینی چه چیزی عمر انسان را افزایش می‌دهد؟
- (52) ظلم به دیگران و افزایش گناه، چه نوع آثار زیانباری را به دنبال دارد؟
- (53) در کدام سنت الهی خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد؟
- (54) کدام عوامل سبب نزول برکت الهی می‌شود؟

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درستی یا نادرستی گزاره‌های زیر را مشخص کنید:

- 1) با اجرای سنت امداد الهی فرد وارد مرحله‌ی برتر می‌شود. (غ)
- 2) سنت امتحان شامل همه انسان‌ها در همه دوران‌ها می‌شود. (ص)
- 3) سنت خاص خداوند در مورد کافران امهال نام دارد. (ص)
- 4) ایجاد زمینه مناسب جهت رشد و تعالی شخص مؤمن از جلوه‌های امداد خاص الهی است. (ص)
- 5) لطف و مهربانی خداوند به بندگان خود چه نیکوکار چه گناه‌کار بیانگر سنت امتحان الهی است. (غ)
- 6) موفقیت در هر مرحله از امتحان الهی یا ابتلاء سبب ورود فرد به مرحله بالاتر و برتر می‌شود. (ص)
- 7) ابتلاء به معنای قرار دادن فرد در تنگنا یا موقعیتی است که صفات درونی خود را بروز دهد. (ص)
- 8) زندگی هر انسانی چه فقیر چه مؤمن صحنه انواع امتحان است. (ص)
- 9) کوچک‌ترین حوادث پیرامون ما نمی‌تواند امتحانی برای ما باشد. (غ)
- 10) روی آوردن به دنیا و لذت‌های دنیوی به برخی از انسان‌های گناه‌کار نشانه لطف خداوند به آنان است. (غ)
- 11) در کسب توفیق الهی عامل درونی نقش تعیین‌کننده دارد. (ص)
- 12) حفظ ابروی بندگان گناه‌کار نمونه از سبقت رحمت خدا بر غضب اوست. (ص)
- 13) سخن خداوند متعال، «آنان که کافر شدند تصور نکنند مهلتی که به آن‌ها داده‌ایم به نفع آنان است.» بیانگر سنت املاء است. (ص)

- 14) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها در روابط ما با خدا، با خود، با خلقت و با دیگران تأثیر بسزایی دارد. (ص)
- 15) سنت امداد خاص خداوند عام‌ترین قانون ثابت و همیشگی است. (غ)
- 16) خداوند انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت می‌کند، دست او را می‌گیرد و با پشتیبانی خود به پیش می‌برد. (ص)
- 17) حفظ آبروی بندگان گناهکار، پذیرش عبادت اندک نمونه‌هایی از سبقت رحمت خدا بر غضب او است. (ص)
- 18) امور روزمره زندگی ما جریانات عادی است و نمی‌توان آن را آزمایش و امتحان تلقی نمود. (غ)
- 19) فلسفه امتحان الهی برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد‌های افراد است. (ص)
- 20) از جمله سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان گناهکاران سنت امهال است. (ص)
- 21) در کسب توفیق الهی عامل بیرونی نقش تعیین‌کننده‌ای دارد؟ (ص)
- 22) امام علی (ع) می‌فرماید: «خداوند هیچ‌کس را همانند کسی که به او مهلت داده امتحان نکرده است». (ص)
- 23) قانونمندی‌های حاکم بر زندگی فردی و اجتماعی انسان سنت‌های الهی نام دارد؟ (ص)
- 24) امداد خاص خدای متعال نسبت به آنان که با نیت پاک قدم در راه حق گذارند و سعادت جهان آخرت و رضایت پروردگار هدف خود قرار دهند «امداد الهی» نامیده می‌شود. (غ)
- 25) روش امتحان خداوند این است که با هر امر خیر یا شری ما را می‌آزماید بیماری یا سلامت، فقر یا ثروت به‌طور کلی هر حادثه شیرین یا تلخ، مواد امتحانی ما به حساب می‌آیند. (ص)
- 26) سنت سبقت رحمت بر غضب این است که خداوند عمل نیک را چند برابر پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد. (ص)
- 27) امتحانات الهی به لحظات استثنایی زندگی اختصاص دارد. (غ)
- 28) توفیق الهی صرفاً با تلاش و مجاهدت فرد حاصل می‌شود. (غ)
- 29) سنت امتحان به این مفهوم نیست که لحظه‌به‌لحظه گفتار و کردار انسان در معرض آزمایش الهی قرار گیرد. (غ)
- 30) رحمت و اسعه الهی فقط به افراد نیکوکار تعلق می‌گیرد. (غ)
- 31) برخی گناهکاران به دست خویش خود را در معرض هلاکت قرار می‌دهند. (ص)
- 32) در کسب توفیق الهی، عامل درونی نقش تعیین‌کننده دارد. (ص)
- 33) هراندازه بر ایمان انسان افزوده می‌شود، امتحانش نیز سنگین‌تر می‌شود. (ص)
- 34) قانونمندی جهان خلقت بر اساس تقدیر الهی اختصاص به پدیده‌های طبیعی دارد. (غ)
- 35) خداوند فقط انسان تلاشگر و مجاهد را حمایت و پشتیبانی می‌کند. (غ)
- 36) سنت املاء و امهال از سنت‌های خاص گناهکاران محسوب می‌شود. (ص)
- 37) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن از جلوه‌های سنت امداد عام الهی است. (غ)
- 38) آمرزش گناهان با توبه از جلوه‌های سنت املاء الهی است. (غ)
- 39) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها سبب بهره گرفتن از طبیعت می‌شود. (ص)
- 40) خداوند به بندگان خود محبت دارد و با همه آنان چه نیکوکار و چه گناهکار با لطف و مهربانی رفتار می‌کند. (ص)
- 41) سنت املاء و امهال در زندگی انسان‌ها شامل مؤمنین و کافران می‌شود. (غ)
- 42) امداد عام خدای متعال برای بندگان مؤمن، «توفیق الهی» نام دارد. (ص)
- 43) مطابق با قانون الهی، آینده انسان بر اساس رفتار او رقم می‌خورد. (ص)
- 44) زندگی هر انسانی چه مؤمن و چه فقیر صحنه انواع امتحان است. (ص)
- 45) حفظ آبروی بندگان گناهکار نمونه از سبقت رحمت خدا بر غضب اوست. (ص)
- 46) امتحانات الهی تنها به لحظات سرنوشت‌ساز زندگی اختصاص دارد (غ)
- 47) قضاوت درباره افراد نوعی امتحان هست (ص)
- 48) گاهی خداوند علاوه بر مهلت دادن به گمراهان، بر امکانات آنان می‌افزاید (ص)
- 49) بر اساس قضای الهی، جهان خلقت قانونمند است و پدیده‌های آن در دایره قوانین خاصی به تکامل می‌رسند. (ص)

- 50) امتحان خداوند برای رشد دادن و به ظهور رساندن استعداد و نشان دادن تمایلات درونی افراد است. (ص)
- 51) در امداد عام الهی خداوند امکانات رسیدن به خواسته‌ها و هدف‌های هر دو گروه را یکسان قرار نداده است. (غ)
- 52) از موارد سبقت رحمت بر غضب خدا، این است که عمل نیک را چند برابر و پاداش و کار بد را فقط به اندازه خودش جزا می‌دهد. (ص)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدامیک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) قرار دادن فردی در موقعیتی که صفات درونی خود را بروز دهد	الف) توفیق الهی
2) امداد خاص خدای متعال نسبت به افرادی که با نیت پاک قدم در راه حق می‌گذارند	ب) املاء
3) خداوند به گناهکارانی که از گناهشان خرسند هستند فرصت می‌دهد تا در گناه غوطه‌ور شوند	ج) ابتلا
4) حالت تدریجی در حرکت به سوی عذاب الهی	د) امداد عام الهی
5) قوانین خاص حاکم بر جهان خلقت	ه) استدراج
	و) سبقت رحمت بر غضب
	ز) سنت‌های الهی

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) والذین جاهدوا فینا لنهیدینهم سبلنا	أ) سبقت رحمت بر غضب
2) من جاء بالحسنة منه عشر امثالها	ب) تأثیر اعمال در زندگی
3) زمینه اجرای سنت امتحان و ابتلا	ج) ادعای ایمان
4) افزایش عمر به سبب صدقه دادن	د) سنت استدراج
5) دادن نعمت پس از انجام گناه جهت فراموشی استغفار	ه) توفیق الهی
	و) سنت املاء و امهال
	ز) سنت امداد عام

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) فراهم شدن امکانات رسیدن به هدف برای گروه حق و باطل	الف) سنت ابتلا
2) عام‌ترین و فراگیرترین قانون الهی	ب) سنت امداد
3) من یموت بالذنوب اکثر ممن یموت بالاجال	ج) تقدیر الهی
4) نصرت و هدایت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت	د) سنت توفیق الهی
5) آنجا که خداوند بر کسی غضب می‌کند، بازهم از دریچه لطف و رحمت است.	ه) سنت امداد عام الهی
	و) تأثیر اعمال انسان در زندگی
	ز) سبقت رحمت بر غضب

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) سنت ابتلا ب) امداد عام الهی ج) توفیق الهی د) سنت‌های الهی هـ) سنت امهال و) سنت استدراج ز) سنت سبقت رحمت بر غضب	1) عام‌ترین قانون خداوند که ثابت و همیشگی است. 2) سنت حاکم بر زندگی معاندان و غرق‌شدگان در گناه است. 3) قانونمندی‌هایی که اختصاص به پدیده‌های طبیعی ندارد و زندگی فردی و اجتماعی را هم دربر می‌گیرد. 4) حرکت تدریجی به سوی عذاب الهی 5) ایجاد زمینه مناسب برای رشد و تعالی شخص مؤمن

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) ظلم به دیگران ب) تقدیر الهی ج) توفیق الهی د) سنت امهال هـ) شناخت قوانین جهان خلقت و) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها ز) سنت امداد عام الهی	1) گناهی که باعث عدم استجاب دعا می‌شود 2) امکانات و لوازم رسیدن به خواسته‌ها و هدف‌ها که برای هر دو گروه حق و باطل یکسان است. 3) سبب آشنایی با نشانه‌های الهی می‌شود 4) موجب نگرش صحیح به همه حوادث زندگی است. 5) از سنت‌های حاکم بر زندگی معاندان است.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) امداد عام الهی ب) امتحان الهی ج) امداد خاص د) سبقت رحمت بر غضب هـ) املاء و استدراج و) تأثیر اعمال بر زندگی ز) قضا و قدر	1) عامل ظهور و بروز استعدادهای انسان 2) رحمت واسعه الهی 3) نصرت الهی به دنبال تلاش و مجاهدت 4) مهلت به گمراهان برای غوطه‌ور شدن در تاریکی‌ها 5) پاداش چند برابر به کار نیک دادن

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) سنت ابتلا ب) سبب افزایش عمر ج) دیدگاه ما را نسبت به وقایع جهان از دیگران ممتاز می‌سازد. د) از جلوه‌های توفیق الهی هـ) تأثیر اعمال انسان در زندگی و) نمونه سبقت رحمت بر غضب	1) خواندن یک کتاب تأثیرگذار و هدایت‌گر 2) بهبودی زندگی در اثر احسان به والدین و سیراب کردن حیوانات 3) هویت و شخصیت انسان‌ها با این آزمایش‌ها ساخته می‌شود و شناخته می‌شود. 4) آمرزش گناهان با توبه، حفظ آبروی بندگان گناهکار 5) شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) سنت ابتلا ب) امداد خاص ج) امداد عام الهی د) سبقت رحمت بر غضب هـ) املاء و) استدراج ز) تأثیر اعمال انسان در زندگی او	1) آمرزش گناهان با توبه 2) رحمت واسعه الهی به انسان‌ها 3) الذین جاهوا فینا لهنّ دینهم سبلنا 4) و نبلوکم بالشر و الخیر 5) سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) ابتلا ب) امهال ج) تقدیر الهی د) توفیق الهی هـ) پذیرش عبادت اندک و) عبادت نکردن ز) ظلم به دیگران	1) اساس قانونمندی جهان خلقت 2) درستی یا نادرستی مدعا با آن مشخص می‌شود 3) نمونه‌ای از سبقت رحمت خدا بر غضبش 4) امداد خاص خدای متعال به بندگان مؤمن 5) علت عدم استجابت دعا

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) استدراج ب) امتحان و ابتلا ج) سنت املاء د) امتحان هـ) سنت توفیق و) امداد ز) سبقت رحمت بر غضب	1) «احسب الناس أن یترکوا أن یقولوا لانا وهم یفتنون» 2) «ولایحسبن الذین کفروا انما نملی لهم خیرا لانفسهم...» 3) «من یرعیش بالاحسان اکثر ممن یموت بالاعمار» 4) وَالَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ 5) «وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا سَنَسْتَدْرِجُهُمْ مِنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ * وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ كَيْدِي مَتِينٌ»

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) چگونه هر حادثه شیرین یا تلخی می‌تواند وسیله ابتلا و امتحان باشد؟
- 2) سنت املاء و استدراج چه شباهت و تفاوتی با یکدیگر دارند؟
- 3) سنت ابتلا را به‌عنوان یکی از سنت‌های الهی توضیح دهید؟
- 4) خداوند انسان را با چه چیزهایی مورد امتحان قرار می‌دهد؟
- 5) تحلیل کنید در چه صورتی و فور نعمت نشانه سنت استدراج است؟

- 6 آثار و نتایج شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها را بنویسید (سه مورد)
- 7 آیا هر حادثه شیرین یا تلخی می‌تواند وسیله امتحان ما باشد؟
- 8 تفاوت امتحان الهی و امتحان بشری را بنویسید
- 9 توفیق الهی به چه معناست. توضیح دهید؟
- 10 تفاوت امتحان الهی با امتحان بشری را بنویسید؟
- 11 امداد عام الهی را توضیح دهید؟
- 12 بر اساس تعالیم دینی چند مورد از اعمال انسان که زندگی‌ها را بهبود می‌بخشد را بنویسید؟
- 13 شناخت قوانین حاکم بر جهان خلقت و قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها چه تأثیری برای انسان دارد؟
- 14 چه تفاوتی میان امتحان الهی و امتحان بشری وجود دارد؟
- 15 توضیح دهید موفقیت در هر مرحله‌ای از امتحان الهی چه نتایجی دارد؟
- 16 نقش عامل درونی را در کسب توفیق الهی با مثال شرح دهید؟
- 17 منظور از سنت الهی چه می‌باشد؟ نام ببرید.
- 18 کیفیت سبقت رحمت بر غضب خدا را با ذکر مثال تبیین نمایید.
- 19 میزان تأثیر رفتارهای گذشته در زندگی افراد را با ذکر نمونه‌هایی بیان کنید.
- 20 در چه صورتی انسان گرفتار سنت املاء الهی قرار می‌شود؟
- 21 شناخت سنت‌های الهی چه فواید و ثمراتی علاوه بر نتایج شناخت تقدیرات الهی برای ما خواهد داشت؟
- 22 دو مورد از جلوه‌های سنت امداد خاص (توفیق الهی) را با ذکر مثال بیان کنید.
- 23 یکی از موارد سبقت رحمت بر غضب خداوند را به‌دلخواه نوشته و نمونه‌ای را به‌عنوان مثال ذکر کنید.
- 24 رهنمودهای قرآن کریم و پیشوایان دین درباره تأثیر اعمال انسان در زندگی او چیست؟
- 25 عام‌ترین و فراگیرترین سنت الهی کدام است؟ چرا؟
- 26 در مقابل دعوت انبیاء سنت و قانون خداوند نسبت به دو گروه حق و باطل چه می‌باشد؟
- 27 مطابق با سخن امام صادق (ع) که فرمودند: «انما المؤمن بمنزله کفه المیزان کما زید فی ایمانه زید فی بلائه» رابطه مراتب ایمان و مراتب امتحان را بیان نمایید.
- 28 سنت توفیق الهی را تعریف نموده و جلوه‌های آن را بیان نمایید.
- 29 سنت استدراج را شرح داده و بیان نمایید که اختیار و عمل انسان در آن چه نقشی دارد؟
- 30 تحلیل کنید در چه صورتی وفور نعمت نشانه سنت استدراج است؟
- 31 با توجه به تعالیم دینی دو مورد از راه‌های افزایش عمر و کاهش آن را بنویسید؟
- 32 اصطلاحات زیر را تعریف کنید:
- الف- سنت‌های الهی ب- سنت استدراج
- 33 چهار نمونه از مصادیق سنت سبقت رحمت بر غضب را بیان کنید.
- 34 تفاوت در جزاء و پاداش را به‌عنوان یکی از سنت‌های الهی در زندگی انسان توضیح دهید؟
- 35 شناخت قوانین حاکم بر زندگی انسان‌ها چه پیامدی و نتایجی در زندگی اجتماعی انسان‌ها دارد؟
- 36 آیه «احسب الناس ان یترکوا ان یقولوا آمنا وهم لا یفتنون» مربوط به کدام یک از سنت‌های الهی است؟ آن را توضیح دهید.
- 37 کدام عوامل در دستیابی به توفیق الهی مؤثرند؟
- 38 چگونه انسان گرفتار سنت امهال می‌شود؟

«سؤالات درس 7»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) مطابق آیات «فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوِيهَا قَدْ أَفْلَحَ مِنْ زَكَاةِهَا وَ قَدْ خَابَ مِنْ دَسَائِهَا» (الف) بشارت و انداز این آیات را مشخص کنید.
 - ب) بنویسید، این بشارت و انداز نشانه چه حقیقتی است؟
 - 2) ترجمه آیه شریفه «فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَتَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مِنْ زَكَاةِهَا وَ قَدْ خَابَ مِنْ دَسَائِهَا» را بنویسید؟
 - 3) بین آیه شریفه (فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا، قَدْ أَفْلَحَ مِنْ زَكَاةِهَا، وَ قَدْ خَابَ مِنْ دَسَائِهَا) با آیه شریفه «إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا» چه ارتباط معنایی وجود دارد؟
 - 4) پیام آیه شریفه «فَالْهَمُّهَا فَجُورُهَا وَ تَقْوَاهَا قَدْ أَفْلَحَ مِنْ زَكَاةِهَا وَ قَدْ خَابَ مِنْ دَسَائِهَا» را بنویسید. (دو پیام)
 - 5) برای آیه «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ» دو پیام بنویسید
 - 6) با توجه به آیه شریفه «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ» عامل طغیان و گناه انسان چیست؟
 - 7) با توجه به آیه شریفه: «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ» برای جلوگیری انسان از طغیان و گناه نمودن چه توصیه‌ای می‌شود؟
 - 8) پیام آیه شریفه «كَلَّا إِنَّ الْإِنْسَانَ لِرَبِّهِ لَكَنَّاظٍ» بنویسید.
 - 9) آیه شریفه «إِنَّ الَّذِينَ يُحِبُّونَ أَنْ تَشِيعَ الْفَاحِشَةُ فِي الَّذِينَ آمَنُوا لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ فِي الدُّنْيَا وَ الْآخِرَةِ» انجام چه کاری را نکوهش می‌کند؟ چرا؟
 - 10) با توجه به آیه «ان الذين يحبون ان تشيع الفاحشه في الذين امنوا لهم عذاب اليم في الدنيا و الآخرة» کیفر کسانی که کارهای زشت را رواج می‌دهند چیست؟
 - 11) با توجه به آیه شریفه «ان الذين يحبون ان تشيع الفاحشه في الذين آمنوا لهم عذاب اليم في الدنيا و الآخرة» چرا اظهار به گناه عذابی دردناک دارد؟
 - 12) با توجه به تعالیم دینی آیه شریفه «ان الذين يحبون ان تشيع الفاحشه في الذين آمنوا لهم عذاب اليم في الدنيا و الآخرة» چه توصیه‌ای به ما می‌نماید؟
 - 13) حدیث «من كثر فكره في المعاصي دعته اليها» بیانگر چه پیامی است؟
 - 14) با توجه به حدیث «مَنْ كَثُرَ فِكْرُهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهَا»، از نظر رسول خدا (ص) فکر زیاد درباره معاصی چه زیانی به دنبال دارد؟
 - 15) با توجه به حدیث امام علی (ع)، «مَنْ كَثُرَ فِكْرُهُ فِي الْمَعَاصِي دَعَتْهُ إِلَيْهَا» زمینه‌ساز رفتن به سوی گناه چیست؟
 - 16) حدیث (گاهی یک لحظه گناه، اندوه و حزن طولانی به دنبال دارد) اشاره به کدامیک از آثار گناه دارد؟
 - 17) با توجه به حدیث امام علی (ع) «ذَوُّوا الْعُيُوبِ يُحِبُّونَ إِشَاعَةَ مَعَايِبِ النَّاسِ لِيَتَّسِعَ لَهُمُ الْعُدْرُ فِي مَعَايِبِهِمْ»، چرا کسانی که خود عیب دارند علاقه‌مند به شایع کردن عیب‌های مردم هستند؟
 - 18) طبق روایت امیرالمؤمنین (ع) که می‌فرمایند: «ذَوُّوا الْعُيُوبِ يُحِبُّونَ إِشَاعَةَ مَعَايِبِ النَّاسِ لِيَتَّسِعَ لَهُمُ الْعُدْرُ فِي مَعَايِبِهِمْ» پاسخ دهید.
- الف: چه کسانی اقدام به شایع سازی عیب‌های مردم می‌نمایند؟
- ب: این افراد به چه علت اقدام به شایع سازی عیب‌های مردم می‌کنند؟

- 19) پیام حدیث «ذوو العیوب یحبون اشاعه معایب الناس لیتسع لهم العذر فی معایبهم» را بنویسید:
- 20) منظور امام علی (ع) از حدیث «ذوو العیوب یحبون إشاعه معایب الناس لیتسع لهم العذر فی معایبهم» چیست؟
- 21) طبق فرمایش امام علی (ع)، چرا نباید به گناه و صحنه‌های گناه فکر کنیم؟
- 22) این سخن امام باقر (ع) که می‌فرماید: «هیچ چیز مانند گناه دل را فاسد نمی‌کند» به کدام یک از آثار گناه اشاره دارد؟
- 23) در آیه «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوْأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ»: الف) خداوند از سرنوشت چه کسانی سخن می‌گوید؟
- ب) انسان در صورت ارتکاب گناه و ضعف ایمان چه عاقبتی دارد؟
- 24) در آیه شریفه: «ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوْأَىٰ أَن كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ» چه عاملی موجب گناه برخی مؤمنین است؟ چگونه؟

سوالات «کامل کردنی»

- 1) عواملی مانند شیطان و شرایط فرهنگی فقط در حد نقش دارد و سرنوشت انسان توسط رقم می‌خورد. (وسوسه و تحریک - خود او)
- 2) میزان دوری انسان مؤمن از گناه به و ارتباط دارد. (درجه ایمان - دلبستگی به خدا)
- 3) از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت و است. (توجیه گناه - عادت به گناه)
- 4) ظالمان و متجاوزان به حقوق مردم در جهان از قوه استفاده نادرست کرده‌اند. (غضب)
- 5) آنان که بیشتر از گناه دوری می‌کنند قوی‌تر است. (ایمانشان)
- 6) انسان باید میان امیال و غرایز خود برقرار کند. (تعادل)
- 7) یکی از بالاترین مراحل بهشت نام دارد. (فردوس)
- 8) گناهایی که آثار سوء و زیان‌بار آن‌ها بیشتر است را گناهان می‌نامند. (کبیره)
- 9) حالتی که قلب انسان نسبت به حق تسلیم نباشد را گویند. (قساوت قلب)
- 10) انسان گنه‌کار در گرو است. (عمل خویش)
- 11) از دیدگاه امام باقر (ع) هیچ چیز مانند دل را فاسد نمی‌کند. (گناه)
- 12) عادت و تکرار گناهان زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان است. (صغیره - کبیره)
- 13) انسان به کمک قدرت می‌تواند مراحل را یکی پس از دیگری بپیماید و یا با همین توانایی در مسیر پیش رود و هلاکت خود را رقم بزند. (اختیار - کمال - شقاوت)
- 14) اگر در جامعه‌ای زشتی خود را از دست دهد، در آن جامعه به سرعت گسترش می‌یابد. (گناه - فساد)
- 15) خداوند قوه را در انسان قرار داده تا در مواقع از خود دفاع کند و با متجاوزان مقابله نماید. (غضب - خطر)
- 16) خداوند حکیم امیال و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده تا به وسیله آن‌ها حیات و خود را سامان دهد. (مادی - معنوی)
- 17) با توجه به سخن امام رضا علیه‌السلام، خوف از خدا در انجام گناهان کبیره، مشروط به ترس از خدا است. (در گناهان صغیره)
- 18) با اظهار گناه، گناه از بین می‌رود. (زشتی و قبح)

19) بسته شدن دری از درهای خیر به روی انسان بعد از انجام هر گناه، در معارف دینی نامیده شده است. (سلب توفیق)

20) رسیدن انسان به مرحله‌ای که انجام هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند، نام دارد. (قساوت قلب)

21) گفتن عبارت «اینکه چیزی نیست» در مورد گناه، بیانگر گناه می‌باشد. (کوچک شمردن گناه)

22) گفتن عبارت «اینکه بازهم رشوه می‌گیرم» در مورد گناه رشوه‌خواری، بیانگر می‌باشد. (اصرار بر گناه)

23) قلب انسان در صورت به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر هیچ گناهی او را ناراحت نمی‌کند. (قساوت)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

- 1) پشتوانه محکم برای دوری از گناهان چیست؟
- 2) چه عاملی زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره است؟
- 3) قساوت قلب یعنی چه؟
- 4) میزان دوری انسان مؤمن از گناهان به چه چیزی بستگی دارد؟
- 5) گناهان کبیره چه گناهایی هستند؟
- 6) چرا در تعالیم اسلامی توصیه شده که از اشاعه گناه پرهیز کنیم؟
- 7) به فرموده حضرت علی علیه‌السلام: «تفکر زیاد درباره معاصی» چه نتیجه‌ای دارد؟
- 8) منظور از اینکه انسان گناهکار درگرو عمل خویش است یعنی چه؟
- 9) از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت چیست؟
- 10) بالاترین مرحله بهشت کدام است؟
- 11) انسان با برخورداری از چه قدرت و سرمایه‌ای می‌تواند مصداق این شعر قرار گیرد؟
- 12) بار دیگر از ملک پُران شود/ آنچه اندر و هم ناید آن شود.
- 13) نقش عواملی همچون شیطان، شرایط فرهنگی و اجتماعی، دوستان، رسانه‌ها و عوامل دیگر در سرنوشت شقاوت‌بار انسان چیست؟
- 14) خداوند حکیم چرا امیال و غرایز و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده است؟
- 15) خداوند حکیم چرا قوه غضب را در وجود انسان قرار داده است؟
- 16) در چه حالتی، نصیحت هیچ نصیحت‌کننده‌ای در انسان تأثیری ندارد؟
- 17) چرا انسان مؤمن حیا دارد، مرتکب گناه می‌شود؟
- 18) میزان دوری مؤمن از گناه به چه عواملی ارتباط دارد؟
- 19) فلسفه قوه وجودی غضب در انسان‌ها چیست؟
- 20) به بیان حضرت علی (ع) چه کسانی علاقه‌مند شایع کردن عیب‌های مردم هستند؟
- 21) سه مورد از آثار گناه رانام ببرید.
- 22) از بالاترین مراحل بهشت که مؤمنان برای ابد به ارث می‌برند؟ (فردوس)
- 23) تمایلات مادی در انسان به چه چیزی تشبیه شده است؟ (جریان آب در طبیعت)
- 24) این حالت با تکرار گناه پیدا می‌شود و نصیحت هیچ نصیحت‌کننده‌ای در او اثر نمی‌کند؟ (قساوت قلب)
- 25) چرا خداوند حکیم غریزه و گرایش‌های گوناگونی در وجود انسان قرار داده است؟
- 26) چرا انسان مؤمن حیا می‌کند که در پیشگاه خداوند مرتکب گناه شود.
- 27) «قساوت قلب» را تعریف نمایید.
- 28) چه چیزی زمینه‌ساز رفتن انسان به سمت گناهان کبیره می‌شود؟
- 29) آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی چه می‌باشد؟
- 30) به چه شرطی انسان گناهکار می‌تواند سلب توفیق را از خود رفع نماید؟
- 31) چگونه می‌توان در موقعیت گناه از گناه دوری کرد؟
- 32) پیامد فکر به گناه چیست؟
- 33) آثار گناه را نام ببرید. (دو مورد)

- 34) چرا در اسلام از فکر گناه نهی شده است؟
 35) چگونه می‌توان از تنگ شدن عرصه بر تمایلات انسان به خیر و نیکی جلوگیری نمود؟
 36) انسان در چه صورت نسبت به امیال حریص‌تر می‌شود؟
 37) در چه صورت گناهان صغیره منجر به گناهان کبیره می‌شود؟

سؤالات «صحيح و غلط (ص/غ)»

- 1) منع کامل یک میل سبب حریص شدن به آن می‌شود. (ص)
 2) فکر گناه مانند انجام گناه است (غ).
 3) گناهان بزرگراهایی برای گناهان کوچک است. (غ)
 4) سلب توفیق از آثار مستقیم گناه است. (غ)
 5) انسان مؤمن چون خدا را حکیم می‌بیند از این‌رو در پیشگاه او حیا می‌کند و مرتکب گناه نمی‌شود. (ص)
 6) آن‌کس که ایمان به خدا واقعاً وارد قلبش نشده باشد، معمولاً از دستور خدا سرپیچی می‌کند. (ص)
 7) آنان که اهل روزه و نمازند کمتر گناه می‌کنند تا کسانی که به نماز و روزه خود کمتر توجه می‌کنند. (ص)
 8) کوچک شمردن گناه و افتخار به آن از خود گناه بدتر است. (ص)
 9) تمایلات مادی در انسان شبیه به جریان آب در طبیعت است. (ص)
 10) تعداد گناهان کبیره در آیات و روایات به‌طور دقیق تعیین شده است. (غ)
 11) در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد، باید گنااهش را برای دیگران بیان کند. (غ)
 12) «توجیه» گناه و «عادت» به آن، از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت است. (ص)
 13) طبق فرمایش پیامبر (ص): کوچک شمردن گناه از خود گناه بدتر است. (ص)
 14) اگر در جامعه‌ای گناه، زشتی خود را از دست دهد دیگر تأثیری در جامعه ندارد. (غ)
 15) خداوند حکیم امیال و غرایز و گرایش‌های گوناگونی را در وجود انسان قرار داده است تا به‌وسیله آن‌ها انسان را امتحان و آزمایش کند. (ص)
 16) ظالمان و متجاوزان به حقوق مردم در جهان کسانی هستند که از قوه غضب استفاده درست نکرده‌اند. (ص)
 17) کتمان گناه زشتی آن را در برابر دیگران از بین می‌برد. (غ)
 18) انسان به‌طور فطری گناه را دوست ندارد و فضیلت و خیر را می‌خواهد، همین مسئله سبب دوری او از گناه می‌شود. (غ)
 19) عادت کردن و تکرار گناهان صغیره زمینه‌ساز رفتن به سمت گناهان کبیره است. (ص)
 20) اگر تمایلات مادی و حیوانی انسان محدود شود و منع‌ها زیاد باشد حالت تحریک و طغیان هم کمتر می‌شود. (غ)
 21) گرچه فکر گناه، مانند انجام گناه نیست و مجازات گناه را ندارد، اما زمینه‌ساز رفتن به‌سوی گناه است. (ص)
 22) قوه غضب در انسان همیشه موجب تجاوز به حقوق مردم می‌شود. (غ)
 23) ایمان به خدا با ادعای اسلام آوردن اشخاص متفاوت است. (ص)
 24) قساوت قلب با تکرار گناه پیدا می‌شود که در این صورت قلب انسان نسبت به حق تسلیم نیست. (ص)
 25) ادعای مسلمانی نمودن، همان ایمان به خداست که نه به‌صورت قلبی، بلکه زبانی بیان می‌گردد. (غ)
 26) ایجاد تعادل بین امیال و غرایز، از تنگ شدن عرصه بر گرایش‌های انسان به نیکی جلوگیری خواهد نمود. (ص)
 27) اگر کسی بگوید: «وقتی فلان شغل را داشتم فلان رشوه را گرفتم و هیچ‌کس هم نفهمید»، مرتکب رفتار «شادمانی کردن» با گناه خویش شده است. (غ)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدام‌یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) پشتوانه محکم دوری از گناه ب) اثر غیرمستقیم گناه ج) ویژگی مؤمنان د) گناهان صغیره هـ) پرتگاه خطرناک سقوط و) گناه کبیره ز) قساوت قلب	1) سلب توفیق 2) خشوع و فروتنی در نماز 3) ایمان به خدا 4) عادت به گناه 5) راه‌های ورود به گناهان کبیره

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) از خود گناه بدتر است. ب) با تکرار گناه ایجاد می‌شود. ج) سلب توفیق د) اظهار گناه هـ) توجیه می‌کند. و) عادت کردن ز) گناهان کبیره	1) از آثار گناه 2) گناهی که آثار سوء و زیان‌بار آن‌ها به مراتب از گناهان صغیره بیشتر است. 3) قساوت قلب 4) گناهکار برای راحت کردن وجدان خود 5) اصرار بر گناه

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) بستگی به درجه ایمان و دلبستگی به خداوند ب) سلب توفیق می‌گویند. ج) کتمان گناه د) قوه غضب هـ) ایمان به خدا و) یکی جهت حیات مادی و دیگری جهت حیات معنوی ز) قساوت قلب می‌گویند.	1) بسته شدن دری از خیر به روی انسان با انجام گناه. 2) پشتوانه محکم برای دوری از گناه 3) قرار دادن امیال و غرایز و گرایش به خیر و نیکی در انسان توسط خداوند 4) میزان دوری مؤمن از گناه 5) ظالمان و متجاوزان به حقوق مردم در جهان از این قوه، استفاده نادرست کرده‌اند.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) اظهار به گناه ب) عادت به گناه و توجیه آن ج) ایمان د) غنا و بی‌نیازی هـ) گناهان صغیره	1) پرتگاه سقوط در ضلالت 2) عامل از بین رفتن زشتی گناه 3) میزان دوری مؤمن از گناه 4) عامل طغیان برخی انسان‌ها 5) راه‌های گناهان بزرگ

(و) غرایز گوناگون
(ز) تمایلات انسان

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) تن به گناه دادن 2) رفع سلب توفیق 3) عدم سرگردانی مؤمن 4) اظهار گناه 5) گرایش به خیر و نیکی	الف) خداوند ناظر اعمال انسان ب) پشتوانه دوری از گناه ج) توجیه گناه د) توبه به درگاه الهی ه) عادت به گناه و) ترویج گناه ز) حیات معنوی

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) یکی از آثار نامطلوب گناهان بر زندگی دنیوی و اخروی 2) اظهار گناه 3) پشتوانه محکم برای دوری از گناه. 4) فکر کردن به گناه 5) عدم تسلیم نسبت به حق	الف) سلب توفیق ب) ایمان به خدا ج) شایع کردن عیب دیگران د) حکمت خدا ه) زمینه‌سازی برای انجام گناه و) گسترش فساد ز) قساوت قلب

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) انسان مؤمن با اعتماد و اطمینان به فرمان الهی عمل می‌کند. 2) گناه بر وجدان انسان اثر می‌گذارد. 3) اگر در جامعه‌ای گناه زشتی خود را از دست بدهد فساد در آن جامعه به سرعت گسترش می‌یابد.	الف) کتمان گناه ب) ایمان پشتوانه محکم دوری از گناه ج) قساوت قلب د) توکل بر خدا ه) از بین بردن آرامش خاطر

(4) با تکرار گناه قلب به تدریج چنان سخت می‌شود که دیگر انجام هیچ گناهی او ناراحت نمی‌کند. (5) با انجام گناه دری از خیر بر روی او بسته می‌شود.	(و) سلب توفیق (ز) گناهان کبیره
--	-----------------------------------

{سؤالات} «الف»	{پاسخ‌ها} «ب»
1) پشتوانه محکم دوری از گناه 2) گفتن چه کلاهی بر سر او گذاشتم بعد از انجام گناه 3) توجیه پیوسته‌ی گناه 4) استفاده نادرست از قوه‌ی غضب 5) پرتگاه خطرناک سقوط در وادی ضلالت	الف) کتمان گناه ب) عادت به گناه ج) پیدایش ظالمان د) چیرگی بر وجدان هـ) از بین بردن آرامش خاطر و) شادمانی کردن ز) ایمان به خدا

{سؤالات} «الف»	{پاسخ‌ها} «ب»
1) زمینه سازرفتن به گناهان کبیره 2) از پرتگاه‌های خطرناک سقوط در وادی ضلالت 3) حالتی است که با تکرار گناه پیدا می‌شود. 4) پشتوانه محکم دوری از گناه 5) در تعالیم دینی نسبت به اظهار گناه منع شده است.	الف) ایمان به خدا ب) کتمان گناه ج) توجیه گناه و عادت به آن د) سلب توفیق هـ) تکرار گناه ضغیره و) قساوت قلب ز) توبه

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

- 1) یکی از آثار نامطلوب گناه قساوت قلب است آن را توضیح دهید.
- 2) در پاسخ به برخی افراد که می‌گویند انسان نسبت به چیزی که منعمش می‌کنند حریص‌تر می‌شود چه می‌توان گفت؟
- 3) چرا با وجود اینکه انسان‌ها عدل و صداقت و پاک‌دامنی را دوست دارند ولی بسیاری از آن‌ها به سمت گناه می‌روند؟
- 4) از دیدگاه پیامبر اسلام چرا رفتار نسبت به گناه از خود گناه برتر است آن‌ها را بنویسید
- 5) فکر کردن به گناه در ارتکاب گناه چه نقشی دارد؟ توضیح دهید
- 6) چگونه انجام یک گناه سبب «از بین رفتن آرامش خاطر» از انسان می‌شود؟
- 7) چرا در تعالیم دین توصیه شده است که اگر کسی به هر علتی گناهی را انجام داد، نباید گناهِش را برای دیگران بیان کند؟
- 8) قساوت قلب یعنی چه و چه وقت پیدا می‌شود؟
- 9) ایمان به خداوند از چند جهت پشتوانه دوری از گناه است؟
- 10) پیامبر اکرم (ص) چه رفتارهایی نسبت به گناه را از خود گناه بدتر دانسته‌اند با مثال توضیح دهید؟

- 11) آثار گناه را نام ببرید و یک مورد را توضیح دهید؟
- 12) سلب توفیق یعنی چه؟ توضیح دهید؟
- 13) طبق فرمایش پیامبر اکرم (ص) دو رفتاری که نسبت به گناه از خود گناه بدترند را بنویسید.
- 14) برای فکر کردن به گناه از دیدگاه حضرت علی (ع) و حضرت عیسی (ع) چه آثاری بیان شده است؟
- 15) عواملی که سبب می‌شود که ایمان به خداوند پشتوانه دوری از گناه باشد را بنویسید.
- 16) علت ارتکاب گناه با وجود ایمان قوی چه می‌باشد؟ چهار مورد مختصراً توضیح دهید.
- 17) با یک دلیل بیان کنید چرا برخی از مؤمنین گناه می‌کنند، آن‌هم گناهان بزرگ؟
- 18) یکی از آثار گناه «از بین بردن آرامش خاطر» می‌باشد، شرح دهید.
- 19) نقش شیطان و انسان را در رقم خوردن سرنوشت انسان بنویسید؟
- 20) آیا ایمان به خدا با ادعای مسلمانی یکی است؟ توضیح دهید.
- 21) انجام گناهان علاوه بر آثار مستقیم چه اثر دیگری دارد؟ توضیح دهید.
- 22) با توجه به اینکه می‌دانیم انسان‌ها فطرتاً انجام گناه را دوست ندارند چرا مرتکب آن می‌شوند؟
- 23) چرا در آیات و روایات از فکر کردن در مورد گناه منع شده‌ایم؟
- 24) سلب توفیق چگونه برای انسان پیش می‌آید و در چه صورت سرچشمه‌ی محرومیت‌های بعدی می‌شود؟
- 25) آثار سوء و نامطلوب اظهار گناه را در جامعه بنویسید.
- 26) آیه «ان الذین یحبون ان تشیع الفاحشه فی الذین آمنوا...» مربوط به چیست؟ است؟ آن را توضیح دهید.

«سؤالات درس 8»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) پیام عبارت شریف «ان الله یَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِیعاً» در مورد توبه چیست؟
 - 2) با توجه به آیه «ان الله یُحِبُّ التَّوَّابِینَ وَ یُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِینَ» تکرار توبه واقعی موجب چه چیزی می‌شود؟
 - 3) از روایت «الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ یَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِی بِرَبِّهِ» چه نکته‌ای در مورد توبه فهمیده می‌شود؟
 - 4) کدام عبارت به عمل «تخلیه یا پیرایش» اشاره می‌کند؟
- الف) الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ یَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِی بِرَبِّهِ

ب) التوبه تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ

5) حدیث شریفه‌ی امام رضا که می‌فرمایند: (الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِي بِرَبِّهِ) به کدام یک از مراحل تکمیلی توبه اشاره می‌کند؟

6) با توجه به حدیث شریفه‌ی امام علی (ع) که می‌فرمایند: (التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ) توبه انسان چه نتایج را به همراه خواهد داشت؟

7) با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی (کسی که بازگردد و ایمان آورد و عمل صالح انجام دهد خداوند گناهان آنان را به حسنات تبدیل می‌کند زیرا خداوند آمرزنده و مهربان است) «سوره فرقان /70» در چه صورتی گناهان به حسنات تبدیل می‌شوند؟

8) با توجه به آیه‌ی شریفه‌ی (إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَ يُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ) در چه صورتی انسان از رحمت و محبت الهی برخوردار می‌شود؟

9) ترجمه‌ی آیه‌ی شریفه‌ی (...إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ) را بنویسید؟

10) با توجه به آیه «ان الله يغفر الذنوب جميعا» بفرمایید خداوند با چه شرایطی همه گناهان را می‌آمرزد؟

11) سخن امام رضا (علیه‌السلام) که فرمود: «المستغفر من الذنب ويفعله كالمستهزي بربه» به چه نکته‌ای در موضوع توبه اشاره دارد؟

12) حدیث شریف «... التائب من الذنب كمن لا ذنب له» به کدام یک از اثرات توبه بر قلب اشاره دارد؟

13) چرا خداوند کسی را که فوراً از گناه خود ناراحت می‌شود را دوست دارد؟

14) از این قسمت آیه شریفه: «... لا تقنطوا من رحمه الله ان الله يغفر الذنوب جميعاً...» چه نکته‌ای استنباط می‌شود؟

15) در حدیث شریف: «التائب من الذنب كمن لا ذنب له»، توبه چه دستاوردی دارد؟

16) مقصود امام باقر (ع) که می‌فرماید: «برای توبه کردن پشیمانی کافی است.» چیست؟

17) طبق آیه شریفه «قل يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم...» کدام گناهان با توبه آمرزیده می‌شود؟

18) طبق آیه شریفه «ان الله يحب التوابين» چرا تکرار توبه واقعی، موجب محبوب شدن انسان نزد خداوند می‌شود؟

19) در آیه «قُلْ يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم لا تقنطوا من رحمه الله ان الله يغفر الذنوب جميعاً إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ»،

20) کدام عبارت بیانگر عدم یاس از رحمت الهی می‌باشد؟

21) با توجه به حدیث «التَّائِبُ مِنَ الذَّنْبِ كَمَنْ لَا ذَنْبَ لَهُ» از رسول خدا (ص) کسی که از گناه خود توبه کرده است مانند چه کسی است؟

22) حدیث شریف «التَّوْبَةُ تُطَهِّرُ الْقُلُوبَ وَ تَغْسِلُ الذُّنُوبَ» از رسول خدا (ص)، به کدام عمل اخلاقی اشاره می‌کند؟

23) با توجه به آیه «ان الله يحب التوابين و يحب المتطهرين» آیا خداوند گناهکاری که توبه‌اش را شکسته و مرتکب گناه شده و دوباره توبه کرده، می‌بخشد؟ چرا؟

24) با توجه به آیه «قل يا عبادي الذين اسرفوا على انفسهم» منظور از ستم کردن به خود چیست؟

25) در آیه شریفه «قُلْ يا عبادي الَّذِينَ اسرفوا عَلَى انفسهم لا تقنطوا من رَحْمَةِ اللَّهِ...» خداوند چه بشارتی به توبه‌کاران می‌دهد؟

26) با توجه به فرمایش امام رضا (ع) «الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَ يَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِي بِرَبِّهِ» چرا توبه فقط با گفتن استغفرالله پذیرفته نیست؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

1) حقیقت توبه همان و است. (بازگشت و پشیمانی)

- 2) از مراحل تکمیلی توبه ابتدا می‌توان و را نام برد. (عدم تکرار گناه - جبران حقوق الهی و مردم)
- 3) طبق فرموده امام باقر (ع)، برای توبه کافی است. (پشیمانی)
- 4) توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد، لذا این عمل را یا می‌گویند. (تخلیه - پیرایش)
- 5) انسان با پیروی از علیه تمایلات ناپسند قیام می‌کند و با پیروی از از فرمان‌های خداوند سرپیچی می‌کند. (عقل - نفس اماره)
- 6) دومین مرحله تکمیل توبه است. (جبران حقوق الهی و مردم)
- 7) توبه به کمک و گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند. (ایمان - عمل صالح)
- 8) راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی عمل به وظیفه مقدس است. (امر به معروف و نهی از منکر)
- 9) مهم‌ترین حق خداوند بر بندگان، حق است. (اطاعت و بندگی)
- 10) توبه اگر واقعی باشد، سبب انسان نزد خدا می‌گردد. (محبوبیت)
- 11) از راه‌های شیطان برای ممانعت از توبه، امروز و فردا کردن به معنای است. (تسویف)
- 12) توبه در مورد بندگان به معنای بازگشت از به سوی است. (گناه - خدا)
- 13) اگر به دنبال توبه و بیاید، گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند. (ایمان - عمل صالح)
- 14) اگر جامعه‌ای از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود، نیازمند است. (توبه اجتماعی)
- 15) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه در حال انجام گناه نه تنها پذیرفته نیست، بلکه استغفار را می‌کند. (استغفار - بی‌خاصیت)
- 16) تسویف از ریشه ((سوف)) به معنای و کردن است. (امروز - فردا)
- 17) توبه در لغت به معنای است. (بازگشت)
- 18) طبق حدیث امام باقر برای توبه کردن کافی است. (پشیمانی)
- 19) در توبه همیشه باز است، اما توبه همواره میسر نیست. (توفیق)
- 20) انسان می‌تواند با پیروی از علیه تمایلات ناپسند خود قیام کند. (عقل)
- 21) حیلۀ تسویف شیطان، بیشتر برای گمراه کردن به کار می‌رود. (جوانان)
- 22) انسان موجودی است که می‌تواند با پیروی از علیه خود قیام کند. (عقل - تمایلات ناپسند)
- 23) مراحل تکمیل توبه شامل و است. (عدم تکرار گناه - جبران حقوق الهی و مردم)
- 24) توبه را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد. به همین جهت این عمل را «.....» یا «.....» نیز می‌گویند. (گناه - پیرایش - تخلیه)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) مراحل تکمیلی توبه را نام ببرید
- 2) بهترین زمان توبه چه زمانی است؟
- 3) توبه در مورد بندگان به چه معناست؟

- 4) مهم‌ترین حق خداوند که در توبه باید جبران گردد چیست؟
- 5) اگر در توبه، برای جبران حقوق مردم امکان دسترسی به آن‌ها نباشد، چه وظایفی بر گردن توبه‌کننده است؟
- 6) حقیقت توبه چیست؟
- 7) تسویف به چه معناست؟
- 8) شرط پذیرش توبه از نظر امام محمدباقر (ع) چیست؟
- 9) مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از انحرافات اجتماعی کدام است؟
- 10) بر اساس فرمایش امام خمینی (ره)، بهار توبه چه زمانی است؟
- 11) چرا خدا کسی را که پس از گناه فوراً پشیمان شده و زیاد توبه کند دوست دارد؟
- 12) بهترین زمان برای توبه، چه زمانی است؟
- 13) چه چیزی استغفار را بی‌خاصیت می‌کند؟
- 14) چرا امام خمینی (ره) بهار توبه را ایام جوانی می‌داند؟
- 15) در چه صورتی توبه گناهان را به حسنات تبدیل می‌کند؟
- 16) مهم‌ترین راه معالجه جامعه از انحراف‌های اجتماعی چیست؟
- 17) مقصود از انقلاب علیه خود چیست؟
- 18) پیامد تکرار توبه واقعی چیست؟
- 19) با توبه چه گناهی آمرزیده می‌شود؟
- 20) تکرار توبه در چه صورتی موجب جلب رحمت خداوند می‌شود؟
- 21) توبه در مورد خداوند به چه معناست؟
- 22) تخلیه یا پیرایش به چه معناست؟
- 23) حيله شیطان که بیشتر برای جوانان به کار می‌رود چیست؟
- 24) مراحل تکمیل توبه چیست؟
- 25) کوتاهی در انجام کدام وظیفه شرعی، گناهان اجتماعی را محکم‌تر و قوی‌تر می‌سازد؟
- 26) فردی که به مردم ستم کرده است، در هنگام توبه چه حقوقی را باید جبران کند؟
- 27) «ظرف زمان توبه»، «بهترین زمان برای توبه» و «کم شدن انعطاف و تثبیت خصلت‌ها» به ترتیب مربوط به کدام یک از دوره‌های زندگی انسان می‌باشد؟
- 28) اگر برای جبران حقوق مادی و معنوی به صاحبان حق دسترسی نباشد، چه باید کرد؟
- 29) چه عاملی استغفار را بی‌خاصیت می‌کند؟
- 30) چرا شیطان انسان را آهسته‌آهسته به سمت گناه می‌کشاند؟
- 31) ضرب‌المثل «آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب» با کدام یک از شعرهای زیر ارتباط دارد؟

الف) مدتی فردا و فردا وعده داد/ شد درخت خارا و محکم نهاد

- (ب) طمع ز فیض کرامت مبر که خلق کریم/گنه ببخشد و بر عاشقان ببخشد
- 32) در انقلاب علیه خود، کدام خود، علیه دیگری انقلاب می‌کند؟
- 33) حضرت علی (ع) چه تعبیری را در خصوص توبه و پیرایش به کار برده‌اند؟
- 34) تبدیل شدن گناهان به حسنات ثمره چیست؟
- 35) ثمرات تکرار توبه را بیان کنید؟
- 36) امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن به چه معناست؟
- 37) روش شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت چگونه است؟
- 38) خداوند اگر ببیند که شخص توبه‌کننده همه تلاش خود را کرده و نتوانسته همه گناهان خود را جبران کند، چه می‌کند؟

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با صحیح و غلط (ص/غ) مشخص کنید:

- 1) در توبه همیشه به روی انسان باز است و توفیق توبه نیز همواره میسر است. (غ)
- 2) انسان نمی‌تواند صدها بار توبه‌اش را بشکند و مرتکب گناه گردد و دوباره توبه نماید. (غ)
- 3) با توبه، همه گناهان به‌جز شرک آمرزیده می‌شود. (غ)
- 4) در توبه، جبران حقوق مادی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق معنوی آن‌ها است. (غ)
- 5) توبه برای بازگشت از مسیری است که چندی به‌غلط پیموده شده و آثار بدی بر جای گذاشته است. (ص)
- 6) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال ترک گناه برای توبه کافی است. (غ)
- 7) توبه در مورد بندگان به معنای بازگشت خداوند از عقوبت است. (غ)
- 8) حقیقت توبه همان حالت پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه است. (ص)
- 9) انسان نمی‌تواند علیه خود عالی خود قیام کند. (غ)
- 10) کسی که واقعاً از گناه پشیمان شده، در دل استغفرالله را گفته است. (ص)
- 11) کسی که از گناه توبه کرده، مانند کسی است که هیچ گناهی نکرده. (ص)
- 12) انسان موجودی است که می‌تواند علیه خود عالی و حقیقی‌اش قیام کند. (ص)
- 13) تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان‌های قبلی است. (غ)
- 14) در تسویف میل به توبه در انسان خاموش نمی‌شود. (غ)
- 15) شرط توبه استغفار در دل است، نه بر زبان. (ص)
- 16) اگر مردم در برابر گناهان و انحرافات اجتماعی حساسیت نشان ندهند، راحت‌تر می‌توان مانع گسترش گناهان شد. (غ)
- 17) روش شیطان برای کشاندن انسان به شقاوت، به‌صورت تدریجی و گام‌به‌گام است. (ص)
- 18) حيله شیطان برای دور کردن انسان از توبه، به تسویف کشاندن اوست. (ص)
- 19) با بازگشت بنده گناهکار، خداوند نیز به‌سوی او بازمی‌گردد. (ص)
- 20) تصمیم‌های جدید گاه برای تکمیل عهد و گاهی برای بازگشت از مسیری است که چندی به‌غلط رفتیم. (ص)

- 21) تصمیم‌های جدید همواره برای تکمیل پیمان‌های قبلی و پیمودن ادامه راه است. (غ)
- 22) شیطان انسان را آهسته به سمت گناه می‌خواند تا متوجه قبح آن نشود. (ص)
- 23) انسان می‌تواند علیه تمایلات دانی خود قیام کند. (ص)
- 24) کسی که از گناه توبه کند مثل کسی است که گناه نکرده باشد. (ص)
- 25) در میان مخلوقات انسان موجودی است که می‌تواند در برابر موانع درونی نیز علاوه بر موانع بیرونی ایستادگی کند. (ص)
- 26) همین‌که انسان بعد از انجام گناه در دل احساس پشیمانی کند توبه انجام شده است اما اگر به زبان بگوید استغفرالله و قلباً پشیمان نباشد توبه نکرده است. (ص)
- 27) کار شیطان این است که انسان را به یک‌باره به سمت گناه می‌کشاند تا انسان نتواند توبه کند. (غ)
- 28) اگر جامعه از مسیر توحید و اطاعت از خداوند خارج شود نیازمند بازگشت به مسیر توحید و اصلاح یعنی نیازمند به توبه فردی است. (غ)
- 29) اظهار ندامت ظاهری و گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه پذیرفته است. (غ)
- 30) مهم‌ترین حق خداوند حق اطاعت و بندگی اوست. (ص)
- 31) توبه به معنی دور شدن از خداوند نیست بلکه موجب محبوب شدن انسان نزد خدا می‌شود. (ص)
- 32) توبه در جوانی سخت‌تر است و خداوند توبه جوانان را بسیار دوست دارد. (غ)
- 33) توبه‌کننده تلاش می‌کند حقوقی را که با گناه خود ضایع کرده است جبران کند. (ص)
- 34) توبه بازگشت از گناه به سوی خداوند و قرار گرفتن در دامن عفو و غفران اوست. (ص)
- 35) نفس لوامه همان خود عالی و نفس اماره همان خود دانی است. (ص)
- 36) شیطان تسویف را بیشتر برای گمراه کردن جوانان بکار می‌برد. (ص)
- 37) همهٔ مخلوقات، علاوه بر ایستادگی در برابر موانع بیرونی، می‌توانند در برابر موانع درونی نیز ایستادگی کنند و حتی علیه خود انقلاب کنند. (غ)
- 38) حقوق معنوی انسان‌ها بسیار مهم‌تر از حقوق مادی آنان است. (ص)
- 39) تسویف به معنای امروز و فردا کردن و کار امروز را به فردا انداختن است. (ص)
- 40) اظهار ندامت ظاهری در حال تکرار گناه، استغفار را بی‌خاصیت می‌کند. (ص)
- 41) بازگشایی درهای رحمت خدا بر روی انسان همان توبه بندگان است. (غ)
- 42) در ایام جوانی به دلیل طمع و حب جاه و طول آرزو توبه سخت‌تر است. (غ)
- 43) راه انداختن شبکه‌های اجتماعی گمراه‌کننده در فضای مجازی مربوط به حقوق مادی افراد است. (غ)
- 44) عمل توبه را پیرایش یا تخلیه نام‌گذاری کرده‌اند. (غ)
- 45) مرحله‌ی اول تکمیل توبه عدم تکرار گناه است. (ص)

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) حقیقت توبه	الف) پشیمانی
2) از مراحل تکمیلی توبه	ب) تسویف
3) حیلۀ شیطان به انسان که فرصت توبه داری	ج) عدم تکرار گناه
4) مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از بیماری‌ها	د) عقل
5) قیام علیه تمایلات ناپسند به کمک آن میسر است	هـ) نفس اماره
	و) تخلیه
	ز) امر به معروف و نهی از منکر

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) پشیمانی از گذشته	الف) حق‌الله
2) بی‌حرمتی به پدر و مادر	ب) عدم تکرار گناه
3) طمع ز فیض کرامت مبر که خلق کریم	ج) حق‌الناس
4) رباخواری	د) حقیقت توبه
5) به‌زودی توبه می‌کنم	هـ) تسویف
	و) انحراف اجتماعی
	ز) گناه کن بعد توبه کن

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) انقلاب خود عالی علیه خود دانی	الف) دوران جوانی
2) ایستادگی در برابر موانع بیرونی و درونی برای قیام علیه تمایلات ناپسند	ب) تخلیه یا پیرایش
3) از مراحل تکمیل توبه است	ج) تسویف
4) بهار توبه	د) توبه
5) گناهان را از قلب خارج می‌کند و آن را شست‌وشو می‌دهد	هـ) انقلاب علیه خود
	و) عدم تکرار گناه
	ز) توبه اجتماعی

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) اطاعت و بندگی خداوند	الف) پشیمانی قلبی
2) آثار و نتایج پشیمانی	ب) تسویف
3) حقیقت توبه	ج) پیروی از نفس اماره
4) عدم میل به توبه	د) حقوق الهی
5) انقلاب ناپسند علیه خود	هـ) پیرایش

(و) جبران حقوق مردم
(ز) عدم توفیق توبه

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) امروز و فردا کردن 2) غیبت و تهمت 3) حق اطاعت و بندگی 4) ظلم کردن و ظلم‌پذیری 5) شست‌وشوی قلب	الف) تسویف ب) خود عالی ج) انحرافات اجتماعی د) پیرایش هـ) حقوق الهی و) حقوق معنوی انسان‌ها

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) بازگرداندن آرامش به قلب انسان گناه‌کار. 2) بی‌خاصیت نمودن استغفار 3) توبه گناهان را از قلب خارج می‌کند. 4) حقیقت توبه 5) تسویف	الف) خود دانی ب) پیرایش و تخلیه ج) توبه خداوند د) پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه هـ) امروز و فردا کردن و) خود عالی ز) ندامت ظاهری در حال انجام گناه

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) تسویف 2) توبه 3) گناهان را به حسنه تبدیل می‌کند 4) محبوب‌ترین فرد نزد خداوند 5) صدقه دادن برای فردی که به آن دسترسی ندارد	الف) جوان توبه‌کار ب) جبران حقوق مردم ج) توبه و ایمان و عمل صالح د) آهسته رفتن به سمت گناه هـ) کار امروز را به فردا انداختن و) بازگشت ز) انسان مؤمن

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) الْمُسْتَغْفِرُ مِنَ الذَّنْبِ وَيَفْعَلُهُ كَالْمُسْتَهْزِئِ بِرَبِّهِ 2) حالت پشیمانی و تصمیم بر ترک گناه 3) شکستن قلب پدر و مادر 4) قضا نمودن نماز و روزه‌های از دست داده 5) غلبه خود عالی بر خود دانی	الف) ضایع شدن حقوق معنوی ب) تکرار گناه ج) حقیقت توبه د) انقلاب علیه خود هـ) جبران حقوق الهی

(و) تسویف	
(ز) پیرایش	

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
(1) مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از انحراف‌ها و بیماری‌های اجتماعی (2) انقلاب علیه خود است (3) استغفار را بی‌خاصیت می‌کند (4) جز بیماری‌ها و انحراف‌های اجتماعی است (5) جز بیماری‌ها و انحراف‌های اجتماعی است	(الف) عدم تکرار گناه (ب) استغفار در حال انجام گناه (ج) امر به معروف و نهی از منکر (د) تسویف (ه) اطاعت از غیر خدا (و) توبه (ز) اختیار

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
(1) به معنای امروز و فردا کردن (2) مهم‌ترین راه اصلاح جامعه از ربا (3) همه گناهان با آن آمرزیده می‌شود (4) ایستادگی در برابر موانع درونی (5) اطاعت و بندگی خدا	(الف) انقلاب علیه خود (ب) تسویف (ج) مهم‌ترین حق خدا (د) امر به معروف و نهی از منکر (ه) پیرایش (و) توبه (ز) آمرزش

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
(1) شستشوی قلب (2) تسویف (3) دعای خیر برای مردم (4) استغفرالله (5) رباخواری	(الف) حقوق معنوی (ب) حقیقت توبه (ج) کار را به فردا انداختن (د) حقوق مادی (ه) پیرایش (و) توبه اجتماعی (ز) انحراف اجتماعی

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- (1) از حیل‌های شیطان علیه انسان «تسویف» را توضیح دهید؟
- (2) حقیقت توبه چیست؟ آن را توضیح دهید
- (3) از مراحل تکمیلی توبه، «جبران حقوق الهی و حقوق مردم» را توضیح دهید.

- 4) از مراحل تکمیلی توبه عدم تکرار گناه را توضیح دهید؟
- 5) راه اصلاح و معالجه جامعه از گناه هان اجتماعی چیست و انجام ندادن آنچه پیامدهایی برای جامعه دارد؟
- 6) منظور از (توبه بندگان) و (توبه خداوند) چیست؟
- 7) از مراحل توبه، جبران حقوق الهی را توضیح دهید؟
- 8) چرا در دوره جوانی توبه آسان تر است؟
- 9) شیطان از چه راههایی مانع توبه انسان می شود؟
- 10) چرا کوتاهی مردم در انجام وظیفه امر به معروف و نهی از منکر، گناه فراگیر می شود؟
- 11) از مراحل تکمیل توبه «جبران حقوق مردم» را توضیح دهید:
- 12) انقلاب علیه خود در چه صورتی پسندیده و در چه صورتی ناپسند است؟
- 13) حقیقت توبه چیست؟ و این حالت در چه صورتی به انسان دست می دهد؟
- 14) آیا تکرار توبه به معنی دور شدن از خداوند است؟ توضیح دهید.
- 15) چرا گفتن کلمه استغفار در حال انجام گناه پذیرفته نیست؟ توضیح دهید.
- 16) چرا با وجود امکان توبه در سراسر عمر، توبه در دوران جوانی بهتر است؟
- 17) چرا شیطان انسان را آهسته و گام به گام به گناه فرامی خواند؟
- 18) چگونه فرد توبه کننده می تواند حقوق معنوی مردم را جبران کند؟
- 19) منظور از توبه اجتماعی چیست؟ توضیح دهید.
- 20) منظور از تسویف چیست؟ چرا از حیللهای شیطان به حساب می آید؟
- 21) مقصود از انقلاب علیه خود چیست؟
- 22) اگر کسی گناه کند و توبه کند اما توبه اش را بشکند تکلیف چیست؟ چرا؟
- 23) جمله (آب که از سر گذشت چه یک وجب چه صد وجب) در مورد کدام حیلله شیطان در مورد توبه است. توضیح دهید.
- 24) بهترین زمان برای توبه چه زمانی است و چرا؟
- 25) بازگشت و توبه بنده گناهکار چه آثار و ثمراتی برای او دارد؟
- 26) جبران حقوق مردم در هنگام توبه چگونه است؟
- 27) از مراحل توبه عدم تکرار گناه را توضیح دهید؟
- 28) تا چه زمانی برای توبه کردن مهلت داریم؟
- 29) جمله «گناه کن و بعد توبه کن» به کدام یک از حیللههای شیطان اشاره دارد توضیح دهید.
- 30) چرا بهترین زمان برای توبه «دوره نوجوانی» است؟ این دوره را با دوران پیری مقایسه کنید.
- 31) انسان هنگام توبه چگونه باید حق الناس را بپردازد؟
- 32) آیا کسی که توبه اش را شکسته است، می تواند دوباره توبه کند؟ چرا؟
- 33) در چه صورتی توبه پذیرفته شده و گناه بخشیده می شود؟

- 34) راهکار شیطان برای دور کردن انسان از توبه چیست؟
- 35) جامعه‌ای که مبتلا به انحراف شده چگونه اصلاح می‌شود؟
- 36) نقش توبه در پاک کردن گناهان را توضیح دهید.
- 37) شیطان، برای دور کردن انسان از توبه تلاش فراوان می‌کند از فکرهای شیطان دو مورد را توضیح دهید؟
- 38) فرد توبه‌کننده برای جبران حقوق مردم چه کارهایی باید انجام دهد؟
- 39) ویژگی توبه در جوانی را با ذکر فرموده حضرت رسول (ص) توضیح دهید؟

«سؤالات درس 9»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) با توجه به آیه «قَدْ أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا» رمز سعادت ما در قرآن کریم چیست؟
- 2) مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه در عبارت: «أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ» چیست؟
- 3) خداوند در آیه «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ...» چه اعمالی را حرام اعلام کرده است؟
- 4) با توجه به این سخن امام علی (ع): «يا معشر التجار الفقه ثم المتجر» شرط ورود به عرصه کار و تجارت چیست؟
- 5) با توجه به آیه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ» زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟
- 6) با توجه به سخن امیر مؤمنان علیه‌السلام «يا معشر التجار الفقه ثم المتجر» چرا حضرت علی علیه‌السلام تأکید می‌کند که ابتدا مسائل شرعی تجارت را بیاموزید سپس تجارت کنید؟
- 7) با توجه به آیه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی استوار است؟
- 8) با توجه به حدیث «يا معشر التجار الفقه ثم المتجر» امام علی علیه‌السلام بر چه موضوعی تأکید می‌کنند؟
- 9) دو گناه بزرگ که در آیه «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا» بیان شده است کدام است؟
- 10) با توجه به آیه شریفه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَأَنْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» به سؤالات زیر پاسخ دهید
- الف: زندگی محکم و استوار بر چه پایه‌هایی بنا می‌شود؟
- ب: مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟
- 11) با توجه به آیه شریفه «وَلَا تَقْرَبُوا الزُّنَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» چرا خداوند انسان را از نزدیک شدن به زنا نهی کرده است؟
- 12) با توجه به حدیث امام علی (ع) که می‌فرمایند: «يا معشر التجار الفقه ثم المتجر» یکی از مسئولیت‌های مهم مسلمانان در عرصه اقتصاد چیست؟
- 13) با توجه به حدیث شریف: «يا معشر التجار الفقه، ثم المتجر» شرط گرفتار نشدن به کسب حرام چیست
- 14) طبق آیه شریفه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى...» مقصود از بنای زندگی بر لبه پرتگاه چیست؟

- 15) بر اساس آیه شریفه «و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است...» علت حرمت منع خداوند بر برخی اعمال چیست؟
- 16) حدیث شریف «یا معشر التجار الفقه ثم المتجر» اشاره به کدام نکته در خصوص اقتصاد دارد؟
- 17) پیام آیه شریفه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» را بنویسید؟
- 18) موضوع و مفهوم آیه شریفه «يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا» را بنویسید.
- 19) ترجمه آیه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ...» را بنویسید.
- 20) خداوند به پیامبر در مورد چیزهایی که برای بندگان نیکوکار ذخیره کرده است چه فرموده است؟
- 21) قرآن کریم درباره حرام بودن شراب و قمار چه فرموده است؟
- 22) فرمایش قرآن کریم در مورد اینکه خداوند در منع بعضی از موارد به ضررهای عمل نگاه می‌کند نه به دوست داشتن یا نداشتن مردم چیست؟
- 23) دستوری که در آیه شریفه «وَلَا تَقْرَبُوا الزَّانَا إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ سَبِيلًا» به مردم داده شده چه ثمراتی برای جامعه خواهد داشت؟
- 24) چرا خداوند کسانی را که زندگی خویش را بر لبه‌ی پرتگاه بنا کرده‌اند، ظالم نامیده است؟ اینان در حقیقت به چه کسانی ظلم کرده‌اند؟
- 25) حدیث شریف «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده و نه گوشی شنیده» اشاره به کدام ویژگی نعمت‌های بهشتی دارد؟
- 26) پیام آیه: «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى شَفَا جُرْفٍ هَارٍ فَانْهَارَ بِهِ فِي نَارِ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ» را بنویسید
- 27) «قد افلح من زكاهها» پیام آن را بنویسید
- 28) پیام فرمایش حضرت علی (ع) که می‌فرماید: «ای گروه تاجران و بازرگانان اول یادگیری مسائل شرعی تجارت، سپس تجارت کردن» را بنویسید.
- 29) عبارت قرآنی «واثمهما اکبر من نفعهما» بیانگر علت کدام یک از محرمات است؟
- 30) عبارت قرآنی «بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن چیز برای شما خوب است و بسا چیزی را دوست می‌دارید و آن برای شما بد است و خدا می‌داند و شما نمی‌دانید.» بیانگر چه نکته مهمی است
- 31) با دقت در آیه شریفه «قد افلح من زكاهها» تزکیه نفس چگونه و چه زمانی اتفاق می‌افتد؟ و برای تداوم آن چه باید کرد؟
- 32) با تدبر در ترجمه آیه شریفه «برای بندگان نیکوکارم چیزهایی ذخیره کرده‌ام که نه چشمی دیده، نه گوشی شنیده و نه به ذهن کسی خطور کرده است.» چه پیامی می‌توان دریافت؟
- 33) با توجه به آیه شریفه «أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانَهُ عَلَى تَقْوَى مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ» تنها شیوه مطمئن و قابل‌اعتماد که پیش روی انسان خردمند قرار دارد چیست؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) رمز سعادت ما در قرآن کریم، است و آن با آغاز می‌شود. (تزکیه نفس-توبه)
- 2) از معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع، می‌توان و را نام برد. (ایمان و اعتقاد به پیامبران الهی -اعتقاد به معاد و پایبندی به آن)
- 3) با روی کار آمدن بنی‌امیه و بنی‌عباس دو عمل زشت و در دربار آن‌ها رواج یافت. (شراب -قمار)
- 4) تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی، و در شرایط ویژه است. (مستحب- واجب کفایی)
- 5) در استفاده از موسیقی فقط آن نوع موسیقی که را تقویت می‌کند و مناسب مجالس است حرام است. (بی‌بندوباری و شهوت - لهو و لعب)
- 6) تولید و توزیع و تبلیغ فیلم‌ها و لوح‌های فشرده و ... به‌منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلامی از مصادیق مهم و از و دارای پاداش اخروی بزرگ است. (عمل صالح -واجب کفایی)
- 7) تزکیه نفس با پاکی از آلودگی‌ها که همان است آغاز می‌شود. (توبه)
- 8) تولید فیلم‌های سینمایی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی در شرایط ویژه، است. (واجب کفایی)
- 9) مجموعه افراد جامعه باید با پیروی از پیامبر اکرم (ص) و روابط اقتصادی را سالم نگاه‌دارند. (امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر)
- 10) مهم‌ترین راه اصلاح و معالجه جامعه از بیماری‌های اجتماعی انجام دادن وظیفه است. (امربه‌معروف و نهی‌ازمنکر)
- 11) دادن جایزه، توسط سازمان‌ها، نهادها و افراد به ورزشکاران است. (جایز)
- 12) مانع سلطه رسانه‌ای و ارتباطی بیگانگان شدن یکی از مهم‌ترین مصادیق قاعده است. (نفی سبیل)
- 13) میان نعمت‌های الهی در آخرت و ارتباط و هماهنگی برقرار است. (احکام الهی)
- 14) در صورت مصرف کالاهای خارجی و ایجاد وابستگی کشور به بیگانه، خریدن کالاهای آنان می‌باشد. (واجب)
- 15) هر دستور خداوند، علت‌ها و دلایل خاصی دارد که آن حکم و دستور نامیده می‌شود. (حکمت)
- 16) اگر ورزش و بازی‌های ورزشی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری دنیای کنونی ضرورت داشته باشد فراهم کردن امکانات آن است. (واجب کفایی)
- 17) زندگی تنها شیوه مطمئن و قابل‌اعتمادی است که پیش روی هر انسان خردمندی قرار می‌گیرد. (دینی)
- 18) استفاده از موسیقی سنتی یا غیر سنتی و مدرن و است. (جایز - حلال)
- 19) زمانی که نفس ما از آلودگی پاک شود اتفاق می‌افتد. (تزکیه)
- 20) با روی کار آمدن و بار دیگر شراب و قمار میان مسلمانان رواج یافت. (بنی‌امیه - بنی‌عباس)
- 21) قبل از ورود به عرصه کار باید با آشنا شویم. (احکام تجارت)
- 22) حکم شرط‌بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی است. (حرام)
- 23) فراهم کردن زیرساخت‌های لازم برای پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی بر دولت اسلامی است. (واجب)
- 24) قرآن کریم، رمز سعادت و رستگاری ما را دانسته است. (تزکیه نفس)
- 25) تزکیه نفس زمانی اتفاق می‌افتد که نفس ما از پاک شود. این کار با از گناهان آغاز می‌شود. (آلودگی‌ها -توبه)

- 26) اسلام فقط ورزشی که همراه با باشد را بد می‌شمارد و منع می‌کند. (قمار)
- 27) هر نوع تجارتي که به نفع رژیم صهیونیستی باشد است. (حرام)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) منظور از حکمت احکام چیست؟
- 2) یکی از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر چیست؟
- 3) دو اثر بد ارتباط جنسی خارج از چهارچوب شرع را بیان کنید.
- 4) علت حرام شدن شرط‌بندی در بازی‌ها و ورزش‌ها چیست؟
- 5) تنها زندگی مطمئن و قابل‌اعتماد پیش روی هر انسان خردمند چیست؟
- 6) تنها شیوه مطمئن و قابل‌اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیش قرار دارد چیست؟
- 7) سلامت روابط اقتصادی جامعه چگونه تضمین می‌گیرد؟
- 8) از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر برای تسلط بر جوامع مختلف چیست؟
- 9) شرکت در مجالس شادی مانند عروسی به چه شرطی جایز است؟
- 10) از چه راهی می‌توان جامعه را از گناهان اجتماعی اصلاح کرد؟
- 11) مهم‌ترین حق خداوند بر بندگان چه نام دارد؟
- 12) حقیقت توبه چیست؟
- 13) تسویف به چه معناست؟
- 14) مقصود از انقلاب علیه خود چیست؟
- 15) استفاده از موسیقی کلاسیک و مدرن چه حکمی دارد؟
- 16) قرآن کریم در خصوص ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع چه دیدگاهی دارد؟
- 17) معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع چیست؟
- 18) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی در فضای مجازی با هدف اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی چه حکمی دارد؟
- 19) پیامد تولید انبوه کالا و مصرف فراوان در عصر حاضر چیست؟
- 20) آثار مثبت روزی حلال چیست؟
- 21) قمار چه نتایج و پیامدهایی را به دنبال دارد؟ (دو مورد)
- 22) دو معیار از معیارهای اصلی تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع را بنویسید.
- 23) مجموعه‌ی افراد جامعه چگونه می‌توانند روابط اقتصادی را سالم نگه دارند؟
- 24) آیا می‌توان بایدونباید دین را با قوانین بشری مقایسه کرد؟ چرا؟
- 25) اینکه قمار در اسلام حرام شده است چه دلیلی دارد؟
- 26) مسئولین باید اقتصاد کشور را به‌گونه‌ای مدیریت کنند که سه هدف محقق شود این سه هدف را نام ببرید.

- 27) چرا بهتر است که از مدگرایی و تجمل در پوشش دوری کنیم و ساده زیستی پیشه کنیم؟
- 28) تزکیه نفس با چه چیزی آغاز می‌شود؟
- 29) اسلام تنها چه ورزشی را بد می‌شمارد و آن را منع می‌کند؟
- 30) بعد از اسلام بار دیگر شراب و قمار در چه زمانی رواج پیدا کرد و سبب شد برخی از مردم مرتکب این دو عمل شوند؟
- 31) هر نوع تجارتی که به نفع رژیم غاصب صهیونیستی باشد همچون وارد کردن و ترویج کالاهایی که سرمایه‌داران این رژیم در آن شریک هستند، چه حکمی دارد؟
- 32) تولید فیلم‌های سینمایی و مستندات علمی و تاریخی در چه صورتی مستحب است؟
- 33) شرط بندی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی چه حکمی دارد؟
- 34) سبک زندگی عصر حاضر مبتنی بر چه ملاک‌هایی می‌باشد؟
- 35) چرا اسلام ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع را از گناهان کبیره و حرام می‌داند؟
- 36) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی در چه صورت مستحب است؟
- 37) چه عاملی در شرایط ویژه امروز رعایت قوانین الهی را تا حدودی سخت کرده است؟
- 38) برای تداوم پاک ماندن جان و دل از گناهان چه چیزی لازم است؟
- 39) اسلام چگونه ورزشی را منع نموده است؟
- 40) خرید و فروش فیلم‌هایی که موجب انحرافات و فساد می‌شوند چه حکمی دارد؟
- 41) یکی از مصادیق مهم عمل صالح و از واجبات کفایی که دارای پاداش اخروی بزرگ است را بنویسید؟
- 42) معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع کدامند؟
- 43) یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی در کشورها چیست؟
- 44) چرا در جوامع امروزی رعایت قوانین الهی تا حدودی سخت است؟
- 45) چه کسانی می‌توانند احکام اسلامی را متناسب با شرایط و نیازهای جدید استخراج کنند؟
- 46) یکی از مهم‌ترین مصادیق قاعده «نفی سبیل» چیست؟
- 47) اگر ورزش و بازی برای دور شدن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری‌های دنیای کنونی ضرورت یابد چه حکمی دارد؟
- 48) قوی شدن بدن و تقویت قوت و بازو چه زمانی ارزشمند است؟
- 49) در حوزه فرهنگ و ارتباطات چه اموری از مصادیق مهم عمل صالح می‌باشد؟
- 50) شرط جواز حضور در مجالس شادی چیست؟
- 51) یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی در جامعه چیست؟
- 52) استفاده از چه نوع موسیقی‌هایی حرام است؟
- 53) یکی از مهم‌ترین مصادیق‌های قاعده «نفی سبیل» چیست؟
- 54) سبک زندگی اقتصادی رایج در عصر حاضر مبتنی بر چه اموری است؟
- 55) دو مورد از معیارهای اصلی در تشخیص فرهنگ نام ببرید.

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

- 1) قوی شدن بدن اگر موجب تواضع و فروتنی انسان باشد ارزشمند است. (ص)
- 2) شرکت در مجالس جشن عروسی اگر موجب تقویت صلۀ رحم شود واجب است. (غ)
- 3) کمک گرفتن از علوم مختلف برای به دست آوردن حکمت برخی احکام، یک تلاش خوب و ارزشمند است. (ص)
- 4) انسان می‌تواند با فهمیدن یک حکمت در یک حکم الهی، آن فهم را مبنای تصمیم‌گیری در زندگی قرار دهد. (غ)
- 5) اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مردم یکی از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی است. (غ)
- 6) میان نعمت‌ها در آخرت و بایدونبایدهای دین، ارتباط و هماهنگی برقرار است. (ص)
- 7) ارتباط جنسی خارج از چارچوب شرع، بازگشتی به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده متزلزل می‌کند. (ص)
- 8) خداوند در وضع احکام (واجب-حرام) به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند، نه دوست داشتن یا نداشتن مردم. (ص)
- 9) تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی و تربیت دینی واجب کفائی است. (ص)
- 10) استفاده از موسیقی خواه موسیقی سنتی و کلاسیک باشد خواه غیر کلاسیک و مدرن جایز و حلال است. (ص)
- 11) شرط‌بندی از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی است ولی انجام آن در بازی‌های معمولی بلااشکال است. (غ)
- 12) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی به‌منظور اشاعه فرهنگ و معارف اسلامی واجب عینی است. (غ)
- 13) آغاز تزکیۀ نفس صرفاً با توبۀ از گناهان نمی‌باشد. (غ)
- 14) فراگیری یک عمل در جامعه، دلیل محکم کوتاه آمدن اسلام در مقابل آن است. (غ)
- 15) با درک یکی از حکمت‌های یک حکم الهی، ما نباید آن را مبنای تصمیم‌گیری‌هایمان قرار دهیم. (ص)
- 16) نوع عناصر فرهنگی هر جامعه نشان‌دهندۀ تعالی آن جامعه است. (ص)
- 17) عفاف و پاک‌دامنی و دوری از شهوت از معیارهای یک فرهنگ برتر می‌باشد. (ص)
- 18) اسلام در هر دوره و زمانه‌ای قابل اجرا است. (ص)
- 19) ایجاد پایگاه‌های اینترنتی برای افرادی که توانایی علمی آن را دارند، مستحب و پاداش اخروی دارد (غ)
- 20) تعارض عادت‌ها و رفتارها با دستورات دینی، رعایت قوانین الهی را تا حدودی سخت کرده است. (ص)
- 21) از طریق علوم مختلف می‌توانیم حکمت تمام احکام الهی را به دست آوریم. (ص)
- 22) حکم شرط‌بندی در اسلام در بازی معمولی اشکال ندارد. (غ)
- 23) دور کردن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری واجب کفایی است. (غ)
- 24) تزکیه نفس زمانی که نفس ما را از آلودگی دور می‌کند اتفاق می‌افتد. (ص)
- 25) روح معنوی حاکم بر جامعه قانون است. (غ)
- 26) زندگی دنیوی تنها شیوه مطمئن و قابل‌اعتماد است که پیش روی هر انسان خردمند عاقبت‌اندیشی قرار دارد. (ص)
- 27) خداوند هم به ضررهای یک عمل نگاه می‌کند و هم به دوست داشتن و نداشتن مردم تا یک‌چیزی را منع کند. (غ)
- 28) احکام و قوانین دین اسلام، فقط زندگی سالم در دنیا را تضمین می‌کند. (غ)

- 29) اشرافی گری، تجمل گرایی برخی مسئولین و فساد اداری و مالی، یکی از مهم ترین عوامل عقب ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی است. (ص)
- 30) تمام عادت ها و رفتارهای بشری با دستورات دینی در تعارض است و این تعارض، رعایت قوانین الهی را تا حدودی سخت کرده است. (غ)
- 31) رایج شدن ارتباط جنسی خارج از چهارچوب شرع، بازگشتی به دوران جاهلیت است. (ص)
- 32) فساد اداری و مالی از عوامل فاصله طبقاتی در جامعه است؟ (ص)
- 33) نوع اجزا و عناصر اقتصادی هر جامعه نشان دهنده‌ی درجه و میزان ارزشمندی و تعالی آن جامعه است. (ص)
- 34) اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود، نخریدن آن مستحب است. (غ)
- 35) اگر جوامع بشری دچار انحراف شوند اسلام مطابق آن ها حکم می کند. (غ)
- 36) فراگیری زشتی ها در جامعه دلیل نمی شود که اسلام از موضع خود کوتاه بیاید. (ص)
- 37) از مصادیق های قاعده نفی سبیل پذیرش سلطه رسانه ای بیگانگان بر کشور است. (غ)
- 38) با روی کار آمدن بنی امیه و بنی عباس شراب و قمار در بین مردم رواج پیدا کرد (ص)
- 39) با توجه به ارتباط بین بایدها و نبایدهای دین، از هر راهی نمی توان به نعمت های اخروی رسید (ص)
- 40) برای پاک ماندن جان و دل انسان، می بایست علاوه بر توبه به دستوراتی که خداوند فرمان داده است، عمل نمود. (ص)
- 41) اسلام در هر دوره و زمانه ای قابل اجرا است و اگر جوامع دچار انحراف شوند و خواسته ها و تمایلات مخالف با سعادت خود پیدا کنند، اسلام آن خواسته ها را می پذیرد و مطابق با آن حکم می کند. (غ)
- 42) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه های فرهنگی مفید نیز حلال و جایز است. (ص)
- 43) اگر مصرف کالاهای خارجی سبب وابستگی کشور شود نخریدن آن واجب است. (ص)
- 44) پایبندی به احکام و دستورات الهی از معیارهای یک فرهنگ برتر است. (ص)
- 45) تزکیه نفس با عمل به دستورات الهی آغاز می شود. (غ)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه های ستون «ب» به گزینه های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخها}
1) خرید و فروش موسیقی مطرب	الف) مستحب
2) ملاک خداوند در منع برخی کارها	ب) تجمل گرایی
3) علت مصرف گرایی در میان مردم	ج) واجب کفایی
4) تولید فیلم های سینمایی در شرایط ویژه	د) حرام
5) از مصادیق قاعده نفی سبیل	ه) واجب عینی

(و) ضررهای یک عمل
(ز) منع سلطه‌های رسانه‌ای بیگانگان

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
1) علت‌ها و دلایل خاص احکام خداوند 2) رایج شدن آن بازگشتی به دوران جاهلیت است 3) کنترل اقتصادی کشورها توسط کشورهای سلطه‌گر 4) شرط‌بندی در بازی‌های معمولی 5) از مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی	الف) حکمت ب) قاعده نفی سبیل ج) حرام د) اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی هـ) فلسفه و) ایجاد روابط تجاری ز) ارتباط جنسی خارج از چارچوب

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
دادن پاداش به ورزشکاران وارد کردن کالاهایی که سرمایه‌داران رژیم صهیونیستی در آن شراکت دارند استفاده از موسیقی غیر سنتی و مدرن شرکت در جشن عروسی که سبب تقویت صلح‌رحم شود 5) تولید فیلم‌ها برای مبارزه با تهاجم فرهنگی	الف) حرام ب) مکروه ج) مستحب د) واجب کفایی هـ) جایز و) از مصادیق عمل صالح

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخ‌ها}
1) قاعده نفی سبیل 2) به دست گرفتن کنترل اقتصادی 3) ارتباط جنسی غیرشرعی 4) آینده‌ای غیرقابل‌اعتماد 5) تخریب محیط‌زیست	الف) عرصه اقتصاد ب) بازگشت به دوران جاهلیت ج) اعتماد نکردن به دستورات خداوند د) عرصه فرهنگ هـ) ایجاد و تقویت پایگاه‌های ارتباطی بومی و داخلی و) حرام ز) برقراری روابط تجاری کشورهای سلطه‌گر

«ب» {پاسخها}	«الف» {سؤالات}
الف) واجب کفایی ب) مستحب ج) عفاف و پاکدامنی د) مطالعه تاریخ گذشتگان هـ) ایمان-اعتقاد به پیامبران الهی-اعتقاد به خدا و) قاعده نفی سبیل ز) حلال و جایز	1) مانع سلطه رسانه‌ای و ارتباطی بیگانگان 2) دادن جایزه توسط سازمان‌ها و نهادها به ورزشکاران 3) معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی فرهنگ جوامع 4) راه نجات از نگرانی نسبت به آینده 5) تولید فیلم‌های سینمایی به نیت تربیت دینی

«ب» {پاسخها}	«الف» {سؤالات}
الف) حرام ب) مباح ج) بنای زندگی بر لبه پرتگاه در حال سقوط د) تزکیه نفس هـ) تقوای الهی و خشنودی خداوند. و) مستحب ز) دوری از شیطان	1) رمز سعادت و رستگاری انسان از دیدگاه قرآن 2) حکم تولید فیلم سینمایی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی 3) حکم موسیقی که بی‌بندوباری را تقویت کند 4) افمن اسس بنیانه علی شفا جرف هار 5) پایه زندگی محکم و استوار از دیدگاه قرآن

«ب» {پاسخها}	«الف» {سؤالات}
الف) مستحب است ب) مکروه ج) حرام است د) جایز و حلال است. هـ) توبه از گناهان و) واجب است ز) مصداق قاعده نفی سبیل	1) آغاز تزکیه 2) مانع شدن سلطه رسانه‌ای 3) استفاده از ابزار موسیقی برای لهو و لعب 4) شرکت در مراسم جشن و شادی که سبب صلهرحم می‌شود 5) استفاده از موسیقی، سنتی و کلاسیک و مدرن

«ب» {پاسخها}	«الف» {سؤالات}
الف) حرام ب) حلال و جایز ج) مستحب د) مکروه هـ) واجب کفایی و) بهره‌مندی از پاداش اخروی ز) واجب عینی	1) ورزش به قصد آمادگی برای انجام وظایف الهی 2) تولید فیلم‌های سینمایی و تلویزیونی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی در شرایط ویژه 3) استفاده از ابزارها و آلات موسیقی برای اجرای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید 4) خرید و فروش لوح‌های فشرده در بردارنده‌ی موسیقی مناسب مجالس لهو گناه 5) برگزاری بازی‌ها و ورزش‌های دسته‌جمعی برای سلامت

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) تزکیه نفس ب) حکمت ج) حکیم د) فرهنگ هـ) واجب کفایی و) شرط‌بندی ز) جایز	1) رمز سعادت و رستگاری 2) علت و دلیل خاص هر حکم 3) روح معنوی حاکم بر جامعه 4) تولید فیلم‌های سینمایی جهت تربیت دینی 5) از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) حکمت ب) مستحب ج) حرام د) واجب کفایی هـ) مکروه و) واجب ز) حلال	1) تولید فیلم‌های سینمایی به نیت اعتلای فرهنگ اسلامی 2) تولید فیلم و انواع آثار هنری به‌منظور گسترش فرهنگ و معارف اسلام و مبارزه با ابتذال اخلاقی 3) هر نوع تجارتي با رژیم صهیونیستی 4) علت و دلیل خاص هر حکم 5) استفاده از آلات موسیقی برای سرودها و برنامه‌های فرهنگی مفید

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) روابط جنسی ب) زندگی دینی ج) وسایل ارتباطی د) احکام و قوانین دین اسلام هـ) شرط‌بندی و) واجب کفایی ز) روابط اجتماعی	1) فراهم کردن امکانات ورزشی برای دور ماندن افراد جامعه از فساد و بی‌بندوباری 2) تنها شیوه مطمئن و قابل‌اعتمادی که پیش روی هر انسان خردمند و عاقبت‌اندیش قرار دارد. 3) رایج شدن این نوع ارتباطها در جامعه باعث بازگشت به دوران جاهلیت است و بنیان خانواده را متزلزل می‌کند. 4) این ابزارها از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر، برای تسلط بر کشورها است.

5) از امور زیان‌آور روحی و اجتماعی که انجام آن حتی در بازی‌ها و ورزش‌های معمولی نیز حرام است.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف- تقوی ب- سنت ج- ... و بسا چیزی را خوش نمی‌دارید و آن برای شما خوب است... د- واجب کفایی ه- فاصله طبقاتی و- قمار- شراب ز- شراب- ارتباط جنسی	1) قد افلح من زکاهها 2) پاسخ قرآن کریم به کسانی که می‌گویند چرا در اسلام این قدر منع کردن و حرام کردن رایج است؟ 3) تولید فیلم مستند علمی در شرایط ویژه 4) تجمل‌گرایی 5) دو عمل رایج مردم عرب قبل از اسلام

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) حکم استفاده از انواع موسیقی را توضیح دهید.
- 2) چرا نمی‌توان احکام الهی را با قوانین بشری مقایسه کرد؟
- 3) در زمینه احکام دین، باید به چه نکاتی توجه کنیم؟ دو مورد را بیان کنید.
- 4) چرا مسئولان و مدیران کشور باید از اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی دوری کنند؟
- 5) برای فائق آمدن بر مشکلات اقتصادی ناشی از تمدن جدید و معضلات داخلی توجه به چه مواردی الزامی است؟ (سه مورد را ذکر کنید)
- 6) وجوب استفاده از ابزارهای رسانه‌ای داخلی در راستای قاعده نفی سبیل را بیان کنید؟
- 7) مصرف‌گرایی و اثرات مخرب آن را توضیح دهید:
- 8) اهمیت بازی و ورزش را از نگاه اسلام، توضیح دهید.
- 9) مسئولین کشور برای مدیریت مسائل اقتصادی کشور چه اهدافی را باید دنبال کنند؟
- 10) اسلام به کسانی که به محرمات الهی ایراد می‌گیرند، چه پاسخی می‌دهد؟
- 11) چرا دین اسلام قمار را گناه محسوب می‌کند؟
- 12) آثار رواج اشرافی‌گری و فساد اداری مالی در میان مسئولین را بنویسید؟
- 13) سرمایه‌داران حکومت‌های غربی با تکیه بر پایگاه اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی خود چه اقداماتی را برای تسلط بر دیگر کشورها انجام می‌دهند؟
- 14) ارتباط و هماهنگی میان نعمت‌های الهی در آخرت و بایده‌نمایی‌های دین چگونه امکان‌پذیر است؟
- 15) چرا قمار از امور بیهوده بوده و فراگیری آن در برخی کشورها می‌تواند دلیل بر پذیرش باشد؟

- 16) مهم‌ترین عامل عقب‌ماندگی اقتصادی و فاصله طبقاتی چه می‌باشد؟ تأثیر آن و وظیفه مسئولین در برابر آن را بیان نمایید.
- 17) فرهنگ را تعریف نموده و چند نمونه از معیارهای فرهنگ برتر را از نظر اسلام بنویسید.
- 18) علت حرمت قمار چیست؟
- 19) در چه صورتی تولید، توزیع فیلم‌ها از مصادیق مهم عمل صالح بوده و واجب کفایی می‌شود؟
- 20) علت منع و حرمت برخی احکام چیست؟
- 21) میان نعمت‌های الهی در آخرت و احکام الهی چه رابطه‌ای وجود دارد؟ توضیح دهید.
- 22) منظور از حکمت یک حکم و دستور چیست؟
- 23) دو نمونه از مهم‌ترین ابزارهای کشورهای سلطه‌گر را نام ببرید؟
- 24) معیارهای اصلی در تشخیص ارزشمندی و فرهنگ جوامع چیست؟
- 25) میان نعمت‌های الهی در آخرت و بایدونبایدهای دین چه ارتباطی وجود دارد؟
- 26) برای اینکه بتوانیم بر مشکلات اقتصادی ناشی از تمدن جدید و معضلات داخلی فائق شویم و در مسیر عدالت و رشد اقتصادی حرکت کنیم لازم است مواردی را رعایت کنیم؛ دو مورد را بنویسید
- 27) در چه صورت، ایجاد پایگاه‌های اینترنتی و شبکه‌های اجتماعی در فضای مجازی مستحب است؟
- 28) چرا انجام قمار در دین اسلام حرام است (مضرات قمار)؟
- 29) پیامدهای مصرف‌گرایی در سبک زندگی عصر حاضر را بنویسید؟
- 30) چرا دولت باید روابط اقتصادی با کشورها را به‌گونه‌ای تنظیم کند که آن کشورها نتوانند در مواقع خطر کشور ما را تحت فشار قرار دهند؟
- 31) استفاده از موسیقی در چه صورتی حرام است؟
- 32) دین اسلام در زمینه ورزش از مسلمانان چه می‌خواهد؟
- 33) اشرافی‌گری و تجمل‌گرایی برخی مسئولین چه پیامدهای نامطلوبی در جامعه بجا می‌گذارد.
- 34) اگر جوامع بشری دچار انحراف شوند و خواسته‌ها و تمایلات مخالف با سعادت خود پیدا کنند. آیا اسلام می‌تواند آن خواسته‌ها را بپذیرد و مطابق آن حکم نماید؟ دلیل خود را عنوان کنید.
- 35) احکام اسلام در خصوص رواج ارتباط جنسی خارج از چارچوب چه فرمان‌هایی را بیان نموده است/؟
- 36) توضیح دهید که چرا نباید چنین بیندازیم که با فهمیدن یکی از حکمت‌های یک حکم الهی به همه حکمت‌های آن پی برده‌ایم و این فهم را مبنای تصمیم‌گیری قرار دهیم؟
- 37) چگونه می‌توانیم گرفتار کسب حرام نشویم؟
- 38) سه هدفی که مسئولین باید در اقتصاد کشور مدیریت شود را بنویسید
- 39) نقش احکام و قوانین دین اسلام را بنویسید
- 40) دو نکته مهم در زمینه احکام دین را تشریح کنید
- 41) مهم‌ترین عوامل عقب‌ماندگی اقتصادی چیست؟ آن را توضیح دهید

«سؤالات درس 10»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) در آیه «... مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَ الْيَوْمِ الْآخِرِ وَ عَمِلَ صَالِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِنْدَ رَبِّهِمْ...» به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره شده است؟
- 2) کدام عبارت بیان گر معیار حاکمیت ولایت الهی به جای حکومت طاغوتیان است؟
الف) «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ ...»
ب) «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ...»
- 3) آیه «وَ مِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَ فِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً...» به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 4) آیه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ...» به کدام یک از معیار های تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 5) آیه شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به کدام یک از معیار های تمدن اسلامی اشاره می کند؟
- 6) با توجه به آیه شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَ أَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَ الْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» هدف از ارسال رسولان را بنویسید؟
- 7) با توجه به آیه شریفه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» هدف از زوجیت میان زن و مرد چیست و چگونه میسر می شود؟
- 8) عمل به آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَ الَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» در جوامع اسلامی چه آثاری به دنبال خواهد داشت؟
- 9) آیه «وَ مِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَ جَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَ رَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ» چه نگرشی درباره زن و خانواده در اسلام به دست می دهد؟
- 10) آیه شریفه: «محمد رسول الله و الذين معه اشداء على الكفار رحماء بينهم» برای مسلمانان چه نگرشی در روابط بین ملت ها را ترسیم می نماید؟
- 11) پیام آیه شریفه «من آمن بالله و اليوم الآخر و عمل صالحاً...» را در رابطه با معیارهای تمدن اسلامی بنویسید
- 12) با توجه به آیه شریفه «ربنا آتنا فی الدنيا و فی الآخرة حسنه...» بنویسید چرا قرآن هم به دنیا و هم به آخرت توجه دارد؟
- 13) از آیه «هل يستوی الذین یعلمون والذین لا یعلمون انما یتذکر اولوا الالباب» چه نکاتی می توان استنتاج کرد؟
- 14) آیه «و من آیاته ان خلق لکم من انفسکم ازواجاً لتسکنوا الیها وجعل بینکم موده و رحمه ان فی ذلک لآیات لقوم یتفکرون» در بردارنده چه نکاتی می باشد؟
- 15) توجه به آیه «یا ایها الذین آمنوا اطیعوا الله و اطیعوا الرسول و اولی الامر منکم» یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی کدام است؟
- 16) هدف پیامبر از بیان این حدیث «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است» چیست؟

- 17) «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ»، اگر به این آیه در جوامع اسلامی عمل شود، چه آثاری به دنبال خواهد داشت؟
- 18) با توجه به آیه «... من امن بالله واليوم الآخر و عمل صالحا فلهم اجرهم عند ربهم و لا خوف عليهم و لا هم يحزنون» بگوئید
- 19) با توجه به آیهی شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَ أَطِيعُوا الرَّسُولَ وَ أُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به سؤالهای زیر پاسخ دهید.
الف) فرمان خداوند به اطاعت از خدا و رسول، خطاب به چه کسانی است؟
ب) در راستای اطاعت از خدا، تبعیت از چه کسانی لازم است؟
- 20) با توجه به آیهی شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ»
الف) برابر نبودن کسانی که می دانند و کسانی که نمی دانند در بیان قرآن کریم تنها برای چه کسانی تذکر است؟
ب) این آیه به کدام معیار از تمدن مورد نظر اسلام اشاره دارد؟
- 21) به فرموده رسول خدا (ص): «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر به زبان آورد»، این حدیث بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- 22) آیه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ» فلسفه نبوت را چه امری می داند و چه ابزارهایی را لازمه وصول به آن می شمارد؟
- 23) با عنایت به آیه شریفه «مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ» روابط حاکم بین قبائل و ملت ها بر چه اساسی باید استوار باشد؟
- 24) آیه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ» استقرار در زمره ی خردمندان درگرو چیست؟
- 25) اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شد و آغازگر رسالت وی بود در چه مورد بود؟ و به کدام یک از معیارهای اسلامی اشاره دارد؟
- 26) حدیث پیامبر اکرم (ص) «ای مردم بگوئید «معبودی جز الله نیست تا رستگار شوید»» به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 27) آیه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ» دربردارنده چه پیامی است؟
- 28) از حدیث شریف پیامبر اکرم (ص): «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان ها در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورند.» چه پیام مهمی را می توان دریافت؟
- 29) برای آیه «یا ایها الذین آمنوا اطیعواالله و اطیعوا الرسول واولی الامر منکم» دو پیام ذکر کنید.
- 30) در مورد مفهوم کلمه «موده» در آیه «وجعل بینکم موده و رحمه» دو پیام بنویسید.
- 31) برداشت خود از حدیث «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است» در دو نکته بیان کنید.
- 32) برداشت از مفهوم کلمات «انفسکم» و «لتسکنوا» در آیه «ان خلق لکم من انفسکم ازواجا لتسکنوا الیها» را بیان دارید.
- 33) دو پیام برای آیه «هل يستوی الذین یعلمون و الذین لا یعلمون» بیان دارید.

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) جبهه حق جبهه و صالحان است. (یکتاپرستان - عدالت خواهان)
- 2) دو اصل اساسی و اولین معیارهای تمدن اسلامی به حساب می‌آیند. (توحید محوری - معاد باوری)
- 3) احیای و از عناصر اصلی برنامه ارتقای جایگاه خانواده توسط پیامبر اکرم (ص) بود. (منزلت زن - ارزش‌های اصیل او)
- 4) از نظر قرآن کریم، در مال نمازگزاران برای و حق معینی هست. (محرمان - فقیران)
- 5) با گرویدن مردم به اسلام، زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و به دست آورد. (استقلال مالی)
- 6) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند تغییر در و تحول بنیادین در مردم بود.
- 7) (نگرش - شیوه زندگی فردی و اجتماعی)
- 8) رسول خدا با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه و پدید آورد. (خانواده - زن)
- 9) اولین آیاتی که بر رسول خدا نازل شد و آغازگر رسالت وی بود درباره و بود. (دانش - آموختن)
- 10) پیامبر (ص) از هر فرصتی برای برقراری در جامعه کمال استفاده را می‌نمود. (فرهنگ برابری و مساوات)
- 11) نمازگزاران در مال خود برای محرومان و قرار داده‌اند. (حق معینی)
- 12) رسول خدا (ص) با و خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. (گفتار - رفتار)
- 13) تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم‌آموزی را شکست. (سد جاهلیت و خرافه گرایی)
- 14) اولین آیاتی که آغازگر رسالت پیامبر (ص) بود، درباره و بود. (دانش - آموختن)
- 15)
- 16) رسول خدا (ص) برانگیخته شد تا نظام اجتماعی بر پایه استوار گردد. (قوانین و دستورات الهی)
- 17) از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب شد. (تحول در روابط بین ملت‌ها)
- 18) رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت، مردم را به دعوت کرد. (یکتاپرستی)
- 19) پیامبر از هر فرصتی برای رفع حاکم بر نظام جاهلی و برقراری فرهنگ در جامعه از هیچ تلاشی دریغ نمی‌کرد. (تبعیض‌های طبقاتی - برابری و مساوات)
- 20) پیامبر اکرم جامعه‌ای را آغاز کرد تا آداب جاهلی را نابود کند و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر و سوق دهد. (تفکر - علم)
- 21) رسول خدا (ص) در کنار دعوت به، اُفق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد و آنان را با زندگی در آشنا کرد. (توحید - آخرت)
- 22) جبهه، جبهه یکتاپرستان عدالت خواهان و صالحان است. جبهه، جبهه مشرکان، کافران، ستمگران و مُفسدان است. (حق - باطل)
- 23) قبل از اسلام، رؤسای قبایل معمولاً روابط خود با دیگران را بر اساس منافع تنظیم می‌کردند.
- 24) (مادی)

- 25) قرآن کریم در آنجا که می‌خواهد دین را معرفی کند از کسانی یاد می‌کند که یتیمان را از خود می‌رانند و دیگران را به اطعام تشویق نمی‌نمایند. (تکذیب کنندگان - مساکین)
- 26) با گرویدن مردم به اسلام حضور زن در جامعه با توأم شد. (عفاف)
- 27) از جمله برنامه‌های یک انسان مسلمان مشارکت و تلاش او در ایجاد جامعه‌ای بر اساس است. (قسط و عدل)
- 28) از عناصر اصلی برنامه پیامبر (ص) برای ارتقای جایگاه خانواده و زن بود. (احیای منزلت - ارزش‌های اصیل)
- 29) شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی و مشتاق علم شدن یکی از جاهل‌ترین جوامع نتیجه‌ی و بود. (دعوت مکرر قرآن به خردورزی - تشویق‌های رسول خدا به علم‌آموزی)
- 30) رسول خدا (ص) جامعه‌ای بنا نمود که مردم در عین توجه به رستگاری اخروی به‌عنوان برای رشد و تعالی زندگی خود تلاش کنند. (هدف اصلی - دنیوی)
- 31) رسول خدا با و خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. (گفتار - رفتار)
- 32) رسول خدا (ص) نه‌تنها همه را دعوت به علم‌آموزی کرد، بلکه آموختن علم را برای مردم دانست. (واجب)
- 33) رسول خدا (ص) به رسالت برانگیخته شده بود تا جامعه‌ای بنا نهد که در آن جامعه، به‌جای حکومت ستمگران و طاغوتیان، حاکمیت داشته باشد و نظام اجتماعی بر پایه استوار گردد. (ولایت الهی، قوانین و دستورات الهی)
- 34) از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ای بود. (عدالت محور)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) دو مورد از معیارهای تمدن اسلامی را نام ببرید.
- 2) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چه عواملی بود؟
- 3) تکذیب کنندگان دین از نظر قرآن چه کسانی هستند؟
- 4) اولین آیات نازل شده بر رسول خدا (ص) درباره چه بود؟
- 5) چه عواملی در اسلام سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست؟
- 6) رسول خدا از ابتدای دعوت خود شرط رستگاری را به مردم چه چیزی اعلام کرد؟
- 7) عدم انحصار نعمت‌ها و ثروت‌های زمین به گروه محدود بیان‌کننده کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- 8) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چیست؟
- 9) تشویق‌های دائمی رسول خدا (ص) به علم و خردورزی چه نتیجه‌ای را به همراه داشت؟
- 10) تشکیل حکومت اسلامی در راستای ولایت ظاهری رسول خدا سبب ظهور کدام‌یک از معیارهای تمدن متعالی اسلام شد؟
- 11) یکی از ویژگی‌های نمازگزاران در قرآن کریم در ارتباط با معیارهای تمدن اسلامی کدام است؟
- 12) چه دلایلی سبب شکستن سد جهل و خرافه‌پرستی در جامعه عربستان شد؟
- 13) کدام معیار تمدن اسلامی سبب ایجاد نگرش جدید در روابط بین ملت‌ها گردید؟
- 14) چرا باید معیارهای تمدن اسلام را بشناسیم؟

- 15) کدام معیار تمدن اسلامی افق نگاه انسان‌ها را از محدوده دنیا فراتر برد؟
- 16) مقصود از حاکمیت ولایت الهی چیست؟
- 17) مقصود از برپایی جامعه‌ای عدالت محور چیست؟ (ذکر دو مورد)
- 18) ملاک برقراری روابط بین ملت‌ها قبل از اسلام به چه نحو بود و بعد از اسلام چه تغییراتی کرد؟
- 19) قرآن کریم تفسیر عدالت‌طلبی را در رفتار تکذیب‌کنندگان دین چگونه مطرح می‌نماید؟
- 20) تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی مربوط به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی است؟
- 21) از نظر رسول خدا (ص) دو جبهه‌ای که همواره در مقابل یکدیگر قرار دارند، کدامند؟
- 22) از عناصر اصلی برنامه رسول خدا (ص) برای ارتقای جایگاه خانواده به‌عنوان کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی چه بود؟
- 23) قرآن کریم در آنجا که اوصاف نمازگزاران را بیان می‌کند، به چه ویژگی آن‌ها اشاره می‌کند؟
- 24) قرآن کریم چه کسانی را به‌عنوان تکذیب‌کنندگان دین معرفی می‌کند؟
- 25) از بین بردن آداب جاهلی توسط اسلام اشاره به کدام معیار تمدن اسلامی دارد؟
- 26) رفتار پیامبر و بیانات قرآن برای ایجاد فضایی که فاصله طبقاتی و فقر زشت شمرده شود و مساوات وسط ارزشمند باشد بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- 27) اینکه پیامبر اسلام افق نگاه انسان‌ها را محدود به زندگی دنیایی فراتر بود کدام معیار اسلامی استخراج می‌شود؟
- 28) کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی باعث حفظ ماندن جامعه از بی‌بندوباری و فساد شد؟
- 29) دو مورد از معیارهای تمدن اسلامی را نام ببرید.
- 30) خداوند در قرآن کریم ویژگی‌های نمازگزاران و تکذیب‌کنندگان را چگونه بیان می‌کند؟
- 31) دو مورد از عقاید خرافی زمان جاهلیت را بنویسید.
- 32) چرا بعد از اسلام استفاده ابزاری از زن لغو شد؟
- 33) اولین موضوعی که محور رسالت پیامبر قرار گرفت؟
- 34) جایگاه زن در جامعه قبل از اسلام و بعد از اسلام چگونه بود؟
- 35) هدف از برپایی جامعه عدالت محور توسط پیامبر اسلام چه بود؟
- 36) قرآن کریم چه اوصافی را برای نمازگزاران در راستای برقراری عدالت بیان می‌کند؟
- 37) مبنای تنظیم روابط و تدوین قوانین اجتماعی اسلام چیست؟
- 38) کدام اقدام پیامبر (ص) موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید؟
- 39) ویژگی‌های جبهه حق و جبهه باطل را بنویسید؟

سؤالات «صحيح و غلط (ص/غ)»

درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید:

- 1) رستگاری اخروی و نیز تلاش برای زندگی دنیوی، هدف اصلی زندگی مسلمانان است. (غ)
- 2) توجه به اصل عدالت محوری یکی از معیارهای تمدن اسلامی به شمار می‌رود. (ص)
- 3) توجه به محوریت خانواده به‌عنوان یکی از معیارهای تمدن اسلامی با احیای منزلت زن ممکن می‌شود. (ص)
- 4) زندگی مردم عربستان در عصر قبل از اسلام سرشار از خرافات و جهل بود. (ص)
- 5) نزول تدریجی آیات قرآن کریم سد جاهلیت و خرافه‌گرایی را شکست. (غ)
- 6) رسول اکرم (ص) رسالت خود را در جامعه‌ای آغاز کرد که نشانه‌های بسیار اندکی از علم و تعقل در آن یافت می‌شد. (ص)

- 7) رسول خدا مبعوث شد تا آداب جاهلی را نابود و مردم را به سوی زندگی مبتنی بر تفکر و تعقل سوق دهد. (ص)
- 8) با گرویدن مردم به اسلام زن منزلت اجتماعی خود را کسب کرد اما استقلال مالی نداشت. (غ)
- 9) رسول اکرم (ص) در کنار دعوت به علم و تعقل، افق زندگی انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد. (ص)
- 10) توجه به رستگاری اخروی در عین استفاده از نعمت‌ها و زیبایی‌های جهان آفرینش بیان‌کننده اعتدال‌گرایی در زندگی از معیارهای تمدن اسلامی است. (ص)
- 11) رسول خدا (ص) با ایجاد نگرشی جدید در جامعه که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید، صف‌بندی‌ها و جبهه‌گیری‌ها را تأیید کرد. (ص)
- 12) قرآن کریم یکی از اوصاف نمازگزاران را چنین بیان می‌کند که «آنان در مال خود برای محرومان و فقیران حق معینی قرار داده‌اند». (ص)
- 13) خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس از دایره ولایت الهی خارج نشدند. (غ)
- 14) رسول خدا (ص) طلب علم را برای همه واجب نمود. (ص)
- 15) با گرویدن مردم به اسلام، خانواده کانون رشد فضایل اخلاقی گردید. (ص)
- 16) در تمدن اسلامی همه انسان‌ها باید بهره‌مندی یکسانی از ثروت‌های زمین داشته باشند. (غ)
- 17) تحولی بنیادین در شیوه زندگی فردی و اجتماعی مردم، حاصل گذر از عصر جاهلیت به اسلام بود. (غ)
- 18) یکی از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ای عدالت محور بود. (ص)
- 19) رسول خدا (ص) رسالت خود را از مدینه آغاز کرد و به کمک یاران پایه‌های یک جامعه دینی را بنا نهاد. (ص)
- 20) یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره‌ی اسلامی منحصر بودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص است. (غ)
- 21) با گرویدن مردم به اسلام زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد. (ص)
- 22) اولین معیار تمدن اسلامی «ولایت‌پذیری» است. (غ)
- 23) یکی از جنبه‌های عدالت‌خواهی رسول خدا (ص) مبارزه با خرافه‌گرایی بود. (غ)
- 24) قرآن کریم یکی از اوصاف نمازگزاران، قرار دادن حق معینی از مال خود برای یتیمان بیان می‌کند. (ص)
- 25) یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی برپایی نظام اجتماعی بر اساس ولایت الهی بود. (ص)
- 26) بیانات قرآن کریم و رفتار رسول خدا (ص) سبب شد فاصله طبقاتی و فقر و بی‌توجهی به محرومان زشت شمرده شود و مساوات و قسط، ارزشی والا پیدا کند. (ص)
- 27) رسول خدا (ص) دعوت خود را در جامعه‌ای آغاز کرد که نشانه‌های بسیاری از تعقل و تفکر و دانایی در آن یافت می‌شد. (غ)
- 28) خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس حکومت اسلامی را از دایره ولایت الهی خارج کردند و بر اساس امیال خود حکومت می‌کردند. (ص)
- 29) پیش از ظهور اسلام، رؤسای قبایل روابط خود با دیگران را بر اساس جبهه حق و باطل تنظیم می‌کردند. (غ)
- 30) قبل از اسلام زنان همچون مردان حق مالکیت داشتند. (غ)
- 31) فراهم کردن امکان رشد برای تمام انسان‌ها در جامعه توسط اسلام بیانگر هدف پیامبر بر پایه جامعه‌ای عدالت محور است. (ص)
- 32) دعوت مکرر قرآن به خردورزی و تشویق دائمی پیامبر به علم‌آموزی سد خرافه‌گرایی را شکست (ص)
- 33) مسلمانان باید میان خود پیوند برادری برقرار کنند و با ظالمان و مفسدان مبارزه نمایند. (ص)
- 34) عدالت‌گستری دلیل تشکیل حکومت اسلامی توسط پیامبر بود. (ص)

- 35) به فرموده رسول خدا (ص) «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی مستحب است». (غ)
- 36) رسول خدا در کنار دعوت به توحید، با اصل معاد، افق نگاه انسان‌ها را از محدوده زندگی دنیایی فراتر برد. (ص)
- 37) اولین آیاتی که بر پیامبر نازل شد و آغازگر رسالت وی بود درباره توحید و معاد بود. (غ)
- 38) رشد و تعالی زندگی دنیوی انسان‌ها هدف اصلی جامعه متمدن اسلامی است. (غ)
- 39) از دیدگاه پیامبر طلب علم و دانش بر هر مردی واجب است. (ص)
- 40) آیه «وَمِنْهُمْ مَّنْ يَقُولُ رَبَّنَا آتِنَا فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ» به توجه اسلام به دنیا و آخرت، اشاره دارد. (ص)
- 41) نیاکان ما در جهان اسلام توانستند علوم و دانش بشری را از چند شاخه محدود به پانصد شاخه برسانند. (ص)
- 42) یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی منحصر بودن تحصیل علم به طبقه یا قشر خاص بود. (غ)
- 43) در جامعه‌ای عدالت محور امکان رشد برای همه انسان‌ها فراهم است. (ص)
- 44) در جبهه حق یکتاپرستان و عدالت خواهان و صالحان حضور دارند. (ص)
- 45) دعوت به تفکر، تعقل و خردورزی در همه جای قرآن کریم یافت می‌شود. (ص)
- 46) پیامبر (ص) با گفتار و رفتار خویش انقلابی عظیم در جایگاه خانواده و زن پدید آورد. (ص)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) حاکمیت ولایت الهی	الف) لغو استفاده ابزاری از زن
2) از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص)	ب) محبت زن و مرد به یکدیگر
3) از عوامل برقراری دوستی و مودت در خانواده	ج) اطاعت از خدا و پیامبر (ص) و ائمه (ع)
4) توجه توأمان به زندگی دنیوی و اخروی	د) اعتدال‌گرایی
5) یکی از عناصر اصلی ارتقای جایگاه خانواده	هـ) دعوت مردم به مبارزه علیه باطل
	و) عدالت محوری
	ز) استقلال مالی زن

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) رسول خدا (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به یکتاپرستی دعوت کرد	الف) ولایت مداری و نفی حاکمیت طاغوت
2) «يا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ»	ب) توحید محوری
3) محفوظ ماندن محیط جامعه از فساد و بی‌بندوباری و حفظ عفاف	ج) طلب علم بر هر مرد و زن مسلمان واجب است
4) عقل‌گرایی و مبارزه با جهل و خرافه‌گرایی	د) آخرت‌گرایی
5) بالا بردن افق نگاه انسان‌ها از محدوده زندگی دنیا توسط پیامبر اکرم (ص)	هـ) اعتدال‌گرایی در زندگی
	و) اصالت خانواده و احیای مقام و منزلت زن
	ز) عدالت‌طلبی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) عدالت محوری ب) ارتقاء جایگاه خانواده و منزلت زن ج) اعتقاد به معاد د) حق خواهی و باطل‌ستیزی هـ) توجه ویژه به ملل اسلامی و زیر سلطه درآوردن دیگر ملل و) توحید ز) حاکمیت ولایت الهی	1) آشنایی مردم با بُعد دیگری از حیات 2) استواری نظام اجتماعی بر پایه قوانین الهی 3) رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی 4) تحول در روابط بین ملل مختلف 5) حفظ محیط جامعه از فساد و بی‌بندوباری

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) عدالت خواهان ب) جامعه عدالت محور ج) برپایی نظام اجتماعی بر پایه دستورات خداوند د) ارتقای جایگاه خانواده هـ) عدم برخورداری از حق مالکیت و) تعقل و خردورزی ز) فراهم بودن امکان رشد برای همه	1) پذیرش ولایت الهی 2) فراهم بودن امکان رشد همگان 3) مبارزه با جهل و خرافات 4) حفظ حریم عفاف 5) جبهه حق

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) معیار توحید ب) معیار علم‌آموزی ج) معیار توجه به دنیا و آخرت د) معیار عدالت محوری هـ) معیار خانواده و) معیار ولایت مداری ز) معیار آخرت‌گرایی	1) کانون رشد و تربیت انسان‌ها 2) دلیل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی 3) معبودی جزء الله نیست 4) مهم‌ترین معیار تمدن اسلامی 5) الذین یعلمون و الذین لا یعلمون

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) اصل ارتقاء جایگاه زن ب) جبهه حق ج) پذیرش ولایت الهی د) اصل آخرت‌گرایی هـ) عدالت محوری	1) دلیل تشکیل حکومت اسلامی 2) کانون رشد و تربیت انسان‌ها و مانع اصلی فساد و تباهی است. 3) طلب علم بر هر مرد وزن مسلمان واجب است. 4) برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطان

ستمگر بر زبان آورد.

(و) خردورزی و تعقل
(ز) اعتدال بین زندگی دنیوی و اخروی

(5) جبهه یکتاپرستان و عدالت خواهان

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
(الف) نظام اجتماعی (ب) جامعه‌ی عدالت محور (ج) رستگاری اخروی (د) رفتار پیامبر (ص) و بیانات قرآن کریم (هـ) ارتقای جایگاه خانواده (و) گفتار پیامبر (ز) توجه به دنیا و آخرت	1) فراهم بودن امکان رشد برای همه 2) علت زشت شمردن فاصله طبقاتی و بی‌توجهی به محرومان 3) مانع اصلی فساد و تباهی 4) هدف اصلی زندگی 5) بهره بردن از نعمت‌های الهی در عین پایبند بودن به اخلاق

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
(الف) جامعه دولت‌محور (ب) دعوت به توحید (ج) ولایت الهی (د) تفکر و تعقل (هـ) حق - باطل (و) تقرب الهی (ز) مساوات و قسط	1) رفع تبعیض‌های طبقاتی حاکم بر نظام جاهلی 2) بگویند معبودی جز خدا نیست تا رستگار شوید 3) برپایی نظام اجتماعی بر پایه قوانین و دستورات الهی 4) برافروختن آتش برای نزول باران 5) پیوند برادری و مبارزه با مفسدان

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
(الف) خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس (ب) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او (ج) برقراری عدالت اجتماعی (د) هفده نفر (هـ) دانش و آموختن (و) دوری از اسلام راستین و تفسیرهای نادرست از آن	1) از عناصر اصلی برنامه رسول خدا (ص) برای ارتقای جایگاه خانواده 2) موضوع اولین آیات آغاز رسالت رسول خدا (ص) 3) یک دلیل برای اینکه چرا عموم کشورهای اسلامی از تمدنی ضعیف برخوردارند؟ 4) حکومت اسلامی را از دایره ولایت الهی خارج کردند و بر اساس امیال خود حکومت می‌کردند.

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
---------------	----------------

<p>الف) گرویدن به اسلام ب) دعوت مکرر قرآن به خردورزی ج) بنای جامعه بر پایه قوانین الهی د) جبهه‌ی باطل ه) عصر جاهلیت و) مانع اصلی فساد و کانون رشد ز) شهر مدینه</p>	<p>1) یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی 2) از اهداف پیامبر ارتقای جایگاه خانواده به‌عنوان 3) زن منزلت انسانی خود را کسب کرد 4) برای آمدن باران آتش می‌افروختند 5) یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم ساخت</p>
--	--

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) هدف اصلی زندگی 2) مردود کردن صف‌بندی‌های قبیله‌ای 3) دعوت به تفکر و تعقل 4) اوصاف نمازگزاران 5) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام</p>	<p>الف) وجه به زندگی مادی و معنوی ب) رستگاری اخروی ج) جبهه حق و باطل د) اوضاع فرهنگی ه) برپایی نماز و شرکت در جهاد و) تغییر در نگرش انسان‌ها ز) قرار دادن حق معین برای محرومان</p>

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) موضوع ... آغازگر رسالت پیامبر اکرم (ص) بود 2) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل او از عناصر اصلی این برنامه بشمار می‌رفت. 3) رسول اکرم (ص) از همان ابتدای دعوت مردم را به آن دعوت می‌کرد 4) این معیار یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی است 5) پیامبر اکرم (ص) آمد تا آداب جاهلیت را نابود کند و مردم را به‌سوی آن سوق دهد</p>	<p>الف) دانش و آموختن ب) یکتاپرستی ج) اطاعت و پیروی از خدا و پیامبر خدا و امامان د) زندگی مبتنی بر تفکر و علم ه) ارتقای جایگاه خانواده و) ایمان و اعتقاد به جهان آخرت ز) اعتقاد به معاد</p>

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
<p>1) طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی واجب است 2) جبهه‌ی که خواهان عدالت و حکومت صالحان است 3) دلیل تشکیل حکومت اسلامی و پذیرش ولایت الهی 4) از بین بردن فاصله‌ی طبقاتی 5) اولین دعوت پیامبر</p>	<p>الف) معیار عدالت ورزی ب) تمدن اسلامی ج) حاکمیت الهی د) جبهه حق ه) معیار تعقل</p>

(و) یکتاپرستی
(ز) جبهه باطل

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) آیات آغازگر رسالت پیامبر (ص) 2) مکانی برای بنا نهادن پایه‌های تمدن اسلامی 3) از مهم‌ترین اهداف پیامبر (ص) 4) از جمله ویژگی‌های نمازگزاران از دیدگاه قرآن 5) از مهم‌ترین عناصر اصلی ارتقای جایگاه خانواده	الف) جامعه عدالت محور ب) اعتقاد به توحید و جهان آخرت ج) دانش و آموختن د) قرار دادن حق معین در مال خود برای محرومان ه) مکه و) احیای منزلت زن و ارزش‌های اصیل ز) مدینه

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) شروع رسالت رسول اکرم (ص) 2) شکستن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی 3) بهره‌مندی از نعمت‌های جهان آفرینش و توجه به آخرت 4) برقراری پیوند میان مسلمانان 5) حکومت خلفای بنی‌امیه و بنی‌عباس بر اساس امیال خود	الف) قبول ولایت الهی ب) مکه ج) علم و دانش د) مدینه ه) تحول در روابط بین ملت‌ها و) رعایت اصل اعتدال‌گرایی ز) توحید و مبارزه با شرک

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ تشریحی دهید:

- 1) از معیارهای تمدن اسلامی «عدالت محوری» را توضیح دهید.
- 2) منزلت زنان را در جامعه عربستان قبل و بعد از اسلام باهم مقایسه کنید.
- 3) با توجه به معیار «عقل‌گرایی» از معیارهای تمدن اسلامی، رسول خدا (ص) دعوت خود را در چگونه جامعه‌ای آغاز کرد؟
- 4) از نظر رسول خدا (ص)، دو جبهه‌ای که در مقابل یکدیگر قرار دارند کدام‌اند؟ نام برده و هر یک را معرفی کنید.
- 5) با آغاز تمدن اسلامی توسط پیامبر اکرم (ص) چگونه سد جاهلیت و خرافه‌گرایی شکست؟
- 6) احیای منزلت زن و ارزش اصیل او از عناصر کدام برنامه مهم پیامبر اکرم بوده و چه ثمره‌ای داشت؟
- 7) چه عواملی باعث شکست سد جاهلیت و خرافه‌گرایی در عصر پیامبر اکرم (ص) شد؟
- 8) در جامعه عدالت‌طلبی که پیامبر اکرم (ص) بنا نهاده بود چه مفاهیم و اهدافی مطرح است؟
- 9) قرآن کریم در جایی که می‌خواهد تکذیب کنندگان دین را معرفی کند از چه کسانی یاد می‌کند؟
- 10) اعتدال در زندگی و بهره‌گرفتن از نعمت‌های دنیایی یکی از معیارهای تمدن اسلامی است آن را توضیح دهید؟
- 11) گسترش اسلام چگونه سبب ارتقای جایگاه خانواده و احیای منزلت زن در جامعه شد؟

- 12) کدام معیار سبب نگرش جدید که در روابط ملل ایجاد تغییر کرد، شد؟ کاملاً شرح دهید
- 13) از مهم‌ترین اهداف پیامبر در پایه‌گذاری تمدن اسلامی برپایی جامعه عدالت محور بود این مطلب را تشریح کنید
- 14) خردگرایی از اصول تمدن اسلامی را تبیین کنید
- 15) با گرویدن مردم به اسلام، زن چه موقعیتی پیدا نمود؟
- 16) چه عواملی در شکستن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی مؤثر بودند؟
- 17) تحولی که پیامبر اکرم (ص) در روابط بین‌ملت‌ها به وجود آورد، چه بود؟
- 18) «حاکمیت ولایت الهی» را به‌عنوان معیار تمدن اسلامی شرح دهید؟
- 19) توضیح دهید «زنان» بعد از اسلام از چه جایگاهی برخوردار شدند؟
- 20) نقش رسول خدا (ص) را در ایجاد تحول در روابط بین‌ملت‌ها را بنویسید؟
- 21) یکی از معیارهای تمدن اسلامی «دعوت به تفکر و خردورزی» در تمدن اسلامی را توضیح دهید؟
- 22) ملاک برقراری روابط بین‌ملت‌ها را قبل و بعد از اسلام توضیح دهید.
- 23) منزلت و جایگاه زن را در عصر جاهلیت و بعد از اسلام، با یکدیگر مقایسه کنید؟
- 24) پیامبر چگونه دیدگاه متعادل در مورد بهره‌مندی از نعمت‌های دنیوی و اخروی را در مردم ایجاد نمودند؟
- 25) معیارهای تمدن اسلامی را بنویسید. (دو مورد)
- 26) جایگاه تفکر و خردورزی را در جامعه عربستان قبل از اسلام و بعد از اسلام را بنویسید.
- 27) توضیح دهید روابط بین‌ملت‌ها، قبل از اسلام و بعد از اسلام چگونه بوده است؟
- 28) چه عواملی سبب شد در زمان رسول خدا (ص) سد جاهلیت و خرافه‌گویی بشکند و جاهل‌ترین جوامع آن روز را مشتاق علم کند؟
- 29) یکی از دلایل تشکیل حکومت اسلامی پذیرش ولایت الهی که یکی از مسئولیت‌های پیامبر است توضیح دهید؟
- 30) علت برانگیخته شدن رسول خدا (ص) به رسالت چه بود؟
- 31) قرآن کریم اوصاف و ویژگی‌های مؤمنان را چگونه توصیف می‌کند؟
- 32) با گرویدن مردم به اسلام زن و خانواده از چه جایگاهی برخوردار شد؟
- 33) در مورد رعایت اعتدال که یکی از معیارهای تمدن اسلامی است، توضیح دهید
- 34) آثار و فواید ملغی شدن استفاده ابزاری از زن چیست؟
- 35) نظر دین مبین اسلام در خصوص بهره‌مندی از دنیا و عقبی چیست؟
- 36) معیارهای تمدن اسلامی که قرآن کریم و پیشوایان ما به ما معرفی کرده‌اند را به ترتیب و اختصار نام ببرید.
- 37) ویژگی‌های جامعه عدالت محوری که پیامبر برای آن تلاش کردند را توضیح دهید.
- 38) چه عواملی باعث شد که یکی از جاهل‌ترین جوامع آن روز، مشتاق علم و دانش گردد؟

«سؤالات درس 11»

سؤالات «پیام آیات و روایات»

- 1) در آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» خداوند از حضرت رسول چه می‌خواهد؟
- 2) «زمین برای آموختگان دانش، طلب‌آمزش می‌کند» اشاره به کدام‌یک از معیارهای تمدن اسلامی دارد؟
- 3) در آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» علت هشدار به مردم چیست؟

- 4) در اندیشه اسلامی به دست آمده از روایات برترین جهاد چه چیزی تبیین شده است؟
- 5) عبارت «...يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ» به کدام یک از ابعاد عدالت اشاره دارد؟
- 6) عبارت «فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ» خطاب به کیست؟
- 7) در آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ» خداوند پس از آن چه کسی را موظف به پایداری و استقامت دعوت کرده؟
- 8) به سؤالات در مورد آیه زیر پاسخ دهید: «فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ»
الف) آیه زیر را ترجمه کنید.
ب) مهم ترین پیام آیه زیر را بنویسید.
- 9) آیه زیر «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ» به کدام یک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 10) از نظر پیامبر اکرم (ص) برترین جهاد چیست؟
- 11) از نظر امام علی (ع) کمال دین داری چه چیزی معرفی شده است؟
- 12) بر اساس آیه شریفه «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ» تفاوت انسان دین دار و بی دین در چیست؟
- 13) پیامبر «ص» درباره کدام شخصیت فرمودند «خداوند از خشنودی او خشنود و از خشم وی به خشم می آید»؟
- 14) بر اساس فرمایش امام رضا «ع» چه زمانی دانش آموختن، کار نیک محسوب می شود؟
- 15) با توجه به آیه شریفه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» خداوند از پیامبر چه می خواهد؟
- 16) آیه شریفه «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ»
الف) ترجمه آیه را بنویسید.
ب) این آیه در مورد کدام یک از ابعاد عدالت صحبت می کند؟
- 17) بر اساس آیه «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحْضُ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ» کسانی که روز قیامت را تکذیب می کنند چه ویژگی هایی دارند؟
- 18) با تدبیر در حدیث «اگر آموختن دانش باهدف الهی همراه باشد، کار نیک تلقی می شود» موضوع حدیث را بیان کنید؟
- 19) با تدبیر در حدیث «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد.» بیان کنید به کدام معیار تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 20) با توجه به سخنان حضرت فاطمه زهرا بیان کنید ایشان مزد پاسخ به سؤالات مردم را چه چیزی می دانستند؟
- 21) امیر مؤمنان علی (ع) کمال دین داری را چه فرموده؟
- 22) بر اساس آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» چه هشداریه به جامعه داده شده است؟
- 23) این سخن رسول اکرم (ص) که می فرماید «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان هستند به جویندگان علم بنگرد» اشاره به کدام یک از معیارهای تلاش مسلمانان صدر اسلام دارد؟
- 24) حدیث حضرت علی (ع) را در مورد منزلت عالم و دانشمند بنویسید.

- 25) با توجه به آیه شریفه: «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ» برای برقراری جامعه توحید، مسلمانان به چه چیزی امر شده‌اند؟
- 26) با توجه به آیهی شریفه «أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ»
- الف) فلسفه‌ی آفرینش همسران چیست؟
- ب) این آیه به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 27) با توجه به آیهی شریفه «لَقَدْ أَرْسَلْنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ»
- الف) خداوند در جهت برپایی عدالت اجتماعی چه امکاناتی به مردم ارزانی داشته است؟
- ب) فلسفه ارسال رسولان الهی با دلایل روشن چه بوده است؟
- 28) با توجه به آیهی شریفه «يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ وَأُولَى الْأَمْرِ مِنْكُمْ» به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.
- الف) فرمان خداوند به اطاعت از خدا و رسول، خطاب به چه کسانی است؟
- ب) در راستای اطاعت از خدا، تبعیت از چه کسانی لازم است؟
- 29) با توجه به آیهی شریفه «قُلْ هَلْ يَسْتَوِي الَّذِينَ يَعْلَمُونَ وَالَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ إِنَّمَا يَتَذَكَّرُ أُولُوا الْأَلْبَابِ»
- الف) برابر نبودن کسانی که می‌دانند و کسانی که نمی‌دانند در بیان قرآن کریم تنها برای چه کسانی تذکر است؟
- ب) این آیه به کدام معیار از تمدن موردنظر اسلام اشاره دارد؟
- 30) به فرموده رسول خدا (ص): «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر به زبان آورد»؛ این حدیث بیانگر کدام معیار تمدن اسلامی است؟
- 31) با توجه به آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ...» پیامبر (ص) برای برقراری جامعه توحیدی، چه اقدامی باید انجام دهد؟
- 32) در آیات «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ...» به کدامیک از اهداف رسالت پیامبر (ص) اشاره شده است؟
- 33) با توجه به آیه «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ...» جامعه اسلامی باید به کدام آمادگی برسد؟
- 34) از فرمایش حضرت امیرالمؤمنین (ع) «ای مردم، هشیار باشید که کمال دین‌داری دانش آموختن و عمل بر مبنای علم است» چه پیامی می‌توان دریافت؟
- 35) آیه را ترجمه کنید: «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ»
- 36) پیام آیه را بنویسید: «فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ»
- 37) این سخن رسول خدا (ص) که: «برترین جهاد، سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان آورد» به تحقق کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 38) پیام آیه «أَرَأَيْتَ الَّذِي يُكَذِّبُ بِالْإِيمَانِ * فَذَلِكَ الَّذِي يَدْعُ الْيَتِيمَ * وَلَا يَحِضُّ عَلَى طَعَامِ الْمِسْكِينِ» را بنویسید.
- 39) سخنان حضرت علی به کدامیک از معیارهای تمدن اسلامی اشاره دارد: «خداوند رسول خویش محمد را زمانی فرستاد که ملت‌ها در خواب عمیق فرو رفته و فتنه و فساد جهان را فراگرفته بود.»

سوالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) پیامبر با و خود بسیاری از سنت‌های جاهلی را نابود ساخت. (گفتار - رفتار)
- 2) با توجه به سخن امام علی (ع) کمال دین‌داری دانش آموختن و بر مبنای علم است. (عمل)
- 3) از نظر امام رضا (ع) اگر آموختن دانش با همراه باشد حسنه تلقی می‌شود. (هدف الهی)
- 4) از نظر رسول خدا برترین جهاد است که انسان در مقابل بر زبان آورد. (سخن حقی - سلطانی ستمگر)
- 5) از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی است. (عدالت)
- 6) از دیدگاه امام رضا (ع) اگر آموختن داشتن هدف الهی همراه شده کار تلقی می‌شود. (نیک یا حسنه)
- 7) یکی از ابعاد عدالت است که قرآن کریم تفاوت انسان دین را رو به دین را در آن داشته است. (عدالت اقتصادی)
- 8) تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین از دیدگاه قرآن در است. (عدالت اقتصادی)
- 9) از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی، عدم اختصاص به خاص بود. (علم - طبقه یا قشر)
- 10) بر اساس فرمایش امام علی «ع»، داشتن مذاهب پراکنده و روش‌های متناقض، از خصوصیات دوران بود. (جاهلیت)
- 11) مردم زمان قبل از بعثت پیامبر به فرمایش علی (ع) بدترین و را داشتند. (کیش و آیین)
- 12) رسول خدا آمد تا با همکاری و تلاش و همراهی مردم مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای و را بنا کند. (الهی - دینی)
- 13) پیامبر (ص) همراه با دختر خردسالش رسالت تغییر و انقلاب در انسان‌ها را بر عهده گرفتند. (نگرش)
- 14) حضرت خدیجه (س) که پشتیبانی صمیمی برای پیامبر بود ثروت فراوان و خود را فدای تلاش‌های رسول خدا کرد. (شخصیت اجتماعی)
- 15) وارث و ترویج کننده همه مفاخر و ارزش‌هایی که پیامبر به ارمغان آورده بود بود. (حضرت فاطمه (س))
- 16) با توجه به حدیث پیامبر که می‌فرماید «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش در امان‌اند به بنگرد.» (جویندگان علم)
- 17) از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی عدم اختصاص علم به بود. (طبقه یا قشر خاص)
- 18) نهج‌البلاغه امام علی (ع) نشان خردورزی و احترام به و است. (تفکر و تعقل)
- 19) حضرت امام رضا (ع) می‌فرماید «اگر آموختن دانش با همراه باشد کار نیک (حسنة) تلقی می‌شود.» (هدف الهی)
- 20) پیامبر می‌فرماید برترین سخن حقی است که انسان در مقابل سلطانی ستمگر بر زبان می‌آورد. (جهاد)
- 21) برناردشاو نویسنده‌ی معروف انگلیسی: تنها مذهبی است که توانایی تسلط بر حالات گوناگون و متغیر زندگی را دارد. (اسلام)
- 22) برخی از اعراب برای تحقیر کردن پیامبر به خاطر نداشتن فرزند پسر، پیامبر را صدا می‌زدند. (ابتر)
- 23) رسول مکرم اسلام (ص) فرمود: «کسی که دوست دارد نگاهش به چهره‌ی کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان‌اند، به بنگرد.» (جویندگان علم)
- 24) نهج‌البلاغه‌ی امام علی (ع) نشان خردورزی و احترام به است. (تفکر و تعقل)

- 25) خانواده پیامبر اکرم (ص) به مؤمنان آموخت که توجه به مقام و منزلت زن به معنی..... و
بنیان خانواده نیست. (بی‌بندوباری و نگاه ابزاری - هوسرانی و متزلزل ساختن)
26) یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی عدم اختصاص..... به طبقه و قشر خاص بود. (علم)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) تمدن جدید چگونه بیشترین آسیب‌ها را به نهاد خانواده وارد کرده است؟
- 2) تغییر الگوی زندگی و دل‌مشغولی دائمی مردم به کالاهای متنوع و گوناگون، چه آسیبی را به انسان وارد می‌سازد؟
- 3) چه عاملی توانایی انسان در بهره‌برداری از منابع طبیعی را به سرعت افزایش داد؟
- 4) امروزه قدرت‌های تبلیغاتی، با کمک تبلیغات به دنبال رسیدن به چه هدفی می‌باشند؟
- 5) مهم‌ترین آسیب‌های تمدن جدید به نهاد خانواده را نام ببرید.
- 6) عدم اختصاص علم به قشر خاص به کدام ویژگی تمدن اسلامی اشاره دارد؟
- 7) از نظر رسول خدا اگر بخواهیم به کسانی نگاه کنیم که از آتش جهنم در امان‌اند به چه کسانی باید نگاه کنیم؟
- 8) امام علی کدام شکست در اسلام را فقط با جایگزینی یک عالم ممکن می‌داند؟
- 9) برترین جهاد از دیدگاه پیامبر (ص) چیست؟
- 10) پایه دین ما چند چیز است نام ببرید؟
- 11) امام علی (ع) کمال دین‌داری در چه چیزهایی می‌داند؟
- 12) مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی را نام ببرید؟
- 13) حضرت علی «ع» درباره کدام دوران می‌فرمایند: آن زمان بدترین کیش و آیین را داشتید.
- 14) دو مورد از شاخصه‌های دوران قبل از اسلام را نام ببرید.
- 15) بهترین زنان جهان از نگاه پیامبر اکرم (ص) کدام‌اند؟
- 16) چه کسی ثروت فراوان و شخصیت اجتماعی خود را فدای زحمات پیامبر اکرم «ص» کرد؟
- 17) در کدام جامعه تا همین دوره‌های اخیر، ریال زن موجود در جبهه دو محسوب می‌شد؟
- 18) قبل از بعثت پیامبر در بین قبایل چه چیزهایی رواج داشت؟
- 19) نقش زنان در فرهنگ علمی دوره اسلامی چگونه بود؟
- 20) برخی اعراب پیامبر را ابرتر می‌نامیدند علت چه بود؟
- 21) پیامبر (ص) چگونه سخنی را برترین جهاد بیان می‌دارد؟
- 22) حضرت علی (ع) کمال دین‌داری را در چه چیزهایی می‌دانستند؟
- 23) حضرت فاطمه زهرا (س) مزد خود را در برابر سؤالات مردم چه چیزی می‌دانست؟
- 24) پیامبر (ص) فرمودند: نگاه به چهره چه کسی سبب در امان ماندن از آتش دوزخ می‌شود؟
- 25) یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره‌ی اسلامی چه بود؟

- 26) نقش حضرت خدیجه در شکل‌گیری تمدن اسلامی چگونه بود؟
- 27) چه عاملی باعث علاقه مسلمانان به علم و دانش شد؟
- 28) چه عواملی سبب احیای ارزش‌های فراموش‌شده انسانی و فروریختن سنت‌های جاهلی شد؟
- 29) چه عواملی سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد؟
- 30) از نظر امام رضا (ع) عمل و رفتار هماهنگ با علم چه نامیده شده است؟
- 31) چه عواملی موجب شد که بعد از پیامبر (ص)، رفتارهای جاهلی نسبت به زن مجدد پدیدار شود؟
- 32) وضع مسلمانان در امور مربوط به بهداشت و سلامت چگونه بود؟
- 33) نظر برناردشاو نویسنده معروف انگلیسی درباره رشد و بالندگی علم و فرهنگ مسلمانان را بیان نمایید.
- 34) بر اساس حدیثی از امام رضا (ع)، آموختن دانش در چه صورتی کار نیک تلقی می‌شود؟
- 35) کدام دستورات دین اسلام وضعیت دنیای اسلام را در امور مربوط به بهداشت و سلامت متحول کرد؟
- 36) گذر از عصر جاهلیت به عصر اسلام نیازمند چیست؟
- 37) پیامبر (ص) در هر فرصتی برای تحقق چه اهدافی کمال استفاده را می‌نمود و از هیچ تلاشی فروگذار نمی‌کرد؟
- 38) از نظر قرآن دو ویژگی تکذیب‌کنندگان دین چیست؟
- 39) با توجه به مهم‌ترین هدف پیامبر (ص) در ایجاد تمدن متعالی اسلام، رفتار رسول اکرم (ص) و بیانات قرآن کریم باعث به وجود آمدن چه فضایی شد؟
- 40) چه عواملی باعث شکسته شدن سد جاهلیت و خرافه‌گرایی شد؟
- 41) در روایت پیامبر اکرم (ص) چه کسانی از آتش دوزخ در امان‌اند؟
- 42) نهج‌البلاغه امیرالمؤمنین (ع) نشان چیست؟
- 43) قرآن کریم تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین را در چه چیزی دانسته است؟
- 44) دو مورد از تلاش‌های رسول خدا برای تحقق معیارهای تمدن اسلامی را ذکر کنید؟
- 45) پیامبر اسلام (ص) با همکاری مردم مقدمات تمدن اسلام را بر چه معیارهایی بنا کرد؟
- 46) دو مورد از معیارهایی که مسلمان صدر اسلام برای تحقق آن‌ها تلاش کردند را نام ببرید.

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

درست یا نادرست بودن گزاره‌های زیر را با (ص/غ) مشخص کنید:

- 1) مذاهب پراکنده و خواسته‌های متناقض از ویژگی مردم دوره بعد از اسلام است. (غ)
- 2) فرشتگان با درود و تحیات خویش به شیفتگان دوستی با دانشمندان تهنیت می‌گویند. (ص)
- 3) مسلمانان هر قدر آگاهی و هوشیاری بیشتری نسبت به تمدن جدید داشته باشند، قدرت تأثیرگذاری بیشتر خواهند داشت. (ص)
- 4) سه دختر پیامبر قبل از رحلت پیامبر از دنیا رفته بودند به همین علت به ایشان ابر می‌گفتند. (ص)
- 5) نهج‌البلاغه حضرت علی نشان خردورزی و احترام به تفکر و تعقل است. (ص)
- 6) یکی از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاصی بود. (ص)

- 7) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا و سایر مناطق جهان بود. (ص)
- 8) با توجه به روایت امام رضا فرشتگان شیفته دوستی با تاجران مؤمن هستند. (غ)
- 9) در تمدن اسلامی موقعیت زن و خانواده بسیار برتر از موقعیت زن در اروپا بود. (ص)
- 10) بیان رسول خدا (ص) که برترین جهاد را سخن حق در مقابل حاکم ظالم می‌دانند به ویژگی عدالت‌جویی تمدن اسلامی اشاره دارد. (ص)
- 11) عدم اختصاص علم به طبقه خاص در تمدن اسلامی به ویژگی رشد و بالندگی فرهنگی اشاره دارد. (ص)
- 12) حضرت فاطمه (س) وارث و ترویج‌کننده همه مفاخر ارزش‌هایی شده که پیامبر (ص) به ارمغان آورده است. (ص)
- 13) برترین جهاد سخن حقی است که انسان در مقابل سلطان ستمگر بر زبان آورد. (ص)
- 14) قرآن کریم تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین را در عدالت اقتصادی و توجه به فقرا و ایتم می‌داند. (ص)
- 15) برخی از همسران رسول خدا «ص»، جزء راویان حدیث می‌باشند. (ص)
- 16) شوق و علاقه مسلمانان به علم و دانش، سبب مدرسه‌سازی در کنار مساجد شد. (ص)
- 17) دانستن اوضاع قبل از اسلام چراغ راه آینده مسلمانان است. (ص)
- 18) حضرت علی (ع) می‌فرماید خداوند حضرت محمد (ص) را زمانی فرستاد که اندکی از بعثت پیامبران قبل می‌گذشت. (غ)
- 19) رسول خدا آمد تا خودش مقدمات تمدنی بر پایه معیارهای الهی و دینی را بنا کند. (غ)
- 20) پیامبر (ص) همراه با دختر خردسالش رسالت تغییر و انقلاب در رفتار انسان‌ها را بر عهده گرفتند. (غ)
- 21) علت پیدایش پانصد شاخه علمی در دوره تمدن اسلامی توسعه زیاد علم بود. (ص)
- 22) امام رضا (ع) مذاکره علمی را تسبیح و تقدیس پروردگار و گفتار و سخن هماهنگ با علم را جهاد در راه خدا بیان می‌دارد. (غ)
- 23) از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی تفکر و تعقل و خردورزی است. (غ)
- 24) از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی برقراری عدالت است. (ص)
- 25) علم‌آموزی تسبیح است و مذاکره علمی عبادت. (ص)
- 26) فرشتگان شیفته دوستی با دانشمندان هستند و با درود به آن‌ها تهنیت می‌گویند. (ص)
- 27) تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین در عدالت اقتصادی است. (ص)
- 28) با توسعه اسلام توجه به مقام و منزلت زن به معنای متزلزل ساختن بنیان خانواده نیست. (ص)
- 29) تمام رفتارهای پیامبر منطبق بر معیارهای عرفی و دینی بود. (ص)
- 30) قبل از اسلام در شبه‌جزیره عربستان بسیاری از مردم داشتن دختر را ننگ می‌شمردند. (ص)
- 31) رفتارهای پیامبر (ص) و تنها دخترش فاطمه سبب احیای ارزش‌های فراموش‌شده انسانی و فروریختن سنت‌های جاهلی شد. (ص)
- 32) قرآن کریم تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین را در عدالت قضایی می‌داند. (غ)
- 33) زنان مدینه برای علم‌آموزی در کلاسی که حضرت فاطمه (س) تشکیل داده بود شرکت می‌کردند. (ص)
- 34) به فرموده رسول خدا (ص) «طلب علم بر هر مرد و زن مسلمانی مستحب است». (غ)
- 35) با گرویدن مردم به اسلام زن منزلت انسانی خود را کسب کرد و استقلال مالی به دست آورد. (ص)
- 36) یکی از مهم‌ترین اهداف پیامبر اکرم (ص) برپایی جامعه‌ای عدالت‌محور بود. (ص)
- 37) یکی از اقدامات مهم رسول خدا (ص) ایجاد نگرشی جدید در جامعه بود که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها گردید. (ص)

- 38) در اروپا و سایر مناطق جهان، زنان حق مالکیت داشتند. (غ)
- 39) در زمان حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس، حقوق الهی زنان نادیده گرفته می‌شد. (ص)
- 40) با توجه به آیات قرآن کریم، تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین در عدالت اقتصادی است. (ص)
- 41) در اروپا، زن به‌عنوان موجود درجه اول تلقی می‌شد که قرآن کریم با آن تلقی به‌شدت مبارزه کرد. (غ)
- 42) تمدن اسلام پس از پیامبر اکرم (ص) علاوه بر جنبه‌های مثبت فراوان دارای جنبه‌های منفی غیرقابل‌انکار نیز بود. (غ)
- 43) بسیاری از موقوفه‌های قدیمی کشورمان مربوط به مردان خیر می‌باشد که از اموال خود وقف امور خیریه کرده‌اند. (غ)
- 44) قرآن کریم، تلقی درجه دوم بودن زن را به‌شدت نفی و با آن مبارزه کرد. (ص)
- 45) مرگ عالم و دانشمند در سخنان امام علی (ع)، شکستی در اسلام است که جز به‌وسیله دانشمند دیگر قابل جبران نیست. (ص)
- 46) حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس و بسیاری از حاکمان سرزمین‌های اسلامی با تشکیل حرم‌سرا، زنان زیادی را به دربار خود آوردند و حقوق آنان را نادیده گرفتند. (ص)
- 47) توجه به علم و فرهنگ از اهداف مهم رسالت نبی اکرم (ص) بود. (ص)
- 48) کسی که دوست دارد نگاهش به چهره کسانی افتد که از آتش دوزخ در امان‌اند، به برقرارکنندگان عدالت بنگرد. (غ)
- 49) در معارف اسلامی به‌دست‌آمده از روایات، برترین جهاد آزاد ساختن بندگان خدا از بندگی انسان‌هاست. (غ)
- 50) با توجه به سخن پیامبر (ص) به یارانشان، طلب آموزش کردن زمین برای انسان اختصاص به مظلومی که سخن حق را در برابر ظالمی به زبان آورد، دارد. (غ)
- 51) عمل حسنه در سخن امام رضا (ع) مربوط به عمل علم‌آموزی با هدف الهی است. (ص)
- 52) از ویژگی‌های فرهنگ علمی دوره اسلامی اختصاص دادن علم به طبقه یا قشر خاصی بود. (ص)
- 53) تحکیم بنیان خانواده یکی از اقدامات مهم برای دستیابی به تمدن اسلامی است. (ص)
- 54) برقراری عدالت از اهداف رسالت پیامبر و از مهم‌ترین معیارهای تمدن اسلامی شمرده می‌شود. (ص)
- 55) رفتارهای پیامبر و دخترش فاطمه زهرا علی‌رغم تلاش‌های زیاد نتوانست ارزش‌های انسانی را احیا کند و سنت جاهلی را فروریزد. (ص)
- 56) وضع مسلمانان در امور بهداشتی و سلامت پس از اسلام در مقایسه با اروپا و قبل از اسلام چندان درخشان نبود. (ص)

سوالات «کشف ارتباط»

کدام‌یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سوالات}
---------------	----------------

(الف) حضرت فاطمه (س) (ب) علم آموزی (ج) حضرت خدیجه (س) (د) اوضاع اجتماعی قبل از اسلام (ه) اوضاع اجتماعی و فرهنگی بعد اسلام (و) برناردشاو (ز) توجه به عدالت و حقوق مردم	1) تشکیلات اداری و جنگ‌های پی‌درپی 2) برقراری جامعه توحیدی 3) وارث و ترویج کننده همه مفاخر و ارزش‌های پیامبر 4) عبادت 5) اسلام تنها دینی است که توانایی تسلط بر حالات گوناگون و متغیر زندگی را دارد.
---	--

{پاسخ‌ها} «ب»	{سؤالات} «الف»
(الف) حسنه است (ب) تلاش پیامبر و پیشوایان (ج) عدالت فرهنگی (د) حضرت فاطمه (ص) (ه) توجه به عدالت اقتصادی (و) حضرت خدیجه (ع)	1) وارث و ترویج کننده مفاخر و ارزش‌های پیامبر 2) از نظر امام رضا (ع) آموختن دانش با هدف الهی-دینی 3) تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین از نظر قرآن 4) حامی بزرگ پیامبر 5) مه‌ترین عامل علاقه مسلمانان به علم و دانش

{پاسخ‌ها} «ب»	{سؤالات} «الف»
(الف) رشد و بالندگی علم و فرهنگ (ب) فذلک الذی یدع الیتیم و لا یحض علی طعام المسکین (ج) توجه به عدالت و حقوق مردم (د) عقل‌گرایی و خردورزی (ه) گفتار و رفتار پیامبر اکرم (ص) (و) نگاه کردن به جویندگان علم	1) تفاوت انسان دین‌دار و بی‌دین در رعایت عدالت اقتصادی است. 2) مهم‌ترین معیار تمدن اسلامی 3) نشان خردورزی و احترام به تفکر 4) عامل نابودی سنت‌های جاهلی 5) راه نجات یافتن از آتش دوزخ

{پاسخ‌ها} «ب»	{سؤالات} «الف»
(الف) امپراتوری روم (ب) تسبیح پروردگار (ج) عصر جاهلیت (د) برترین جهاد (ه) نهج‌البلاغه (و) اوضاع اجتماعی و فرهنگی قبل از بعثت	1) مردم آن زمان مذاهب پراکنده و خواسته‌های متناقض داشتند. 2) با استبداد اداره می‌شد و مسیحیت تحریف‌شده را دستاویز حکومت خود می‌دانست. 3) گفتن سخن حق در برابر ستمگر 4) مذاکره علمی 5) پراکندگی مذاهب و خواسته‌های متناقض و اطاعت از شیطان

{پاسخ‌ها} «ب»	{سؤالات} «الف»
(الف) اوضاع اجتماعی و فرهنگی پیش از اسلام (ب) حضرت خدیجه (س)	1) حامی بزرگ پیامبر (ص) 2) پایداری و استقامت در راه دعوت

3) تخصصی شدن علم

4) ننگ داشتن دختر

5) موقوفات زنان خیر

ج) حضرت فاطمه (س)

د) موقعیت زنان در جهان اسلام

ه) ارزشمندی روزافزون علم

و) رشد و بالندگی علم و فرهنگ

ز) برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخها}
1) کمال دین‌داری از نظر امام علی (ع) 2) فَاَسْتَقِمْ كَمَا اُمِرْتَ وَ مَنْ تَابَ مَعَكَ وَ لَا تَطْغَوْا اِنَّهٗ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيْرٌ 3) از نظر امام رضا (ع) مذاکره علمی 4) مراجعه پادشاهان اروپایی برای معالجه به جهان اسلام 5) پیامبر اکرم (ص) درباره ایشان فرمود: خداوند از خشنودی او خشنود و از خشمش به خشم می‌آید	الف) برقراری جامعه توحیدی و تمدن اسلامی ب) فاطمه (س) ج) توجه به عدالت و حقوق مردم د) دانش آموختن و عمل بر مبنای علم ه) رشد و بالندگی علم و فرهنگ و) تسبیح پروردگار

{الف} {سؤالات}	{ب} {پاسخها}
1) تسبیح و تقدیس پروردگار در روایت امام رضا (ع) از پیامبر اکرم (ص) 2) نشان خردورزی و احترام به تفکر و تعقل، امام علی (ع) 3) عدم اختصاص علم به طبقه یا قشر خاص 4) مهم‌ترین معیار تمدن اسلامی 5) رفتار محبت و احترام گونه پیامبر با فاطمه زهرا	الف) رشد و بالندگی علم و فرهنگ ب) مذاکره علمی ج) برقراری عدالت د) نهج‌البلاغه ه) تحکیم بنیان خانواده و) توجه به عدالت و حقوق مردم

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:

- 1) رشد و بالندگی علم و فرهنگ در تمدن اسلامی چگونه بود؟ (3 مورد)
- 2) نمونه‌هایی از تلاش مسلمانان برای تحکیم بنیان خانواده در صدر اسلام بنویسید. (3 مورد)
- 3) جایگاه زنان در زمان بنی‌امیه و بنی‌عباس چگونه بود؟
- 4) بهترین زنان جهان از دیدگاه پیامبر چه کسانی هستند؟
- 5) نمونه‌هایی از توصیف امام علی از اوضاع قبل از اسلام را بنویسید.
- 6) ویژگی‌های جامعه پیش از اسلام در شبه‌جزیره عربستان را بنویسید؟
- 7) از معیارهای تمدن اسلامی توجه به عدالت و حقوق مردم را به‌طور مختصر شرح دهید؟
- 8) چرا اعراب پیامبر را ابتر می‌نامند؟
- 9) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را با ذکر مثال بنویسید؟
- 10) رشد و بالندگی علم و فرهنگ در دوران اسلامی را شرح دهید؟

- 11) پیامبر (ص) در جهت تحکیم بنیان خانواده در جامعه زمان خود چه گام‌هایی برداشتند؟
- 12) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را با موقعیت آنان در اروپا و سایر مناطق جهان مقایسه کنید.
- 13) با توجه به مطالب کتاب وضعیت مردم قبل از بعثت را تجربه و تحلیل نمایید.
- 14) چرا پیامبر دائماً جامعه را نسبت به عظمت مسئولیت‌های بزرگ آن‌ها آگاه می‌کرد و به آن‌ها هشدار می‌داد؟
- 15) حضرت خدیجه (س) چه نقشی در شکل‌گیری بزرگ‌ترین تحول جهانی ایفا نمود؟
- 16) توصیفات پیامبر راجع به حضرت زهرا (س) را بنویسید.
- 17) جایگاه زنان در تمدن اسلامی تأسیس شده توسط پیامبر را تبیین نمایید.
- 18) چه دستوراتی در دین اسلام سلامتی و درمان دنیای اسلام را متحول کرد؟
- 19) منزلت عالم و دانشمند از دیدگاه امام علی (ع) را توصیف نمایید.
- 20) رفتار پیامبر (ص) با فاطمه و مطالعه نقش زنان در تاریخ اسلام چه درسی به انسان‌های دیروز و امروز می‌دهد؟
- 21) ثمرات علاقه مسلمانان به علم و دانش در تمدن اسلامی را بیان کنید؟ (4 مورد)
- 22) «برناردشاو» نویسنده معروف انگلیسی در مورد تمدن اسلام چه نظری دارد؟
- 23) مسلمانان صدر اسلام برای تحقق معیارها در چه زمینه‌ای تلاش کردند، نام ببرید؟
- 24) سخن حضرت محمد (ص) به نقل از امام رضا (ع) در مورد آموختن دانش را بنویسید؟
- 25) پیامبر اکرم برای تحکیم بنیان خانواده چه رفتارها و عملی را اعمال می‌کردند؟
- 26) بین حضرت زهرا (س) و زنی که از کثرت سؤالات احساس شرمندگی می‌کرد چه پرسش‌وپاسخی صورت گرفت؟
- 27) امام رضا (ع) از پیامبر اکرم (ص) در مورد ارزش علم چه چیزی را نقل فرمودند؟
- 28) زنان خانواده پیامبر (ص) در تاریخ چه نقشی را ایفا کردند؟ توضیح دهید.
- 29) در رشد و بالندگی علم و فرهنگ چه امری سبب علاقه مسلمانان به علم و دانش شد؟ دو مورد از ثمرات آن را بیان نمایید.
- 30) رفتار پیامبر بزرگوار اسلام را با دختر گرامی‌شان در چهار سطر بیان نمایید.
- 31) حاکمان بنی‌امیه و بنی‌عباس چه نگاه و رفتاری نسبت به زنان داشتند؟
- 32) در مورد رعایت اعتدال که یکی از معیارهای تمدن اسلامی است، توضیح دهید.
- 33) «ایجاد نگرش جدید در جامعه» از اقدامات رسول اکرم (ص) که موجب تحول در روابط بین ملت‌ها شد را توضیح دهید.
- 34) سه زمینه قابل‌بررسی درباره تلاش مسلمانان در صدر اسلام برای تحقق معیارهای تمدن اسلامی را فقط نام ببرید.
- 35) یکی از مواردی که رسول خدا در آن به عدالت و حقوق مردم توجه می‌کردند را توضیح دهید.
- 36) امیر مؤمنان علی (ع) در خصوص علم و فرهنگ و توجه به خردورزی چه فرمودند؟
- 37) ثمرات توجه پیامبر به اندیشه و ارزشمندی علم را بنویسید.
- 38) موقعیت زن و خانواده در تمدن اسلامی را با حکومت بنی‌عباس و بنی‌امیه مقایسه کنید.

«سؤالات درس 12»

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) برای درک نقاط ضعف و قوت تمدن جدید باید آن را با ارزیابی کنیم. (معیارهای الهی)
- 2) آگاهی به قانون و حقوق که ابتدا با اتفاق افتاد، فوایدی برای تمدن جدید داشت. (ترجمه آثار اسلامی)
- 3) مصرفزدگی، انسان را از اساسی‌ترین نیاز خود، یعنی غافل می‌سازد. (پرورش و تکامل بعد معنوی)
- 4) دوره که دوره غارت علنی ثروت‌ها بود تا اواخر قرن ادامه داشت. (استعمار - بیستم)
- 5) تمدن برای اروپایی که قرن‌ها گرفتار بت‌پرستی بود یک حرکت روبه‌جلو بود. (قرون وسطی)
- 6) در دوره قرون وسطی این اعتقاد وجود داشت که تعقل با سازگاری ندارد. (ایمان)
- 7) سرسختی در مقابل نظریات جدید سبب پیدایش این عقیده در قرون وسطی شد که دین با علم مخالف است. (رهبران اصلی کلیسا)
- 8) غارت کتاب‌های خطی معلول و نتیجه ظهور در تمدن جدید است. (استعمار)
- 9) در شیوه استعمارگران با نفوذ تبلیغاتی و فرهنگی خود افراد وابسته به خود را در کشورها به قدرت می‌رساندند.
- 10) (استعمار نو)
- 11) پیام اسلام پیامی مطابق با انسان‌هاست. (فطرت)
- 12) تمدن دوم اروپا به تمدن دوره مشهور است. (قرون وسطی)
- 13) آثار مثبت حوزه عدل و قسط در تمدن جدید و است. (توجه به قانون - مشارکت مردم در تشکیل حکومت)
- 14) جدی‌ترین آسیب مصرفزدگی، تغییر و دل‌مشغولی دائمی به کالاهای متنوع بود. (الگوی زندگی)
- 15) زمینه‌های پیدایش تمدن جدید و بود. (کلیسا و تعالیم تحریف‌شده - بهره‌گیری از تجربیات سایر تمدن‌ها)
- 16) دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید، انسان را صرفاً موجودی اما می‌داند. (زنده طبیعی - پیچیده‌تر)
- 17) مبلغان مسیحی معتقد بودند با سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می‌شود. (تعقل - ایمان)
- 18) نتیجه افزایش سریع بهره‌برداری از منابع طبیعت؛ تخریب می‌باشد. (ساختار طبیعی محیط زیست)
- 19) در حدود قرن 18 به علت پیشرفت‌های گسترده در علم این احساس ایجاد شد که علم تجربی تنها رمز و ملت‌ها است. (موفقیت و سعادت)
- 20) در تمدن اسلامی زمین در دست انسان است. (امانت الهی)
- 21) در تمدن جدید اروپا آگاهی به و ابتدا با ترجمه آثار اسلامی اتفاق افتاد. (قانون و حقوق)
- 22) از سیاه‌ترین دوران‌های زندگی انسان روی کره زمین که دوره غارت ثروت ملی ملت‌ها بود و تا اواخر قرن بیستم ادامه داشت دوره است. (استعمار)
- 23) موسیقی غرب در دهه‌های اخیر با ریتم‌های افسارگسیخته و اجراهای پرسروصدا را در انسان برمی‌انگیزد. (غرایز حیوانی)
- 24) از دست رفتن برای بسیاری از جوانان غربی که آن‌ها را به بیراهه‌های لذت‌های جسمانی کشانده است. (معنای زندگی)
- 25) تولید علم در قرون اخیر جهشی فوق‌العاده داشته به طوری که دوران جدید را می‌توان نامید. (دوران علم)
- 26) مخالفت با عقاید رهبران کلیسا درباره هر موضوعی، حتی علمی، تلقی می‌شود. (کفر)
- 27) تمدن جدید با نگاه به انسان به‌ویژه در حوزه روابط زن و مرد بیشترین آسیب‌ها را به وارد کرده است. (مادی - خانواده)
- 28) دوره سیاه‌ترین دوران زندگی انسان‌ها در روی کره زمین است. (استعمار)
- 29) در اعتقاد نادرست مبلغان مسیحی زن، حق نداشت و نام خانوادگی بر او گذاشته می‌شد. (مالکیت - شوهر)

- 30) پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه علم، مصرف‌زدگی، نابودی طبیعت و است. (علم‌زدگی)
- 31) با ظهور تمدن دوم اروپا، مردم بت‌پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند و در سرزمین اروپا حاکم شد (اتحاد و یکپارچگی).
- 32) مسیحیان معتقد بودند که آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه شده است و هر کسی با به دنیا می‌آید. (گناه اولیه)
- 33) توجه به قانون در کشورهای اروپایی عموماً عکس‌العملی در برابر در قرون وسطی بود. (حاکمیت نامطلوب کلیسا)
- 34) شیوه جدیدی که دولت‌های غربی برای تسلط بر کشورها در پیش گرفتند نام گرفت. (استعمار نو)
- 35) علم و فرهنگ اروپا بدون کمک گرفتن از توسعه نمی‌یافت. (فرهنگ اسلامی)
- 36) از حدود قرن هجدهم میلادی به علت پیشرفت‌های گسترده در علم این احساس پدید آمد که تنها رمز موفقیت و سعادت ملت‌هاست. (علم تجربی)
- 37) حدود قرن 7 میلادی در همسایگی سرزمین اروپا متولد شد. (تمدن اسلامی)
- 38) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم می‌توان و را نام برد. (علم‌زدگی - مصرف‌زدگی)
- 39) امروزه نیاز آفرینی می‌کند و مردم را به دنبال نیازهای کاذبی که آفریده‌اند، می‌کشاند. (جاذبه تبلیغات)
- 40) با اینکه کلیسا، خود، از ثروتمندترین مالکان بود، اما مردم را به دوری از دنیا و زهد نسبت به و تشویق می‌کرد. (مواهب طبیعی و نعمت‌های الهی)
- 41) بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپا را مدیون می‌داند. (صنعتگران مسلمان)
- 42) بی‌بندوباری جنسی از آسیب‌های تمدن جدید در حوزه است. (خانواده)
- 43) ویل دورانت بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی همچون معماری را مدیون صنعتگران می‌داند. (مسلمان)
- 44) در آیین ازدواج مسیحی زن حق ندارد (مالکیت)
- 45) کشیش‌ها ازدواج را امری تلقی می‌کردند (دنیایی و پست)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) زمینه‌های پیدایش تمدن جدید را نام ببرید:
- 2) چرا دوران جدید را می‌توان دوران علم نامید؟
- 3) آثار و پیامدهای مثبت در حوزه عدل و قسط را نام ببرید؟
- 4) کدام تمدن اروپا به دوره قرون وسطی مشهور است؟
- 5) با ظهور کدام تمدن در اروپا مردم بت‌پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند؟
- 6) استخراج نفت از اعماق زمین و اختراع صنعت چاپ به ترتیب نتیجه کدام‌یک از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم است؟
- 7) دیدگاه غالب و حاکم در تمدن جدید راجع به انسان چیست؟
- 8) به چه علت در قرن 18 میلادی در اروپا این احساس پدید آمد که علم تجربی تنها رمز سعادت ملت‌هاست؟
- 9) چه چیزی سبب بدبینی اروپاییان نسبت به کلیسا و کشیشان شد؟
- 10) از دیدگاه مونتگمری وات وظیفه مهم اروپائیان در رابطه با تمدن اسلامی چیست؟

- 11) آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید؟
- 12) عقاید کلیسای قرون وسطی درباره زن چگونه بود؟
- 13) ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی در پاسخ به کدام نیاز مردم غرب بود؟
- 14) بیشترین آسیب‌های تمدن جدید، در کدام حوزه و به کدام نهاد وارد شد؟
- 15) تصویب قوانین حمایت از خانواده‌های تک سرپرست در ارتباط با کدام آسیب تمدن جدید است؟
- 16) پیامدهای منفی اعتقادات نادرست مبلغان مسیحی در آئین مسیحیت چیست؟
- 17) در تمدن دوم اروپا چه عاملی باعث شد که این عقیده پیدا شود که دین با خردورزی و علم مخالف است؟
- 18) از نظر برخی محققان پایه‌های اصلی قدرت اقتصادی غرب چیست؟
- 19) اولین عامل و ریشه شکل‌گیری تمدن جدید غرب چیست؟
- 20) در آئین مسیحیت شخص گناهکار از چه طریق می‌تواند به آمرزش و عفو ابدی دست یابد؟
- 21) آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید؟
- 22) جدی‌ترین آسیب مصرف‌گرایی در تمدن جدید چیست؟
- 23) علت تصویب قانون حمایت از خانواده‌های تک سرپرست در تمدن جدید غرب چیست؟
- 24) سرسختی رهبران اصلی کلیسا در مقابل نظریات جدید سبب پیدایش چه عقیده‌ای شد؟
- 25) در تمدن جدید چه چیزی باعث خروج حکومت‌های استبدادی حاکم بر کشورهای اروپایی شد؟
- 26) از بین رفتن فرهنگ مستقل ملت‌ها در جهان مربوط به کدام یک از پیامدهای تمدن جدید است؟
- 27) دوره سوم تمدن اروپا از چه زمانی تا چه زمانی بوده است؟
- 28) آثار منفی تمدن جدید را در حوزه علم بنویسید.
- 29) دیدگاه تمدن جدید را در مورد انسان بنویسید؟
- 30) چه عواملی سبب افزایش توانایی انسان جهت بهره‌برداری از منابع طبیعی شد؟
- 31) تمدن دوم اروپا چگونه آغاز شد؟
- 32) آسیب‌های وارد شده به حوزه خانواده در تمدن جدید را بنویسید.
- 33) جدی‌ترین آسیب مصرف‌گرایی چیست؟
- 34) در مورد مسئله بی‌بندوباری جنسی، غرب امروز به چه نتیجه‌ای رسیده است؟
- 35) جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات از آثار منفی تمدن جدید در کدام حوزه می‌باشد؟
- 36) حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم در امور خود از آثار مثبت تمدن جدید در کدام حوزه می‌باشد؟
- 37) دو مورد از آسیب‌های تمدن جدید را در حوزه خانواده نام ببرید.
- 38) چرا مبلغان مسیحی معتقد به اعتراف گناه‌کار در برابر کشیش بودند؟
- 39) نتیجه غفلت از خداوند در تمدن جدید چه بود؟
- 40) افزایش فاصله طبقاتی از آسیب‌های کدام حوزه فرهنگ جدید است؟
- 41) برای تولید انبوه کالاها حاکمان غربی به دنبال چه چیزی بودند؟
- 42) نابودی طبیعت و تخریب محیط‌زیست از آثار منفی تمدن جدید در کدام حوزه می‌باشد.

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

- 1) اسلام تنها در تولیدات مادی و اختراعات اروپا شریک است. (غ)

- 2) کلیسا از ثروتمندترین مالکان بود، اما مردم را به دوری از دنیا و زهد نسبت به مواهب طبیعی و نعمت‌های الهی تشویق می‌کرد. (ص)
- 3) در تمدن جدید، برای همه زنان و مردان و کودکان، ارزش قائل بودند. (غ)
- 4) سودآوری تجارت فحشا در حال ربودن گوی سبقت از تجارت مواد مخدر و اسلحه است. (ص)
- 5) تدوین قوانین حقوقی از آثار مثبت توجه به قانون در حوزه علم است. (غ)
- 6) مصرف‌زدگی از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم است (ص)
- 7) غسل تعمید از عقایدی بود که مبلغان مسیحی در دوره تمدن اول ترویج می‌کردند. (غ)
- 8) افزایش فاصله میان فقیر و غنی از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط است. (ص)
- 9) آگاهی به قانون و حقوق ابتدا از اروپا شروع شد. (غ)
- 10) ظهور پدیده استعمار از آثار مثبت حوزه عدل و قسط تمدن جدید بود. (غ)
- 11) مسیحیان معتقد بودند پس از ازدواج امکان جدایی زن و شوهر نیست و پیوندشان ابدی است. (ص)
- 12) تمدن اسلامی در قرون اولیه از تجربیات تمدن جدید بهره‌مند بود. (غ)
- 13) رهبران کلیسا معتقد بودند، تعقل با ایمان سازگاری ندارد و سبب تزلزل ایمان می‌شود. (ص)
- 14) از آیین‌هایی که سبب سستی ارتباط مسیحیان با خدا گردید، محصور کردن عبادت خداوند به روز معینی در هفته بود. (ص)
- 15) در تمدن اسلامی، زمین منبعی سرشار از ثروت است که بشر هیچ قیدوبندی و محدودیتی برای استفاده از آن ندارد (غ)
- 16) علم تجربی پاسخگوی تمام نیازها و رمز موفقیت و سعادت ملتهاست. (غ)
- 17) در دوره دوم تمدن اروپا کلیسا مردم را به دوری از دنیا و زهد نسبت به مواهب طبیعی و نعمت‌های الهی تشویق می‌کرد. (ص)
- 18) تغییر الگوی مصرف و دل‌مشغولی دائمی از آثار منفی علم‌زدگی تمدن جدید در حوزه علم است. (غ)
- 19) توجه به قانون در تمدن جدید عکس‌العملی در برابر حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود. (ص)
- 20) موسیقی‌های غرب در زمان حاضر از تسلیم در مقابل خدا مایه نگرفته ولی به سلامت و آرامش نفس کمک می‌کند. (غ)
- 21) پذیرش عقاید رهبران کلیسا درباره هر موضوعی، حتی موضوعات علمی ضروری بود. (ص)
- 22) تمدن سوم با افول قدرت کلیسا شروع شد (ص)
- 23) حق تعیین سرنوشت و دخالت مردم موجب سرنوشتی حکومت‌های استبداد و موروثی شد. (ص)
- 24) به دنبال بیداری ملت‌ها، دولت‌های غربی به‌جای استعمار علنی به استعمار نو متوسل شدند. (ص)
- 25) حق تعیین سرنوشت، گام مثبت دیگری بود که در تمدن جدید برداشته شد. (ص)
- 26) با ظهور تمدن جدید مردم بت‌پرست اروپا به یک دین الهی معتقد شدند. (غ)
- 27) پیدایش نظریه مخالف با علم و تعقل معلول سرسختی رهبران اصلی کلیسا با نظریات جدید بود. (غ)
- 28) ویل دورانت بسیاری از هنرها و فنون برجسته اروپایی را مدیون تلاش مسیحیان می‌داند. (غ)
- 29) تمدن جدید تقریباً تمامی جوامع جهان را تحت تأثیر خود قرار داده است. (ص)
- 30) مسیحیان معتقدند زن حق مالکیت دارد اما باید نام خانوادگی وی پس از ازدواج به نام خانوادگی همسر تغییر یابد. (غ)
- 31) حدود قرن هفتم در اواسط قرون‌وسطی تمدن اسلامی متولد شد و طی دو سه قرن به مرحله شکوفایی رسید. (ص)
- 32) نیاز انسان غربی به معنویت باعث شد برخی از افراد با هدف کسب مکارم اخلاق مکاتبی را به نام مکاتب عرفانی و معنوی ایجاد کنند. (ص)

- 33 تمدن اول قبل از میلاد حضرت مسیح (ع) در قرن‌های ششم تا چهارم قبل از میلاد، در یونان باستان شکل گرفت و در روم باستان ادامه یافت. (ص)
- 34 از نظر مونتگمری وات، اسلام‌شناس انگلیسی علم و فلسفه اروپا بدون کمک گرفتن از فرهنگ اسلام توسعه نمی‌یافت (ص)
- 35 امروزه قدرت‌های تبلیغاتی نیاز آفرینی می‌کنند و مردم را به دنبال نیازهای واقعی می‌کشانند. (غ)
- 36 دوره استعمار نو که دوره غارت علنی ثروت ملت‌ها بود تا اواخر قرن بیستم ادامه داشت. (غ)
- 37 بُعد معنوی و الهی انسان دارای اهمیت و جایگاه خاصی در تمدن جدید است. (غ)
- 38 در تمدن جدید، انسان صرفاً موجودی دارای نیازهای مادی و طبیعی است. (ص)
- 39 آگاهی به قانون و حقوق در دوره جدید اروپا با ترجمه آثار یونان اتفاق افتاد. (غ)
- 40 دوره استعمار که دوره غارت ملی ثروت ملت‌ها بود تا اواخر قرن بیست و یکم ادامه داشت. (غ)
- 41 تمدن جدید با نگاه معنوی به زن و مرد باعث بهبود روابط خانواده شده است. (غ)
- 42 افول قدرت کلیسا در اواخر تمدن دوم و روی آوردن به مسیحیت آغاز شد. (غ)
- 43 تمدن جدید برای اروپایی که قرن‌ها گرفتار بت‌پرستی بود، یک حرکت روبه‌جلو محسوب می‌شد. (غ)
- 44 با ظهور تمدن اسلامی، نقادی از رهبران کلیسا شروع شد. (غ)
- 45 مشارکت مردم در تشکیل حکومت از آثار مثبت حوزه عدل و قسط در تمدن جدید است. (ص)
- 46 بنابر عقیده مسیحیان به دلیل گناه آدم در بهشت انسان‌ها پس از تولد باید غسل تعمید شوند. (ص)
- 47 جدی‌ترین آسیب مصرف‌گرایی تغییر الگوی زندگی مردم و دل‌مشغولی دائمی آنان به کالاهای متنوع است. (ص)
- 48 در تمدن جدید انسان یک موجود زنده طبیعی پیچیده است که نیازهای مادی و معنوی دارد. (غ)
- 49 تمدن دوم اروپا در قرن چهارم قبل از میلاد با آغاز حاکمیت کلیسا بر زندگی مردم شروع شد. (ص)
- 50 در تمدن جدید اروپا این اعتقاد وجود داشت که تعقل با ایمان سازگاری دارد. (غ)
- 51 به اعتقاد و اعتراف دانشمندان اروپایی تمدن جدید اروپا از تمدن اسلامی تأثیر پذیرفت. (ص)
- 52 تمدن اول قبل از میلاد حضرت مسیح در قرن‌های پنجم تا هفتم قبل از میلاد در یونان شکل گرفت. (غ)
- 53 هر قدر آگاهی و هوشیاری ما بیشتر باشد، قدرت تأثیرگذاری ما بیشتر خواهد شد. (ص)
- 54 دوره دوم تمدن از قرن چهارم میلادی با حاکمیت کلیسا در اروپا آغاز شد و تا قرن شانزدهم ادامه یافت. (ص)
- 55 توجه گسترده به قانون، حقوق، ساختار حکومت و دولت عکس‌العمل در مقابل حاکمیت نامطلوب کلیسا در قرون وسطی بود. (ص)
- 56 مسبب اصلی این تفکر که دین با خردورزی و علم مخالف است، اجبار به پذیرش عقاید رهبران کلیسا در هر موضوعی بود. (ص)
- 57 بهره‌گیری از تجربیات تمدن‌های دیگر یکی از نقاط قوت تمدن غرب است. (ص)
- 58 در تمدن جدید وقتی صحبت از علم می‌شود منظور همان علم منطقی و استدلالی می‌باشد. (غ)
- 59 مبلغان مسیحی معتقد بودند آدم در بهشت اولیه مرتکب گناه نشده است (غ)
- 60 تولید انبوه کالا از آثار منفی پدیده استعمار در حوزه علم است. (غ)

سؤالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) دوره استعمار ب) دوره تمدن اول ج) خانواده گسترده د) نابودی طبیعت هـ) توجه به قانون و) توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت ز) از آسیب‌های تمدن جدید در حوزه خانواده	1) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم 2) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم 3) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط 4) دوره غارت علنی ثروت ملت‌ها 5- بی‌بندوباری جنسی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) تمدن دوم اروپا ب) معلول و نتیجه اثر مثبت توجه به قانون در تمدن جدید ج) معلول و نتیجه مشارکت مردم در تشکیل حکومت د) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم هـ) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم و) اثر منفی در حوزه خانواده ز) معلول ترویج آیین‌های خرافی توسط مبلغان مسیحی	1) علم‌زدگی 2) نگارش کتاب‌هایی در اخلاق، معنویت و فرهنگ 3) سست شدن ارتباط شخصی و پیوسته انسان با خدا 4) آشنایی مردم با حقوق خود در مقابل دولت‌ها 5) خارج شدن حکومت‌های استبدادی و موروثی

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
نابودی طبیعت توانایی بهره‌مندی بیشتر از طبیعت مصرف‌زدگی علم‌زدگی رشد سریع علم زمینه پیدایش تمدن جدید	تنوع‌طلبی آلودگی محیط دریاها و اقیانوس‌ها اختراع صنعت چاپ، کشف الکتریسیته ایجاد مکاتب و فرقه‌های معنوی و عرفانی کلیسا و تعالیم تحریف‌شده

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) ایجاد پایه‌های اصلی قدرت اقتصادی غرب ب) دیدگاه حاکم و غالب در تمدن جدید ج) علم‌زدگی د) از مهم‌ترین آسیب‌های تمدن جدید هـ) اثر مثبت تمدن جدید در حوزه‌ی علم و) توجه به قانون ز) جهان محصورشده در تسلیحات	1) فروپاشی نهاد خانواده 2) تصرف فوق‌العاده در طبیعت 3) احساس کفایت علم تجربی برای سعادت ملت‌ها 4) تلقی انسان به‌عنوان صرفاً یک موجود زنده طبیعی 5) انتقال ثروت کشورهای استعمار زده به کشورهای استعمارگر

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) علم‌زدگی ب) نابودی طبیعت ج) توجه به قانون د) رشد سریع علم هـ) بی‌بندوباری جنسی و) فروپاشی نهاد خانواده ز) مشارکت مردم در تشکیل حکومت	1) راه‌اندازی شبکه‌های اینترنتی 2) تغییر ضوابط و معیارهای اخلاقی 3) تصویب وزارت تنهایی 4) خارج شدن حکومت‌های موروثی از اروپا 5) استخراج نفت از اعماق زمین

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) تمدن اول اروپا ب) تمدن دوم اروپا ج) دوره استعمار د) دوره حاکمیت کلیسا هـ) آثار مثبت علم و) مشارکت مردم در سرنوشت خود ز) آثار منفی در حوزه خانواده	1) به تمدن قرون وسطی مشهور است. 2) توانایی تصرف در طبیعت 3) سیاه‌ترین دوره زندگی بشر است. 4) سبب کنار رفتن حکومت استبدادی و موروثی شد. 5) قانون حمایت از خانواده‌های تک سرپرست

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
الف) ظهور ظلم فراگیر و پدیده استعمار ب) بی‌بندوباری جنسی ج) مصرف‌گرایی د) علم‌زدگی هـ) فروپاشی نهاد خانواده و) استفاده ابزاری از زنان ز) افزایش فاصله میان غنی و فقیر	1) از زمان ساخت ماشین‌آلات صنعتی، تولید انبوه نیز آغاز گردید. 2) علم تجربی تنها رمز موفقیت و سعادت ملت است. 3) در دوره استعمار میلیون‌ها آفریقایی به‌عنوان برده به مالکیت اروپاییان و آمریکاییان درآمدند 4) در کشور انگلیس وزارتخانه‌ای به نام وزارت تنهایی ایجاد شد. 5) در هیچ دوره‌ای غفلت از خداوند و نیازهای معنوی و متعالی انسانی به‌شدت امروز مشاهده نشده است

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
---------------	----------------

الف) زمینه‌های پیدایش تمدن جدید	1) رشد سریع علم
ب) پیامد منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط	2) علم‌زدگی
ج) پیامد مثبت تمدن جدید در حوزه علم	3) توجه به قانون
د) پیامد منفی تمدن جدید در حوزه علم	4) فروپاشی نهاد خانواده
هـ) پیامد منفی تمدن جدید در حوزه خانواده	5) کلیسا و تعالیم تحریف‌شده
و) پیامد منفی تمدن جدید در حوزه خانواده	
ز) استفاده ابزاری از زن	

«الف» {سؤالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
-زمینه‌های پیدایش تمدن جدید -از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل -ویژگی مهم قرون وسطی -نخستین تمدن در اروپا -از دستاوردهای تمدن جدید غرب	یونان باستان بهره‌گیری از تجربیان سایر تمدن‌ها احیای منزلت زن ترک بت‌پرستی و گرایش به مسیحیت مبارزه با تبعیض نژادی ظهور پدیده استعمار غفلت از خدا و نیازهای معنوی انسان

سؤالات «گسترده پاسخ (تشریحی)»

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:

- 1) آشنایی با نقاط قوت و ضعف هر تمدن، از چه جهاتی مطلوب است؟
- 2) سه تمدن بزرگی که اروپا تاکنون شاهد آن بوده است را بنویسید.
- 3) نمونه‌ای از ثمرات تمدن اسلامی در اروپا را بنویسید.
- 4) از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم، مصرف‌زدگی را توضیح دهید.
- 5) تمدن جدید چه دیدگاهی نسبت به انسان دارد؟ پیامد این نگاه چیست؟
- 6) استعمار به چه معناست و حاکمان غربی به چه انگیزه‌ای به استعمار کشورهای دیگر پرداختند؟
- 7) چه عاملی موجب بدبینی اروپاییان به کلیسا و کشیشان گردید؟
- 8) در دوران جدید نیاز آفرینی چگونه صورت می‌گیرد؟ توضیح دهید.
- 9) مصرف‌زدگی چگونه موجب شده است که توجه به بعد معنوی و فطرت الهی در دوران جدید کمرنگ شود؟
- 10) اعتقادات نادرست در مسیحیت توسط چه کسانی و به چه دلیل ترویج می‌شد؟
- 11) چه عاملی موجب مخالفت و کنار گذاشتن «دین» توسط دولت‌های اروپایی شد؟
- 12) مبلغان مسیحی چه اعتقادات نادرستی را تبلیغ می‌کردند.
- 13) تعریف تمدن جدید از انسان چیست؟
- 14) فواید توجه به قانون در تمدن جدید را بیان کنید؟
- 15) افزایش فاصله طبقاتی که یکی از آثار منفی حوزه عدل و قسط در تمدن جدید است را شرح دهید؟

- 16) از آثار منفی علم، مصرف‌زدگی را توضیح دهید؟
- 17) توجه به قانون در تمدن جدید چه فوایدی برای اروپایی‌ها داشت؟ (3 مورد)
- 18) سه مورد از آثار منفی تمدن جدید در حوزه عدل و قسط نام ببرید.
- 19) تمدن دوم اروپا چگونه آغاز شد و چه فوایدی برای اروپایی‌ها داشت؟
- 20) سه مورد از آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید.
- 21) دو مورد از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید.
- 22) افزایش فاصله طبقاتی که یکی از آثار منفی حوزه عدل و قسط در تمدن جدید است را شرح دهید؟
- 23) استفاده ابزاری از زنان به‌عنوان یکی از آسیب‌های نگاه مادی به انسان را شرح دهید؟
- 24) بهره‌گیری از تجربیات تمدن اسلامی در غرب را تبیین کنید.
- 25) نتایج روی آوردن به مسیحیت در تمدن دوره اروپا را بنویسید.
- 26) برخی از اعتقادات نادرست مبلغان مسیحی را تشریح کنید.
- 27) اعتقادات مسیحیت در رابطه با ازدواج چیست؟
- 28) مقایسه‌ای بین تمدن اسلامی و تمدن جدید اروپا در مورد زمین و منابع آن انجام دهید.
- 29) در چه کشوری وزارت تنهایی ایجاد شده؟ و علت ایجاد آن چیست؟
- 30) آیا تمدن جدید آزادی اندیشه را برای انسان آورده یا خیر تبیین نمایید.
- 31) مونتگمری وات اسلام‌شناس انگلیسی در خصوص تأثیرپذیری تمدن جدید از تمدن اسلامی چه می‌گوید؟
- 32) چگونه اندیشمندان اروپایی برای تحول در جامعه خود از ثمرات تمدن اسلامی بهره‌برداری کردند؟
- 33) علت ایجاد مکاتب عرفانی و معنوی در غرب چه بود؟
- 34) نظر مسیحیان غربی دوره قرون وسطی را نسبت به زن و ازدواج را بنویسید؟
- 35) پذیرش تمدن دوم قرون وسطی چه پیامدی برای اروپا داشت؟
- 36) دو مورد از اعتقادات نادرستی که در قرون وسطی توسط مبلغان مسیحی تبلیغ می‌شد را بنویسید؟
- 37) چرا دوره دوم تمدن اروپا یک حرکت روبه‌جلو برای اروپاییان محسوب می‌شود؟ چهار نشانه این پیشرفت را بنویسید.
- 38) از آثار مثبت در حوزه عدل و قسط توجه به قانون را توضیح دهید.
- 39) جهان نظامی شده و محصور در تسلیحات به چه معناست؟ توضیح دهید.
- 40) علم‌زدگی را به‌عنوان یکی از آثار منفی تمدن جدید در عرصه علم توضیح دهید.
- 41) تمدن جدید اروپا در حوزه خانواده چه آثار و آسیب‌هایی را به دنبال داشته است؟
- 42) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه علم «توانایی بهره‌گیری بیشتر از طبیعت» را شرح دهید.
- 43) چگونه با شکل‌گیری نظام‌های سیاسی جدید، فاصله میان انسان‌های فقیر و غنی در جهان افزایش یافت؟
- 44) جدیدترین آسیب فرهنگ مصرف‌گرایی چیست؟
- 45) عقیده مبلغان مسیحی قرون وسطی را در خصوص گناه حضرت آدم توضیح دهید.
- 46) سرسختی و مقاومت رهبران اصلی کلیسا نظریات جدید، سبب پیدایش چه عقیده‌ای در اروپا شد.
- 47) با ظهور تمدن اسلامی در همسایگی سرزمین اروپا، در اروپا چه تحولاتی رخ داد؟
- 48) از آثار و پیامدهای منفی تمدن جدید در حوزه علم «نابودی طبیعت» را توضیح دهید.
- 49) تأثیرپذیری تمدن جدید از تمدن اسلامی در چه قرن میلادی بوده و به چه نحو صورت پذیرفته است؟
- 50) یکی از آسیب‌های تمدن جدید در حوزه روابط زن و مرد «فروپاشی نهاد خانواده» می‌باشد؟ شرح دهید.

- 51) آیین و اعتقادات و آداب و رسوم ساخته‌ی کلیسا مردم را با چه مشکلاتی مواجه کرد؟
- 52) از آثار مثبت تمدن جدید در حوزه عدل و قسط «مشارکت مردم در تشکیل حکومت» را توضیح دهید؟
- 53) آسیب‌های تمدن جدید در حوزه خانواده را بنویسید؟
- 54) چه عواملی سبب افزایش فاصله‌ی میان انسان‌های فقیر و غنی در جهان شد؟ به اختصار توضیح دهید
- 55) چه عاملی باعث شد تا دوران جدید، دوران علم نامیده شود توضیح دهید.
- 56) منظور از استعمار نو چیست؟
- 57) چه عاملی سبب بدبینی اروپاییان نسبت به کلیسا و کشیشان شد؟
- 58) وقتی تمدن اسلامی متولد شد تمدن مسیحی در وضعیتی بود؟ توضیح دهید.
- 59) پدیده استعمار چگونه در قرن اخیر شدت گرفت؟
- 60) یکی از آثار منفی تمدن جدید «نابودی طبیعت و تخریب محیط‌زیست است» آن را شرح دهید.

«سوالات درس 13»

سوالات «پیام آیات و روایات»

- 1) ترجمه و پیام آیه شریفه‌ی: «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» را بنویسید.
- 2) با توجه به آیه فوق مقصود از به ارث بردن زمین چیست؟
- 3) با توجه به آیه شریفه‌ی: «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» عاقبت نیک و پیروزی از آن چه کسانی است؟
- 4) با توجه به آیه شریفه‌ی «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ...» روش‌های صحیح دعوت را استخراج کنید:
- روش اول
روش دوم
روش سوم
- 5) با تدبر در آیه شریفه «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ...» بنویسید که جامعه اسلامی در میان جوامع دیگر باید چه موقعیتی داشته باشد؟
- 6) از آیه «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» کدام وظیفه اسلامی، استنباط می‌گردد و به کدام یک از اقدامات تقویت تحکیم پایه‌های جامعه اسلامی اشاره دارد؟
- 7) با توجه به عبارت قرآنی «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» چگونه می‌توانیم به تقویت تحکیم پایه‌های جامعه پردازیم؟
- 8) آیه «ادْعُ إِلَى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحُكْمَةِ وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَ جَادِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ» بیانگر چه موضوعی است و به کدام یک از برنامه‌های پیشنهادی در حوزه حضور مؤثر در جامعه جهانی اشاره می‌کند؟
- 9) ترجمه آیه شریفه «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» را بنویسید.
- 10) با تدبر در آیه شریفه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» جملات زیر را تکمیل کنید.
خداوند در آیه یک وعده داده است و آن وعده این است که در آینده زمین را به ارث می‌برند.
این وعده در کتاب‌های از جمله زبور حضرت آمده است.

مقصود از به ارث بردن زمین همان در زمین است.

- 11) پیام آیهی شریفه‌ی «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ...» را بنویسید.
- 12) آیهی شریفه‌ی «قال موسى لقومه استعينوا بالله واصبروا» بیانگر کدامیک از عوامل تقویت توانایی‌های فردی در احیای تمدن اسلامی است؟
- 13) آیه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» را ترجمه نمایید و بگویید در این آیه خداوند چه وعده‌ای می‌دهد؟
- 14) با تدبر در آیه (128/اعراف) «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» به سؤالات پاسخ دهید؟
- الف) عاقبت نیک و پیروزی از آن چه کسانی است؟
- 15) ب) این عاقبت مستلزم انجام چه کارهایی است؟
- 16) با تفکر در آیه «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» منظور از شاهد بودن امت اسلام برای مردم دیگر چیست؟
- 17) در آیه شریفه «ادع الی سبیل ربک بالحکمہ و الموعظہ الحسنہ و جادلہم بالتی هی احسن» به چه روش‌های تبلیغی در اسلام اشاره دارد؟
- 18) با توجه به آیه «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» جامعه‌ی اسلامی برای معرفی تمدن متعالی اسلام، لازم است چه شاخصه‌ای داشته باشد؟
- 19) عبارت قرآنی «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ ...» چه راهکاری برای تحکیم پایه‌های جامعه ارائه فرموده است؟
- 20) آیه «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ ...» مربوط به کدامیک از اقدامات تحکیم پایه‌های جامعه خود است؟
- 21) آیه «ادعُ إلى سبیل ربک بالحکمہ و الموعظہ الحسنہ ...» مربوط به کدامیک از اقدامات حضور مؤثر در جامعه جهانی است؟
- 22) با توجه به آیه «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ ...» وعده‌ای که خداوند داده است چیست و این وعده شامل چه کسانی می‌شود؟
- 23) با توجه به آیهی شریفه‌ی «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» وعده قطعی خداوند درباره آینده تاریخ را بنویسید؟
- 24) با توجه به آیه شریفه‌ی «اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ» چه عاملی باعث تقویت توانایی‌های فردی برای تحقق جامعه و تمدن اسلامی می‌شود؟
- 25) با توجه به آیه شریفه‌ی «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» دو ویژگی مهم برای تحقق وحدت در جامعه اسلامی را بنویسید؟
- 26) موضوع آیه شریفه‌ی «وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ» چیست؟ و در آن از کتاب‌های کدام پیامبران سخن به میان آمده است؟
- 27) با توجه به آیه‌ی «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» به سؤالات پاسخ دهید.

الف) ترجمه کنید.

ب) آیه به کدام ویژگی جامعه اسلامی اشاره دارد؟

- 28) آیه شریفه «وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ» در رابطه با کدام یک از برنامه‌های پیشنهادی برای رسیدن به اهداف بزرگ اسلام است؟
- 29) از آیه شریفه «وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» چه پیامی می‌توان دریافت؟
- 30) بر طبق آیه شریف «وَ لَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ»، آینده جهان از آن چه کسانی است و این وعده در چه کتاب‌هایی به آن اشاره است؟
- 31) آیه شریفه «استعينوا بالله و اصبروا ان لله يورثها من يشاء من عباده و العاقبة للمتقين»، از زبان کدام پیامبر الهی نقل و به چه دلیل بیان شده است؟
- 32) مطابق آیه شریفه «وَ كَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ وَ يَكُونَ الرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا» جامعه واقعی اسلامی چگونه جامعه‌ای است؟

سؤالات «کامل کردنی (جای خالی)»

جملات زیر را با کلمات مناسب تکمیل کنید:

- 1) کشوری که مردم آن از بی‌بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نخواهد یافت. (علم)
- 2) میان یک پیام و روش تبلیغ آن باید تناسب و برقرار باشد. (منطقی و معقول)
- 3) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان و یک کشور است. (استحکام و اقتدار)
- 4) پیام اسلام پیامی مطابق با انسان‌هاست. (فطرت)
- 5) اجرای هر طرحی بدون آگاهی از و قبلی آن میسر نیست. (موفقیت‌ها - شکست‌ها)
- 6) گذشته دربردارنده تجربه‌های فراوان است که و ما را افزایش می‌دهد و ما را به تصمیم‌گیری‌های درست‌تر نزدیک می‌سازد. (بصیرت و روشن‌بینی)
- 7) کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق، توانمند و با همت است. (خانواده)
- 8) اگر تلاش کنیم جامعه خود را به شاخص‌های تمدن متعالی اسلام نزدیک کنیم در آن صورت است که می‌توانیم به جامعه‌ای و برای دیگران تبدیل شویم. (اسوه و نمونه)
- 9) پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند. (پیشرفت علمی)
- 10) بنا به فرمایش رهبر انقلاب درون جوش و درون‌زا است. (علم)
- 11) بنا به فرمایش رهبر انقلاب باید یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه عالم بشود. (استعدادها)
- 12) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان و نظام حکومتی یک کشور است. (استحکام و اقتدار)
- 13) دین اسلام یک دین منطقی و استدلالی است و هر آموزه و حکم آن بر اساس تنظیم شده است. (حکمت الهی)
- 14) اگر بنیان سست شود، فساد و تباهی گسترش می‌یابد و نسل‌هایی که از قوت و قدرت روحی کافی برخوردار نیستند، مسئولیت‌های اجتماعی را بر عهده می‌گیرند. (خانواده)
- 15) پیام اسلام، پیامی مطابق با انسان‌هاست و هر انسان حقیقت‌طلب که جوای حقیقت باشد وقتی دعوت قرآن را به عقلانیت، عدالت، پاک‌دامنی و تقوا می‌شنود به‌طور جذب آن می‌شود. (فطرت - طبیعی)

- 16) ایمان به اینکه «.....» زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه‌ای برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت است. (ما می‌توانیم)
- 17) برای تحقق سخن حق، باید کرد، قیام نمود و شرایطی فراهم کرد تا موانع و حق‌پرستی از جامعه خود و جهان زدوده شود. (برنامه‌ریزی - حق)
- 18) به گفته قرآن کریم دشمنان هرگز دست از مقابله با شما برنمی‌دارند مگر آنکه شما را از برگردانند. (دینتان)
- 19) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان، و نظام حکومتی یک کشور است. (استحکام و اقتدار)
- 20) بر مبنای سخن رهبر انقلاب، کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند هرگز به خود دست نخواهند یافت. (حقوق خود)
- 21) پیشرفت علمی، پایه‌های یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. (استقلال)
- 22) یکی از رسالت‌های اصلی انبیاء مبارزه با ظلم و برقراری در روابط جهانی و گسترش حق و حقیقت بوده است (عدل)
- 23) نمونه بارز حق‌ستیزی و زورگویی در عرصه جهانی، اقدامات در فلسطین اشغالی است.
- 24) دین اسلام یک دین است و هر آموزه و حکم آن بر اساس تنظیم شده است. (منطقی و استدلالی - حکمت)
- 25) پیشرفت علمی پایه‌های یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. (استقلال)
- 26) روش‌های تبلیغی اسلام برای انتقال پیام الهی، حکمت، و مجادله‌ی نیکوتر است (پند نیکو)
- 27) نمونه بارز حق‌ستیزی و زورگویی در عصر جهانی، اقدامات در است (صهیونیست‌ها - فلسطین اشغالی)
- 28) پایه‌های استقلال یک ملت به‌وسیله تقویت می‌شود و مانع تسلط بیگانگان می‌شود (پیشرفت علمی)
- 29) ابزارهای رساندن پیام به همان میزان که در استخدام حق نقش دارند می‌توانند حامل پیام‌های باشند و به مردم کمک کنند. (باطل - گمراهی)
- 30) خانواده کانون رشد پاک‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق و توانمند و است. (فضیلت‌ها - همت)
- 31) ایمان و باور به اینکه «ما می‌توانیم» زنده کننده و نیروی محرکه‌ای برای پیمودن راه و گذر از است. (تمدن اسلامی)
- 32) برای تقویت توانایی‌های فردی در ایجاد تمدن متعالی اسلام، تلاش برای کسب و لازم است. (آگاهی و بصیرت - تقویت ایمان و اراده)
- 33) با توجه به آیات قرآنی: خداوند یک وعده داده است و آن این است که در آینده، حکومت به می‌رسد (حتمی - بندگان صالح خدا)
- 34) ملتی که عبارت را، نه صرفاً در لفظ، که در عمل بیان می‌کند، قله‌های افتخار را به‌سرعت طی می‌کند. (ما می‌توانیم)
- 35) حرکت به‌سوی تمدن متعالی اسلام نیازمند جامعه‌ای و است. (مستحکم - توانمند)
- 36) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت مربوط به حوزه است. (تقویت توانایی‌های فردی)
- 37) تربیت ذریه‌ای پاک در خانواده‌ای که اهل و باشند امکان‌پذیر است. (یکتاپرستی - مودت و رحمت)

38) تأثیر انقلاب اسلامی بر بسیاری از ملت‌ها موجب اشتیاق آنان در رسیدن به و شد. (معنویت - عدالت)

سؤالات «کوتاه پاسخ»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) نمونه بارز حق‌ستیزی و زور‌گویی در عرصه جهانی را بنویسید.
- 2) برای تقویت توانایی‌های فردی چه اقداماتی لازم است؟ نام ببرید.
- 3) اگر بنیان خانواده سست شود چه اتفاقی می‌افتد؟
- 4) آثار منفی تمدن جدید در حوزه علم را نام ببرید؟
- 5) عقاید کلیسای قرون وسطی درباره زن چگونه بود؟
- 6) از دیدگاه مقام معظم رهبری چه چیزی مایه اقتدار ملی معرفی شده است
- 7) دو تجربه موفق مسلمانان ایران را بنویسید.
- 8) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان چیست؟
- 9) مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی را نام ببرید.
- 10) سست شدن بنیان خانواده چه آثاری به دنبال دارد؟
- 11) بر مبنای فرمایش امام خمینی (ره) دشمنان و جهان‌خواران تا کجا ما را تحمل می‌کنند؟
- 12) سخت‌ترین هم‌وردی حق و باطل در کدام میدان در جریان است؟
- 13) حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، نیازمند چگونه جامعه‌ای است؟
- 14) حوزه چهارم در برنامه‌ریزی برای رسیدن به تمدن جهانی اسلامی، کدام است و شامل چه مواردی می‌باشد؟
- 15) در چه صورت جامعه اسلامی، به جامعه اسوه و نمونه‌ای برای دیگران تبدیل می‌شود؟
- 16) برای تحقق هدف بزرگ تمدن آرمانی اسلام، و دستیابی به آن باید چه اقداماتی را باید انجام داد؟
- 17) برای تقویت توانایی‌های فردی، انجام چه اقداماتی لازم است؟
- 18) برنامه‌ی پیشنهادی در حوزه‌ی اول «تقویت عزت‌نفس عمومی» را نام ببرید.
- 19) با توجه به عبارت قرآنی «کذلک جعلناکم امه وسطا» منظور از امت وسط چیست؟
- 20) میان یک پیام و روش تبلیغ آن، چه رابطه‌ای وجود دارد؟
- 21) یک مورد از اقدامات پیشنهادی برای تقویت توانایی‌های فردی را بنویسید.
- 22) چرا همیشه گروهی از اهل باطل چنین هستند که نه تنها زیر بار حق نمی‌روند بلکه سد راه حق‌جویی نیز می‌شوند؟
- 23) مهم‌ترین نمونه از رسانه‌هایی که برای باطل جلوه دادن حق و حق جلوه دادن باطل تشکیل شده را نام ببرید؟
- 24) چه امری زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه‌ای برای پیمودن راه و گذراندن گردنه‌های سخت است؟
- 25) دو مورد از ثمرات اجتماعی تحکیم بنیان خانواده که در جهت رسیدن به هدف تشکیل تمدن اسلامی است را نام ببرید؟
- 26) برای تقویت ایمان و اراده در توانایی‌های فردی نیازمند چه چیزهایی هستیم؟
- 27) تحکیم بنیان خانواده چه آثاری را به همراه دارد؟
- 28) پایه‌های استقلال یک ملت را چه چیزی تقویت می‌کند؟
- 29) برای دستیابی به تجدید حیات تمدن اسلامی در حوزه اول چه اقداماتی باید صورت گیرد؟
- 30) چهار مورد از عوامل استحکام نظام اسلامی را نام ببرید.

- 31) برای تجدید حیات تمدن اسلامی به چه حوزه‌هایی باید پرداخت؟
- 32) هدف بزرگی که با توجه به امکانات موجود و مشکلات و در نگاهی ابتدایی شاید بلندپروازی به نظر برسد کدام است؟
- 33) قدم‌های اولیه‌ای که در زمینه پیشرفت در رشته‌های علمی باید با همت بلندتر و عزم قوی‌تر ادامه یابند کدامند؟
- 34) چه انسان‌هایی به‌طور طبیعی جذب اسلام می‌شوند؟ چرا؟
- 35) گروه باطل در مقابل حق چه عکس‌العملی دارند و تلاش آن‌ها در چه جهتی است؟
- 36) با توجه به سخن امام خمینی توجه به چه نکته‌ای باید اصل و اساس سیاست ما با بیگانگان باشد؟
- 37) دو اقدام لازم در جهت تقویت توانایی‌های فردی برای تحقق جامعه و تمدن آرمانی اسلام را نام ببرید؟
- 38) شرط این‌که خداوند به یک خانواده ذریه‌ای اعطا کند که ادامه‌دهنده راه توحید و اسلام باشد چیست؟
- 39) چه عاملی می‌تواند مانعی مهم در جهت تحقق تمدن اسلامی باشد؟
- 40) اعتقاد و ایمان به عبارت (ما می‌توانیم) سبب تقویت کدام‌یک از مسئولیت‌های ما در حوزه تحکیم پایه‌های خانواده می‌شود؟
- 41) خودباوری‌ای که پیامبر (ص) در یاران اندک خود به وجود آورده بود، چه آثاری به دنبال داشت؟
- 42) بلندپروازی دانستن تحقق تمدن آرمانی اسلام ناشی از درک سطحی از چیست؟
- 43) چه محیطی می‌تواند از کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها باشد؟
- 44) پایه‌های استقلال با چه چیزی تقویت می‌شود و مانع تسلط بیگانگان است؟
- 45) تقویت ایمان و اراده مربوط به کدام حوزه از اقدامات برای رسیدن به تمدن آرمانی اسلام است؟
- 46) در چه صورتی ملت مسلمان می‌توانند بر سایر جوامع تأثیرگذار باشند؟
- 47) بنا به سخنان مقام معظم رهبری مایه اقتدار ملی چیست و چه خصوصیتی دارد؟
- 48) چگونه می‌توانیم تمدن اسلامی را به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل کنیم و بهترین مبلغ اسلام در جهان باشیم؟
- 49) میان یک پیام و روش تبلیغ آن، باید چه رابطه‌ای وجود داشته باشد و هر آموزه و حکم دین اسلام بر چه اساسی تنظیم شده است؟

سؤالات «صحیح و غلط (ص/غ)»

به سؤالات زیر پاسخ کوتاه دهید:

- 1) حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، با انجام دسته‌ای از اقدامات فردی یا گروهی پراکنده امکان‌پذیر است. (غ)
- 2) با توجه به سخنان امام خمینی (ره)، دست برداشتن دشمنان از مقاتله و ستیز با شما در صورتی محقق می‌شود که اینکه شما را از دینتان برگردانند. (غ)
- 3) شناخت دنیای جدید جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری و لازم است. (ص)
- 4) شبکه جهانی اطلاع‌رسانی (اینترنت) فقط می‌تواند حامل پیام‌های باطل باشد. (غ)
- 5) نمونه بارز حق‌ستیزی و زورگویی در عرصه جهانی، اقدامات صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی است. (ص)
- 6) اجرای هر طرحی بدون آگاهی از موفقیت‌ها و شکست‌های قبلی میسر است. (غ)
- 7) خانواده کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق توانمند و با همت است. (ص)
- 8) یک کشور ضعیف به‌طور طبیعی منزوی می‌شود و همراهی در دنیا نمی‌یابد. (ص)
- 9) تمدن جدید نقاط قوت و ضعف دارد که فقط حق ماست که سهم خود را در مقابله با زشتی‌ها، اصلاح کاستی‌ها و تکمیل خوبی‌ها و محاسن این تمدن ایفا کنیم. (غ)
- 10) شناخت دنیای جدید برای درک درست واقعیت‌ها و افزایش قدرت ما ضروری و لازم است. (غ)

- 11) تقویت ایمان و اراده از اقدامات مربوط به حوزه سوم «تحکیم پایه‌های جامعه خود» است. (غ)
- 12) آیه «استعینوا بالله واصبروا» سخن حضرت موسی به قوم خود برای آماده ساختن آن‌ها جهت مبارزه با بنی‌اسرائیل است. (غ)
- 13) جامعه کانون رشد فضیلت‌ها و پاکی‌ها و محل تربیت نسل‌های خلاق، توانمند و با همت است. (غ)
- 14) ملتی که به توانایی خود ایمان و باور دارد قله‌های افتخار را به سرعت فتح خواهد کرد. (ص)
- 15) بیان «ما می‌توانیم» زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی محرکه‌ای برای پیمودن راه گذر از گردنه‌های سخت است. (غ)
- 16) حق را می‌توان با هر روشی به دیگران رساند. (غ)
- 17) مبارزه با ستمگران و تقویت جهاد و شهادت و صبر از جمله اقدامات برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی است. (ص)
- 18) هر آموزه و حکمی از دین اسلام بر اساس عدل الهی تنظیم شده است. (غ)
- 19) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. (ص)
- 20) تمامی مردم با شنیدن سخن حق دلشان نرم می‌شود و به حقیقت و عدالت می‌گرایند. (غ)
- 21) اجرای هر طرحی برای فردا بدون آگاهی از موفقیت‌ها و شکست‌های قبلی میسر است. (غ)
- 22) برای تقویت توانایی‌های فردی نیازمند ترسیم چهره عقلانی دین هستیم. (غ)
- 23) باید استعداد‌های یک ملت به کار افتد تا یک ملت به معنای حقیقی کلمه، مستقل شود. (غ)
- 24) سخت‌ترین هم‌اوردی حق و باطل، در میدان شبکه جهانی اینترنت در جریان است. (ص)
- 25) بر اساس سخن امام خمینی (ره)، دشمنان وقتی از ما راضی می‌شوند که دعوت به حق و عدالت را به صحبت و شعار منحصر کنیم. (غ)
- 26) استحکام و اقتدار نظام حکومتی یک کشور، مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان است. (ص)
- 27) خودباوری که پیامبر اکرم (ص) در یاران اندک خود به وجود آورد سبب شد در شهر کوچک مدینه امتی تربیت شود که برای اصلاح جهان قیام کند. (ص)
- 28) پیشرفت‌های علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. (ص)
- 29) اولین قدم برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، تقویت ایمان و اراده است. (ص)
- 30) همراه کردن دیگران با خود، مهم‌ترین عامل برای تقویت توانایی‌های فردی است. (غ)
- 31) تلاش برای جامعه‌ی آرمانی اسلام و مقایسه‌ی آن با قابلیت‌های موجود طرحی بلندپروازانه است. (غ)
- 32) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی جهان تقویت عزت نفس عمومی می‌باشد (غ)
- 33) امام خمینی (ره) با استناد به قرآن کریم می‌فرماید: دشمنان هرگز دست از مقاتله و ستیزه با اسلام برنمی‌دارند مگر اینکه مسلمانان نیست و نابود شوند. (غ)
- 34) دعای حضرت ابراهیم به هنگام بنای خانه کعبه – برای داشتن ذریه‌ای که ادامه‌دهنده‌ی توحید باشد، نمونه‌ای از اقدامات برای تقویت توانایی‌های فردی است. (غ)
- 35) تربیت امتی که برای اصلاح جهان قیام کند و برای آزادی ستم دیدگان و گسترش توحید برنامه‌ریزی کند نتیجه، خودباوری یاران پیامبر (ص) بود (ص)
- 36) شناخت دنیای جدید جهت انتخاب روش‌های مؤثر ضروری و لازم است. (ص)
- 37) پیشرفت علمی، پایه‌های ارتباطی یک ملت را تقویت می‌کند و این وابستگی مانع از دست رفتن یک ملت می‌شود. (غ)
- 38) دین پیامبران الهی فقط یک دین تبلیغی است و نیاز به استدلال ندارد. (غ)
- 39) بیشتر رسانه‌ها توسط کسانی مدیریت می‌شود که باطل را حق جلوه می‌دهند تا مردم دنیا، باطل را جای حق گذاشته و از آن پیروی کنند. (ص)

- 40) چون دین اسلام یک دین منطقی و معقول است می‌توان آن را به هر روشی تبلیغ کرد. (غ)
- 41) گسترش عدالت منافع کسانی را که سد راه حق‌جویی و حق‌پرستی می‌شوند بر هم می‌زند. (ص)
- 42) پیام اسلام پیامی مطابق با فطرت انسان‌هاست که هر انسان حقیقت‌طلبی به‌طور طبیعی جذب آن می‌شود. (ص)
- 43) شناخت دنیای جدید برای انتخاب درک درست واقعیت‌ها و روش‌های مؤثر لازم و ضروری است. (ص)
- 44) پیشرفت‌های علمی پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند و مانع تسلط بیگانگان می‌شود. (ص)
- 45) ملتی که عبارت «ما می‌توانیم» را نه صرفاً در لفظ که در عمل بیان می‌کند قله‌های افتخار را به‌سرعت فتح خواهد کرد. (ص)
- 46) حرکت به‌سوی تمدن متعالی اسلام با دسته‌ای از اقدامات فردی و گروهی امکان‌پذیر است. (غ)
- 47) با شناخت دقیق فرصت‌ها، مردم دنیا را باید نسبت به شرایط سخت و ظالمانه آگاه کنیم. (ص)
- 48) کشوری که مردم آن از علم بی‌بهره باشند هرگز به حقوق خود دست نخواهند یافت. (ص)
- 49) اگر بنیان‌های جامعه خود را مستحکم کنیم می‌توانیم به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم. (ص)
- 50) ابزارهای پیام‌رسان نمی‌توانند حامل پیام‌های باطل باشند. (غ)
- 51) اقدام رسول خدا ص که در شهر مدینه که سبب شد امتی تربیت شوند که برای اصلاح جهان قیام کنند استحکام بخشیدن به‌نظام اسلامی بود. (غ)
- 52) باطل‌پیشگان در شبکه اطلاع‌رسانی جهانی می‌خواهند حق را باطل جلوه دهند تا مردم دنیا را با خود همراه کنند. (غ)
- 53) حضرت ابراهیم (ع) و حضرت اسماعیل (ع) با بالا بردن بنای کعبه، بنای یک جامعه توحیدی را گذاشتند. (ص)
- 54) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت مربوط به اقدامات حوزه توانایی‌های فردی است. (ص)
- 55) ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام را می‌توان با هر روشی از جمله روش تجربی و منطقی به دیگران رساند. (غ)
- 56) حرکت به‌سوی تمدن متعالی اسلام، نیازمند جامعه‌ای مستحکم و توانمند است. (ص)
- 57) در نگاه اول و ابتدایی تحقق تمدن ارمانی اسلام، هدفی در دسترس و نزدیک و به‌دوراز بلندپروازی است (غ)
- 58) همراه کردن سایر افراد جامعه با خود مربوط به حوزه توانایی‌های فردی است (غ)
- 59) پیام اسلام، پیامی مطابق با فطرت انسان‌هاست (ص)
- 60) لازم نیست میان یک پیام و روش تبلیغ آن همواره تناسب برقرار باشد (غ)
- 61) تقویت عزت نفس عمومی جزء حوزه تحکیم بنیاد خانواده است (غ)

سوالات «کشف ارتباط»

کدام یک از گزینه‌های ستون «ب» به گزینه‌های ستون «الف» مربوط است؟ (در ستون «ب» دو مورد اضافی است)

«الف» {سوالات}	«ب» {پاسخ‌ها}
1) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت.	الف) تحکیم بنیان‌های جامعه
2) همراه کردن دیگران با خود.	ب) تقویت توانایی‌های فردی
3) ایمان و باور به اینکه ما می‌توانیم.	ج) حضور فعال و مناسب در جامعه جهانی
4) استحکام نظام اسلامی.	د) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری
5) تقویت پایه‌های استقلال کشور.	ه) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در جهان
	و) نیروی محرکه برای پیمودن راه و گذر از گردنه‌های سخت
	ز) تحکیم بنیان خانواده

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت</p> <p>ب) تحکیم پایه‌های جامعه خود</p> <p>ج) تقویت ایمان و اراده</p> <p>د) خانواده</p> <p>ه) استحکام بخشیدن به نظام اسلامی</p> <p>و) شناسایی ضعف‌ها و کمبودها در جهت اصلاح آن‌ها</p> <p>ز) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری</p>	<p>1) تحکیم این بنیان سبب رشد فضائل اخلاقی در جامعه، کاهش فساد و جرم می‌شود.</p> <p>2) شناخت دنیای جدید، جهت درک درست واقعیات و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری است</p> <p>3) حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام، نیازمند جامعه‌ای مستحکم و توانمند است.</p> <p>4) بایستی ارزش‌ها به صورت صریح و هوشیارانه دائماً مطالبه شود.</p> <p>5) پیشرفت علمی، پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت کرده و مانع تسلط بیگانگان می‌شود</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) برخورد نرم و دوستانه به جای درشت‌خویی</p> <p>ب) یکی از عوامل استحکام نظام اسلامی</p> <p>ج) تقویت عزت نفس عمومی</p> <p>د) تحکیم پایه‌های جامعه خود</p> <p>ه) ترسیم چهره منطقی دین اسلام</p> <p>و) تقویت ایمان و اراده</p> <p>ز) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت</p>	<p>1) تقویت خودباوری</p> <p>2) روش تبلیغ پیامبر (ص)</p> <p>3) انسجام اسلامی و مشارکت عمومی</p> <p>4) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی</p> <p>5) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) تقویت عزت نفس عمومی</p> <p>ب) تحکیم پایه‌های جامعه</p> <p>ج) خانواده</p> <p>د) امر به معروف و نهی از منکر</p> <p>ه) رسالت انبیا</p> <p>و) حضور مؤثر در جامعه</p> <p>ز) تقویت توانایی‌های فردی</p>	<p>ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام همراه کردن دیگران با خود</p> <p>کانون رشد پاکی‌ها و نسل‌های خلاق</p> <p>استحکام بخشیدن به نظام اسلامی</p> <p>عبارت «ما می‌توانیم»</p>

«ب» {پاسخ‌ها}	«الف» {سؤالات}
<p>الف) تحکیم بنیان خانواده</p> <p>ب) جهاد و آمادگی برای شهادت</p> <p>ج) پیروزی دفاع مقدس.</p>	<p>1) تجربه‌ی موفق ایران اسلامی</p> <p>2) دستیابی به تحقق تمدن آرمانی اسلام</p> <p>3) رشد فضایل اخلاقی در جامعه</p>

4) اعتقاد راسخ به دین

5) تحقق سخن حق

د) تلاش برای کسب آمادگی و بصیرت

ه) تقویت ایمان و اراده

و) شناخت توانمندی ذاتی انسان

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخها}

1) عامل زنده کننده تمدن اسلامی

2) سخت‌ترین هموردی حق و باطل

3) تحکیم پایه‌های جامعه خود

4) با آن نمی‌توان دین اسلام را تبلیغ کرد.

5) نمونه بارز حق‌ستیزی در عرصه جهانی

الف) اینترنت

ب) ما می‌توانیم

ج) اقدامات صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی

د) شناسایی کمبودها و ضعف‌ها

ه) تعصب‌های جاهلانه

و) مبارزه با ستمگران

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخها}

از عوامل استحکام نظام اسلامی

2- شناسایی ضعف‌ها و کمبودها و تلاش در جهت اصلاح آن‌ها

3- پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت می‌کند

4- مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی

جهان

5- ایمان و باور به آن زنده کننده تمدن اسلامی و نیروی

محرکه برای گذر از گردنه‌های سخت

الف) تحکیم پایه‌های جامعه خود

ب) تقویت عزت نفس عمومی

ج) تقویت توانایی‌های فردی

د) حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی

ه) استحکام و اقتدار نظام حکومتی

و) پیشرفت علمی

ز) دعوت به خیر و امر به معروف و نهی از منکر

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخها}

1) تقویت فرهنگ جهاد و صبر

2) کاهش فقر

3) تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری

4) استفاده از بهترین و کارآمدترین روش‌ها برای رساندن پیام

5) تقویت توانایی‌های فردی

الف) استحکام به نظام اسلامی

ب) همراه کردن سایر افراد جامعه با خود

ج) حضور فعال در عرصه جهانی

د) تحکیم بنیان خانواده

ه) حضور مؤثر و فعال در جامعه

و) «استَعِينُوا بِاللَّهِ وَاصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ»

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخها}

1) استفاده از بهترین روش‌ها برای رساندن پیام اسلام

2) تقویت عزت نفس عمومی

3) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت

الف) تحکیم بنیان خانواده

ب) تحکیم پایه‌های جامعه خود

ج) حضور مؤثر و فعال در جهان

4) برقراری عدل در روابط جهانی

5) نمونه بارز حق‌ستیزی

د) تقویت توانایی‌های فردی

ه) رسالت اصلی انبیا

و) ترسیم چهره منطقی از دین

ز) ظلم نسبت به فلسطینیان

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخ‌ها}

- 1) حضور سازنده و آگاهانه در فضای مجازی برای تبلیغ اندیشه درست دینی
- 2) پیشرفت علمی در زمینه فناوری نانو، سلول‌های بنیادی و صنعت نفت
- 3) یک کشور ضعیف به‌طور طبیعی منزوی می‌شود و همراه و همدلی ندارد
- 4) ملتی که به توانایی خود ایمان دارد قلعه‌های افتخار را فتح خواهد کرد
- 5) بایستی ارزش‌ها به‌صورت صریح و هوشیارانه دائماً مطالبه شود.

- الف) تقویت عزت نفس عمومی
- ب) همراه کردن دیگران با خود
- ج) شناسایی ضعف‌ها و کمبودها و تلاش در جهت اصلاح آن‌ها
- د) تلاش برای پیشگام شدن در علم فناوری
- ه) ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام
- و) استحکام بخشیدن به پایه‌های نظام اسلامی

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخ‌ها}

- 1) پایه‌های استقلال یک ملت را تقویت و مانع تسلط بیگانگان می‌شود.
- 2) از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی است.
- 3) از نمونه‌های بارز حق‌ستیزی و زورگویی در عرصه جهانی است.
- 4) مهم‌ترین ابزار پیام‌رسانی است.
- 5) جهت درک درست واقعیت‌ها و انتخاب روش‌های مؤثر، ضروری و لازم است.

- الف) شبکه جهانی اطلاع‌رسانی (اینترنت)
- ب) اقدامات صهیونیست‌ها در فلسطین اشغالی
- ج) برنامه‌ریزی
- د) استحکام پایه‌های اقتصادی و توسعه عدالت در همه ابعاد
- ه) پیشرفت علمی
- و) شناخت دنیای جدید

«الف» {سؤالات}

«ب» {پاسخ‌ها}

- 1) دو تجربه‌ای که ما به‌عنوان ایرانی مسلمان پشت سر گذاشته‌ایم.
- 2) از مهم‌ترین عوامل استحکام نظام اسلامی
- 3) موجب تقویت توانایی‌های فردی است.
- 4) اقداماتی برای همراه کردن سایر افراد جامعه با خود
- 5) یکی از رسالت‌های اصلی انبیا در مبارزه با گروه‌های باطل و ستمگر

- الف) تشکیل گروه‌های مطالعاتی خودجوش در میان خویشان و هم‌کلاسان و دوستان صمیمی
- ب) مبارزه با ظلم و برقراری عدل و گسترش حق و حقیقت
- ج) برجیدن نظام استبدادی و وابسته به بیگانه - پیروزی در دفاع مقدس
- د) تقویت عزت نفس عمومی
- ه) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت
- و) عمل به وظیفه مقدس امر به معروف و نهی از منکر
- ز) استفاده از بهترین روش‌ها برای رساندن پیام

به سؤالات زیر پاسخ کامل دهید:

- 1) از اقدامات تقویت توانایی فردی، تقویت ایمان و اراده را توضیح دهید.
- 2) خداوند درباره روش تبلیغ به رسول خدا چه می‌فرماید؟
- 3) چرا هر انسان حقیقت‌طلب در برابر پیام اسلام جذب می‌شود؟
- 4) ترسیم چهره منطقی و عقلانی دین اسلام را به‌طور مختصر توضیح دهید.
- 5) ما ایرانیان مسلمان دو تجربه را پشت سر گذاشته‌ایم، این تجارب چه تأثیری بر ملت‌های دیگر داشته است؟
- 6) در ارتباط با مبارزه با ستمگران و تقویت فرهنگ جهاد و شهادت و صبر باید چه کرد؟
- 7) دور از دسترس پنداشتن تحقق تمدن آرمانی و جهانی اسلام، ناشی از چه عواملی است؟ تبیین کنید.
- 8) تحکیم بنیان خانواده چه کمکی به ایجاد تمدن آرمانی اسلام می‌کند؟
- 9) برای همراه کردن سایر افراد جامعه با خود چه اقداماتی می‌تواند صورت پذیرد؟
- 10) چرا برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی، تقویت فرهنگ جهاد و شهادت لازم و ضروری است؟
- 11) تأثیر پیروزی انقلاب اسلامی و پیروزی در جنگ تحمیلی بر ملت‌های جهان را بنویسید؟
- 12) برای هدف بزرگ تحقق تمدن آرمانی اسلام، و برای دستیابی به آن باید چه اقداماتی را انجام دهیم؟
- 13) تحکیم یا سست شدن نظام خانواده چه فواید و چه ضررهایی دارد؟
- 14) برای حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی چه اقداماتی را انجام دهیم؟
- 15) چهار مورد از اقدامات پیشنهادی برای تقویت بنیان‌های جامعه را نام ببرید.
- 16) برای آنکه کشوری در جهان ضعیف و منزوی نباشد چه عواملی در استحکام آن مؤثر است؟ شرح دهید.
- 17) چگونه تلاش برای کسب آگاهی از تمدن اسلامی و تمدن جدید، موجب تقویت توانایی‌های فردی است شرح دهید
- 18) تحقق سخن حق، و زدودن موانع حق و حق‌پرستی در کل جهان، چگونه میسر می‌شود؟
- 19) برای حرکت به سوی تمدن متعالی اسلام در حوزه سوم در بخش تحکیم پایه‌های جامعه خود چه اقداماتی باید صورت پذیرد؟
- 20) مقصود این جمله، «پیام اسلام، پیام مطابق با فطرت انسان‌هاست» چیست؟ توضیح دهید.
- 21) وظیفه یک جوان معتقد و عدالت‌طلب در راستای تحقق تمدن اسلامی و تبدیل شدن به کانون اصلی تبلیغ اسلام چیست؟
- 22) سه مورد از اقداماتی را که برای همراه کردن دیگران با خود، در جهت تشکیل تمدن اسلامی می‌توانیم انجام دهیم را بنویسید؟
- 23) ما مسلمانان چگونه باید مردم را به سوی استقامت و مبارزه معقول با ظلم هدایت نماییم؟
- 24) برای اینکه بنیان‌های جامعه خود را مستحکم کنیم و نقاط ضعف جامعه را برطرف کنیم نیازمند چه اقداماتی هستیم؟
- 25) انسان حقیقت‌طلب و روشن‌ضمیر که جویای حقیقت می‌باشد به چه شکلی در جامعه جهانی حضور فعال و مؤثر دارد؟
- 26) چرا گروهی از اهل باطل زیر بار حق و حقیقت نمی‌روند و سد راه حق‌پرستی می‌شوند؟
- 27) تلاش برای کسب آگاهی و بصیرت چگونه موجب تقویت توانایی‌های فردی انسان می‌شود؟
- 28) «تقویت عزت نفس عمومی» را به‌عنوان یکی از اقدامات تحکیم پایه‌های جامعه خود توضیح دهید.
- 29) چگونه می‌توان با همراه کردن سایر افراد جامعه خود، پایه‌های جامعه خود را تحکیم بخشیم؟
- 30) حق ما و مسئولیت ما در برابر تمدن جدید چیست؟

31) فواید آگاهی از موفقیت‌ها و شکست‌های گذشته چیست؟

32) با توجه به سخنان رهبر انقلاب کدام کشورها هرگز نمی‌توانند به حقوق خود دست یابد و چه زمانی یک ملت به معنای حقیقی کلمه عالم می‌شود؟

33) تحقق سخن حق و زدودن موانع حق‌پرستی از جامعه خود و جهان چگونه میسر می‌شود؟

34) بر اساس سخن امام خمینی (ره)، نکته مهمی که باید اصل و اساس سیاست خود با بیگانگان قرار دهیم چیست؟

35) برنامه‌هایی که سبب حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی می‌شود را نام ببرید؟

36) یکی از اقدامات مهم عصر جهانی‌شدن «حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی» را توضیح دهید؟

37) در جامعه کنونی مانع مهم در جهت تحقق تمدن اسلامی چیست؟ وظیفه یک جوان در رفع آن مانع چیست؟

38) ضرورت استفاده از بهترین ابزارها برای رساندن پیام (در حوزه چهارم) را شرح دهید؟

39) با توجه به شرایط کنونی جهان و اقداماتی که دشمنان علیه دین اسلام انجام می‌دهند چه اقداماتی پیشنهاد می‌شود؟ نام ببرید.

40) چرا نباید دعوت به حق و عدالت را منحصر به صحبت و شعار کرد؟

41) نمونه بارز حق‌ستیزی و زورگویی در عرصه‌ی جهانی را بیان کنید؟

42) دو تجربه اصلی که بر شانه‌های استوار و محکم نوجوانان و جوانان در زندگی امروز است را نام ببرید؟

43) چگونه می‌توانیم به کانون اصلی تبلیغ اسلام تبدیل شویم؟

44) حوزه‌های دستیابی به موفقیت و هدف‌های بزرگ را نام ببرید؟

45) استفاده از بهترین و کارآمدترین روش‌ها برای رساندن پیام را توضیح دهید

46) برنامه مربوط به تحکیم پایه‌های جامعه خود را نام ببرید. (چهار مورد)

47) چهار مورد از اقدامات پیش‌بینی‌شده حوزه تحکیم پایه‌های جامعه خود را فقط نام ببرید

48) مهم‌ترین عامل برای حضور کارآمد در میان افکار عمومی را توضیح دهید

49) این جمله { تلاش برای پیشگام شدن در علم و فناوری } را تشریح نمایید

50) با توجه به پیام امام خمینی (ره)، دشمنان تا چه حدی استقلال و آزادی ما را تحمل می‌کنند؟

51) در حوزه چهارم برای «حضور مؤثر و فعال در جامعه جهانی» با توجه به شرایط کنونی جهان و اقداماتی که دشمنان اسلام

علیه دین ما و پیامبر ما انجام می‌دهند، چه اقداماتی پیشنهاد شده است؟

52) چگونه می‌توان برای تحقق سخن حق، برنامه‌ریزی کرد، قیام نمود و شرایطی فراهم کرد تا موانع حق و حق‌پرستی از جامعه خود و جهان زدوده شود؟